

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA FILOZOFICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2025

Hanka Dominika Homolková

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická

Postoj Spojených států amerických k válce o Falklandy
Diplomová práce

2025

Hanka Dominika Homolková

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Hanka Dominika Homolková**
Osobní číslo: **H23330**
Studijní program: **N0222A120033 Historie**
Specializace: **Historie – Soudobé dějiny**
Téma práce: **Postoj USA k válce o Falklandy**
Zadávající katedra: **Ústav historických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je vysvětlit postoj USA k britsko-argentinskému konfliktu o Falklandy v roce 1982. Předmětem zájmu nebude jen oficiální politika vlády ve Washingtonu, ale také názory veřejnosti na tuto válku. Proto cílem analýzy bude jak postoj prezidenta USA a jeho administrativy (včetně diplomatů), tak i veřejnosti. Tato veřejnost bude zastoupena jak novináři a vůdčími intelektuály, tak i dalšími společenskými skupinami. Tomu bude odpovídat i volba primárních a sekundárních pramenů: kromě odborné literatury bude téma zpracováno s využitím tištěných a elektronických zdrojů od diplomatické korespondence přes dobový tisk po průzkumy veřejného mínění.

Rozsah pracovní zprávy:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

HRBEK, Jaroslav, *Válka o Falklandy 1982*, Praha 1999.
KREJČÍ, Oskar, *Zahraniční politika USA: Ideje, doktríny, strategie*, Praha 2009.
OVENDALE, Ritchie, *Anglo-American Relations in the Twentieth Century*, New York 1998.
THORNTON, Richard C., *The Falklands Sting: Reagan, Thatcher and Argentina's Bomb*, Washington, London 1998.
TREHARNE, Sally-Ann, *Reagan and Thatcher's Special Relationship: Latin America and Anglo-American Relations*, Edinburgh 2015.

Vedoucí diplomové práce: **prof. PhDr. Miroslav Šedivý, Ph.D.**
Ústav historických věd

Datum zadání diplomové práce: **30. března 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. března 2025**

---

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan

---

doc. Mgr. Pavel Marek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2024

Prohlašuji:

Práci s názvem Postoj Spojených států amerických k válce o Falklandy jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Hanka Dominika Homolková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala všem, kteří mě podporovali během psaní této práce. Největší poděkování patří mému vedoucímu prof. PhDr. Miroslavu Šedivému, Ph.D., který mi byl velmi nápomocen a předal mi cenné rady.

ANOTACE

Obsahem diplomové práce Postoj Spojených států amerických k válce o Falklandy je analýza pohledu USA na britsko-argentinský konflikt, který se odehrál v roce 1982. Předmětem zájmu je zaměření na americkou vládu, veřejnost a média.

KLÍČOVÁ SLOVA

Falklandy, válka, Velká Británie, Argentina, Latinská Amerika, USA, kyvadlová diplomacie, podpora

TITLE

The Attitude of the United States of America towards the Falklands War

ANNOTATION

The content of diploma thesis The Attitude of the United States of America towards the Falklands War is analysis of the US position on conflict between Britain and Argentina, which took place in 1982. The subject of interest is focused on american government, public and media.

KEYWORDS

Falklands, War, Great Britain, Argentina, Latin America, USA, Shuttle Diplomacy, Support

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	10
ÚVOD.....	11
1 ZAHRANIČNÍ POLITIKA USA	16
1.1 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A LATINSKOU AMERIKOU	18
1.2 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A ARGENTINOU	21
1.3 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A VELKOU BRITÁNIÍ.....	23
2 FALKLANDSKÉ OSTROVY	25
3 POHLED A POSTUP SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH – SITUACE PŘED ARGENTINSKOU INVAZÍ	27
3.1 SITUACE PO ARGENTINSKÉ INVAZI.....	33
3.2 SITUACE PO 30. DUBNU A VÝVOJ AMERICKO BRITSKÝCH A AMERICKO ARGENTINSKÝCH VZTAHŮ	39
3.3 KONEC VÁLKY	41
4 REAKCE AMERICKÝCH VLÁDNÍCH PŘEDSTAVITELŮ NA VÁLKU O FALKLANDY	42
4.1 SKUPINA EVROPANŮ.....	45
4.1.1 LAWRENCE EAGLEBURGER.....	45
4.1.2 CASPAR WEINBERGER.....	45
4.1.3 JAMES RENTSCHLER	48
4.1.4 BOBBY RAY INMAN.....	50
4.1.5 RONALD REAGAN	51
4.1.6 DAVID C. GOMPERT.....	52
4.1.7 DALŠÍ ZASTÁNCI BRITSKÉ STRANY	53
4.2 SKUPINA LATINŮ.....	56
4.2.1 JEANE KIRKPATRICKOVÁ.....	56
4.2.2 THOMAS O. ENDERS	60
4.2.3 JESSE HELMS	61
4.3 NEJEDNOZNAČNÝ POSTOJ.....	62
5 USA V ROLI ZPROSTŘEDKOVATELE	66

5.1	HAIGOVA MISE.....	72
5.2	POHLEDY NA HAIGOVU ROLI	82
6	ROLE CIA VE VÁLCE O FALKLANDY	85
6.1	POMOC VELKÉ BRITÁNII.....	88
7	REAKCE AMERICKÉ VEŘEJNOSTI NA VÁLKU O FALKLANDY.....	90
7.1	PRŮZKUMY MEZI AMERICKOU VEŘEJNOSTÍ.....	93
7.2	SOCIÁLNÍ SÍTĚ A AMERICKÁ VEŘEJNOST	96
8	AMERICKÁ MÉDIA A VÁLKA O FALKLANDY.....	97
8.1	ROZDÍL MEZI AMERICKÝMI A BRITSKÝMI MÉDII.....	98
8.2	AMERICKÉ ZPRAVODAJSKÉ ORGANIZACE A JEJICH REAKCE NA VÁLKU O FALKLANDY	100
8.3	AMERICKÁ MÉDIA A LATINSKÁ AMERIKA.....	106
8.4	CHARAKTERISTIKA AMERICKÝCH ČLÁNKŮ BĚHEM VÁLKY O FALKLANDY	107
8.5	OSTATNÍ ČLÁNKY	111
9	DOSAVADNÍ HODNOCENÍ AMERICKÉHO POSTOJE.....	113
10	ZÁVĚR	115
11	SEZNAM PRAMENŮ A ODBORNÉ LITERATURY	119
11.1	Archivy	119
11.2	Dobový tisk	119
11.3	Odborná literatura.....	120
11.4	Internetové zdroje:.....	123

SEZNAM ZKRATEK

CIA – Ústřední zpravodajská služba

DMA – Agentura pro mapování obrany

GCHQ – Vládní komunikační ústředí

IMET – Organizace pro mezinárodní vzdělávání a výcvik

NATO – Severoatlantická aliance

NRO – Národní průzkumný úřad

NSA – Národní bezpečnostní agentura

OAS – Organizace amerických států

OSN – Organizace spojených národů

ÚVOD

Falklandské ostrovy neboli Las Malvinas, což je španělský název, který používají Argentinci, jsou malé souostroví v jižním Atlantiku. Vládne jim Velká Británie, ale dlouhodobě si je nárokuje Argentina. Téma mezinárodního statusu Falklandských ostrovů patří k jednomu z nejstarších problémů, kterým Argentina čelila. Souvisí s otázkou ostrovů Jižní Georgie, Jižních Sandwichových ostrovů a Shetland. Spojené království má ostrovy pod kontrolou od roku 1833. Argentina je chtěla získat pro sebe hned z několika důvodů, zejména kvůli jejich strategické poloze, nalezištím ropy a rybolovu. Protože jsou ostrovy britské, práce uvádí název Falklandy.

Problematika Falkland vyústila v roce 1982 ve válku mezi Velkou Británií a Argentinou. Protože se strany nedokázaly dohodnout na řešení, požádaly Spojené státy o mediaci. USA se zprvu do sporu nechtěly vůbec vměšovat, ale nakonec se rozhodly do role zprostředkovatele vstoupit.

Cílem této práce je analyzovat postoj Spojených států amerických vůči britsko-argentinskému konfliktu. Dílo je zaměřeno konkrétně na pohled americké administrativy/vlády, kde klíčovou roli hráli prezident, vláda a Pentagon. Součástí je rovněž analýza reakce veřejnosti, médií a role CIA. Je třeba zmínit, že neexistuje žádný směrodatný popis války z pohledu USA jako celku. Proto se práce snaží postoj celých Spojených států objasnit. Zároveň je nutné podotknout, že důvod argentinského rozhodnutí o invazi stále vyvolává dohady. Tato samotná práce je rozčleněna do devíti kapitol.

V první kapitole je objasněna zahraniční politika USA. Následně jsou vysvětleny vztahy USA s Latinskou Amerikou, samotnou Argentinou a Velkou Británií od 19. století. Důraz je kladen na 80. léta, protože v té době se válka o Falklandy odehrála. Tento historický exkurz je nezbytný k pochopení postoje, který USA vůči znesvářeným stranám zaujaly během jejich sporu o Falklandy a zejména v průběhu války.

Ve druhé kapitole je stručně představena historie války o Falklandy. Je zde představeno, jak a proč k samotnému konfliktu došlo.

Třetí kapitola je věnována postoji americké vlády ke sporu o Falklandy, kde je vysvětleno, kdy se kabinet začal v konfliktu angažovat a co jej k tomu přimělo. Interpretován je oficiální i neoficiální přístup USA. Oficiální přístup se zaměřuje na skutečnost, jak USA vystupovaly navenek a neoficiální spočívá v tom, jaký byl jejich názor v soukromí. Zmíněna

je také reakce zneprátelených stran na americkou mediaci. Zahrnut je i dopad amerického zprostředkovatelského úsilí na vztahy USA s účastníky konfliktu.

Čtvrtá kapitola navazuje na tu předchozí, kdy přibližuje názory jednotlivých amerických představitelů, kteří se konfliktu věnovali. Větší důraz je kladen na významnější státníky, zejména Ronalda Reagana, Caspara Weinbergera či Jeane Kirkpatrickovou. Reagan byl totiž v době konfliktu prezidentem USA, Weinberger ministr obrany USA a Kirkpatricková americká velvyslankyně při OSN. V kapitole je vysvětlena role i několika dalších amerických osobností, které byly v době sporu ve vládě. Hlavní otázka spočívá v tom, zda byla vláda v době války rozdělená a jaké argumenty použila k podpoře svých postojů.

Pátá kapitola se zaměřuje na americkou roli zprostředkovatele ve válce o Falklandy. Úvodní část se zaměřuje na otázku, jak probíhal výběr vhodného kandidáta do této role. Samostatná podkapitola je věnována tehdejšímu americkému ministru zahraničí Alexanderu Haigovi, neboť právě on se stal prostředníkem USA mezi Argentinou a Velkou Británií.

Šestá kapitola hovoří o roli CIA v konfliktu. Objasněna je otázka, jak moc byla CIA během války nápomocná. Součástí kapitoly je rozbor konkrétní pomoci, kterou Spojené státy během sporu poskytly.

Sedmá kapitola je zaměřena na reakci americké veřejnosti na problematiku. Hlavním cílem je zjistit, zda, případně do jaké míry, byla americká společnost v době války rozdělená.

Osmá kapitola hovoří o postoji novinářů a mediálních organizací. Objasněna je jejich úloha během války o Falklandy, neboť média mají velký vliv na společnost. Mohou tak formovat veřejné mínění, či mít dokonce dopad na samotný vývoj problematiky. Otázka mediálního důsledku na válku o Falklandy je v kapitole rovněž rozebrána. Důraz je kladen mimo jiné na to, jak novináři vykreslovali Argentinu a Velkou Británii. Dále se kapitola zaměřuje na skutečnost, jak moc byly jednotlivé organizace v době konfliktu objektivní či zaujaté.

Devátá kapitola hovoří o dosavadním hodnocení toho, jak si Spojené státy během války o Falklandy vedly. Názory jsou ze strany odborníků.

K nástřelu zahraniční politiky USA je využita významná práce s názvem *Americká diplomacie od roku 1900*¹ od Roberta Schulzingera a dílo George C. Herringa *From Colony to Superpower*.² Na druhou stranu tyto prameny, stejně jako mnoho dalších jiných týkajících

---

¹ SCHULZINGER, Robert D. *U.S. Diplomacy Since 1900*. New York, 2002.

² HERRING, George C. *From Colony to Superpower: U.S. Foreign Relations Since 1776*. New York, 2009.

se zahraniční politiky USA, dokazují nízkou probádanost tématu války o Falklandy. Schulzingerova práce se ani jednou nezmiňuje o roli USA v tomto sporu. Herringerovo dílo má více než tisíc stran, ale o Falklandách píše jen v kontextu historie 19. století. O samotné válce v roce 1982 nehovoří. I přesto jsou obě díla velmi obsáhlá. Co se týče vztahů mezi Latinskou Amerikou a USA, jedním z hlavních zdrojů je *United States Policy in Latin America: A Quarter Century of Crisis and Challenge, 1961-1986* od Johna D. Martze.³ Zaměřeno je na období, které je pro tuto práci klíčové. Další přínosný pramen, který se zaměřuje na válku o Falklandy s důrazem na vztahy mezi USA a Velkou Británií, je *The Falklands Sting: Reagan, Thatcher, and Argentina's Bomb*⁴ od Richarda Thorntona. Jedná se o dílo, které popisuje důležité osobnosti, výrazné v období války o Falklandy.

Většina zdrojů, ze kterých práce čerpá, pochází přímo ze Spojených států, neboť předmětem tématu je právě americký pohled. Česká literatura je na tuto problematiku zaměřena minimálně. Navíc malý počet tuzemských děl se věnuje spíše popisu války o Falklandy. V tomto kontextu je možné zmínit například dílo Jaroslav Hrbka *Válka o Falklandy 1982*.⁵ Publikace, která by se zaměřovala vyloženě na politiku USA v době války o Falklandy, v českém prostředí doposud nevyšla. Ze zahraničí se tématu věnoval například Eddy Paul v díle *The Falklands War*,⁶ Max Hastings a Simon Jenkins v díle *The Battle for the Falklands*,⁷ Alberto R. Coll a Anthony Arend v díle *The Falklands War. Lessons for Strategy, Diplomacy, and International Law*⁸ a Michael Charltona v díle *The Little Platoon: Diplomacy and the Falklands Dispute*.⁹ Uvedené tituly jsou zaměřením na toto téma klíčové. Autorem, který se ve své kariéře problematikou velmi zabýval, byl autor Lawrence Freedman, kdy tato práce čerpá z jeho čtyř titulů.

Důležitým pramenem pro tuto práci jsou archivy, které obsahují cenné dokumenty, týkající se americké vlády. Až tři desetiletí po válce o Falklandy byly oficiálně zveřejněny dokumenty k tomuto konfliktu, což otevírá cestu k novým a hlubším analýzám sporu. Prameny jsou využity například z archivu Ronalda Reagana a Národního bezpečnostního

---

³ MARTZ, John D. *United States Policy in Latin America: A Quarter Century of Crisis and Challenge, 1961-1986*. Nebraska, 1990.

⁴ THORNTON, Richard C. *The Falklands Sting: Reagan, Thatcher, and Argentina's Bomb*. Virginie, 1998.

⁵ HRBEK, Jaroslav. *Válka o Falklandy 1982*. Praha.

⁶ EDDY, Paul. *The Falklands War*. Londýn, 1983.

⁷ HASTINGS, Max a JENKINS, Simon. *The Battle for the Falklands*. New York, 1984.

⁸ COLL, Alberto R. a AREND, Anthony C. *The Falklands War. Lessons for Strategy, Diplomacy, and International Law*. Londýn, 1985.

⁹ CHARLTON, Michael. *The Little Platoon: Diplomacy and the Falklands Dispute*. Cambridge, 1989.

archivu se sídlem ve Washingtonu. V případě archivu prezidenta Reagana bylo nutné projít dokumenty z dubna 1982, které se týkaly příslušného tématu. Národní bezpečnostní archiv je největší nevládní sbírka dokumentů na světě. Významným přínosem pro práci jsou dokumenty zahraničních vztahů USA z let 1981–1988, které zpřístupnila Kancelář historiků amerického státního ministerstva.¹⁰ Dokumenty jsou vydávány americkými experty na historii zahraniční politiky USA. Obsahují konkrétní telefonní hovory, návrhy, ale i názory americké vlády z dob války o Falklandy. Jsou zde originální záznamy jednání USA s Argentinou a Velkou Británií. Vložena je i vnitřní komunikace uvnitř americké vlády. Součástí jsou dokonce zmínky o novinových článcích, týkajících se války o Falklandy a reakce amerických představitelů na ně. Nechybí ani průzkumy mezi americkou veřejností. Dokumenty tak obsahují pohled všech sfér, na které je tato práce zaměřena. Patří tak k nejpřínosnějšímu zdroji k celé tezi. K postoji amerických vládních představitelů jsou využity také jejich paměti, neboť v nich jsou sepsány jejich osobní poznatky z dané doby. Důležité jsou tak zápisky například Alexandera Haiga, Caspara Weinbergera či Jeane Kirkpatrickové. Na základě analýzy oficiálních dokumentů a memoárů lze pak zjistit, zdali se lišil pohled jednotlivých státníků na problematiku v soukromí a ve veřejném prostoru. Využity budou i projevy amerických státních představitelů, které jsou dostupné volně na internetu, například na platformě *Youtube*.

Postoj americké veřejnosti je analyzován skrze společnosti, které se zabývají průzkumem trhu a veřejného mínění. Jedná se o organizace jako *ABC*, *The Harris Poll*, *NBC*, *YouGov* a *Quora*. Ačkoli některé tyto sítě jsou internetové a diskuze byly rozvinuty až po válce, ankety sahají do dob krize. Vybrané komentáře se tedy týkají lidí, kteří válku o Falklandy zažili, mají k ní co říci svůj názor měli i během ní. Analýza je provedena na základě nejen hromadných průzkumů, ale i názorů amerických občanů.

Co se týče médií, čerpáno je z dobového tisku, kdy největší důraz je kladen na nejznámější americké organizace, jako *The New York Times* a *The Washington Post*. V době konfliktu měly vysoký počet vydaných článků, což bylo zjištěno pomocí vyhledávání textů na téma války o Falklandy. Proto je zaměření se na ně podstatné. U *The Washington Post* problém spočívá v tom, že v případě citací neodkazuje na osobnosti, které výrok sdělily. Zmíněny jsou ale i jiné mediální agentury, například *Wall Street Journal*, *Los Angeles Times*, *Newsweek* a další. Články byly vyhledávány na základě klíčových slov, týkajících se této

---

¹⁰ WIELAND, Alexander R. a HOWARD, Adam M. *Foreign Relations of the United States 1981–1988; Volume XIII; Conflict in the South Atlantic, 1981–1984*. Washington, 2015.

práce, a to konkrétně z období mezi dubnem a červnem 1982. Na základě analýzy jednotlivých textů lze vyčíst i postoj některých novinářů jako jednotlivců. Je nutné upozornit na to, že vzhledem ke stáří tisku nebyly dohledatelné některé údaje. U *The New York Times* šlo často o jméno autora a u *The Washington Post* o číslo strany.

1 ZAHRANIČNÍ POLITIKA USA

Zahraniční politika USA prošla v průběhu let několika významnými změnami v závislosti na geopolitických, ekonomických a bezpečnostních podmínkách. Spojené státy americké jsou považovány za globálního hegemonu. Do této pozice se dostaly na přelomu 19. a 20. století. K tomu jim dopomohlo hlavně úspěšné ukončení kolonizace amerického západu, čímž získaly přístup například k mnoha nerostným surovinám, nebo strategická zaoceánská poloha.

V neposlední řadě americkou cestu k tomu stát se velmocí otevřela Zlatá horečka v Klondiku v roce 1896 a vítězství v americko-španělské válce.¹¹ Následující skutečnosti jsou důvodem, proč USA udržuje postavení světové velmoci v dnešním světě:

- 1) Výhra ve Studené válce, což byl konflikt dvou mocností - USA a Sovětského svazu;
- 2) Vysoký export veřejně potřebného zboží, jedná se o největší světovou ekonomickou mocnost, nejvýznamnější ohnisko vědeckotechnických inovací a největší kapacitu a mobilitu ozbrojených sil;
- 3) Největší světový ideologický vliv.

Pro charakter zahraniční politiky USA jsou často používány dva protichůdné přístupy, a sice izolacionismus a intervencionismus. Izolacionismus znamená oddělení se od zahraničního světa a zaměření se na domácí politiku. Intervencionismus naopak znamená aktivní účast v mezinárodní politice.¹² Počátek zahraniční politiky Spojených států je zasazen do roku 1776, kdy byla vypracována Deklarace nezávislosti, ve které se objevily myšlenky, které dopomohly k definici americké zahraniční politiky.¹³

Na tvorbě americké zahraniční politiky se přirozeně významně podílel i James Monroe, neboť to byl americký prezident. Sepsal doktrínu, na níž se participoval například bývalý prezident USA John Q. Adams, který chtěl zajistit výhodné vztahy s Evropou.¹⁴ Monroeova doktrína hovoří o tom, že evropské státy nemají zasahovat do politických záležitostí amerického kontinentu a případné takovéto vojenské aktivity na území Střední a Jižní Ameriky budou brány jako ohrožení vlastního míru a bezpečnosti.¹⁵ K Monroeově doktríně se budou odkazovat i diplomaté, kteří byli aktivní v době války o Falklandy. Monroeova doktrína prošla několika změnami. V roce 1904 k ní vydal prezident USA

---

¹¹ ŠLACHTA, Ondřej. *Intervencionismus, realismus, izolacionismus*. Online. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/intervencionismus-realismus-izolacionismus>. [cit. 2025-01-26].

¹² KREJČÍ, Oskar. *Zahraniční politika USA: Ideje, doktríny, strategie*. Praha, 2009, s. 99-100.

¹³ Tamtéž, s. 102-103.

¹⁴ Tamtéž, s. 112.

¹⁵ SCHÄFER, Peter. *Prezidenti USA: Od George Washingtona po Billa Clintona*. Praha, 1995, s. 72.

Theodor Roosevelt dodatek. Ten hovořil o tom, že národy západní polokoule nejsou přístupné kolonizaci ze strany evropských mocností a že Spojené státy mají odpovědnost za zachování pořádku a ochrany života a majetku v těchto zemích.¹⁶ Roosevelt však ukázal, že USA jsou nejúspěšnější, když neprovádějí tvrdou politiku intervencí v Latinské Americe, ale místo toho usilují o dobré vztahy s latinskoamerickými vládami, a to i za cenu ústupků.¹⁷

Zahraniční politika každého státu se odvíjí od jeho národních zájmů. Jedná se o soubor výhodných požadavků pro něj. Většinou jsou tyto požadavky spojeny s bezpečností, mocí a národním bohatstvím. S tím právě úzce souvisí vztah k ostatním mocnostem. Zájmy, které jsou pro stát primární, se nazývají zájmy životní. Prvním životním zájmem USA, který byl zaznamenán, byla „snaha přežít jako samostatný stát“.¹⁸ K tomu byla potřeba politika izolacionismu. S tím souvisí to, že USA nechtěly, aby se jakkoli měnilo postavení ostatních států. A to platí dodnes. Lze ale říci, že „politika izolacionismu byla zvláštním projevem politiky mocenské rovnováhy“.¹⁹ Jedním z dalších zásadních zlomů v zahraniční politice Spojených států amerických byl fakt, že po první světové válce se USA nestaly členem Společnosti národů. Například historik a diplomat Paul M. Birdsall tvrdil, že kdyby se Spojené státy bývaly připojily ke Společnosti národů, byla by Evropa stabilnější.²⁰ Při založení OSN v roce 1945 ministr zahraničí USA Edward Stettinius prohlásil, že „bez ohledu na OSN, USA nadále budou chránit své zájmy, ale stejně tak hrát roli prostředníka mezi svými hlavními spojenci, kdykoli se střetnou jejich zájmy“.²¹ Prioritně jim šlo tedy o ochranu svých zájmů, ale chtěly i pomáhat svým přátelům, což dokázaly svým postojem ve válce o Falklandy.²²

Počátek osmdesátých let devatenáctého století byl brán jako období, kdy Spojené státy americké nechtěly vést diplomatická jednání a hledaly záminku k zahájení jaderné války. Hlavou Spojených států byl v té době Ronald Reagan a jediným evropským lídrem, který plně souzněl s jeho politikou, byla britská premiérka Margaret Thatcherová.²³ Reaganova administrativa byla složena ze zástupců dvou hlavních křídel republikánského politického zřízení. Hlavní rozdělení mezi těmito skupinami spočívalo v otázce, zda USA mají

---

¹⁶ National Archives, Washington, D.C., Kart. č. 58A-K2, House Records, Theodore Roosevelt's Annual Message to Congress for 1904.

¹⁷ KREJČÍ, s. 120-122.

¹⁸ Tamtéž, s. 104.

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ SCHULZINGER, Robert D. *U.S. Diplomacy Since 1900*. New York, 2002, s. 124.

²¹ FRANCK, Thomas M. *Dulce et Decorum Est: The Strategic Role of Legal Principles in the Falklands War*. Online. *The American Journal of International Law*. 1983, č. 1, s. 111.

²² Tamtéž.

²³ DUNCAN, Anderson. *The Falklands War 1982*. Oxford, 2002, s. 75.

pokračovat ve snižování napětí se SSSR, nebo se vrátit ke strategii zadržování, která platila od začátku studené války. Sám Reagan byl součástí první skupiny.²⁴ Rozhodně se však tato administrativa snažila tlačit studenou válku do její poslední a v některých ohledech nejnebezpečnější fáze.²⁵ Když Argentina v roce 1982 obsadila Falklandské ostrovy, Thatcherová byla naprosto přesvědčena o tom, že Británie má plnou podporu USA. Spojené státy však dle jejího očekávání nereagovaly. Požadovaly totiž, aby mezi Velkou Británií a Argentinou došlo k vzájemné dohodě a spor vyřešily samy.²⁶

1.1 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A LATINSKOU AMERIKOU

Již více než 150 let před válkou o Falklandy se Spojené státy stavěly proti evropské intervenci do záležitostí Latinské Ameriky. Ačkoli je zmíněná Monroeova doktrína nyní vnímána jako imperialistická, její původní dovolání zavázalo Spojené státy k obraně latinskoamerické suverenity proti evropským mocnostem.²⁷ Na konci 19. století zahájily USA vůči Latinské Americe intervenční politiku. Šlo o spor mezi britskou Guyanou a Venezuelou v roce 1885. V roce 1897 pak USA dosáhly toho, že Velká Británie musela vyřešit hranice mezi britskou Guyanou a Venezuelou, jež měla předložit mezinárodní arbitráži. Ministrem zahraničních věcí USA byl v tu dobu Richard Olney, který se tomuto sporu velmi věnoval. V souvislosti s touto událostí rozšířil význam Monroeovy doktríny, kterou následně interpretoval takto: „Dnes jsou Spojené státy na tomto kontinentu prakticky suverénní a jejich podstatou je zákon o subjektech, na které omezují své působení.“²⁸ USA tak mohly nadále intervenovat v určitých oblastech. Boj o Falklandy, který se odehrával mezi Velkou Británií a Argentinou, nebyl tedy prvním sporem, týkající se Latinské Ameriky, do kterého USA zasahovaly. Ještě v devadesátých letech 19. století se USA zapojily do dalšího latinskoamerického konfliktu, a to kubánského boje za nezávislost. Spojené státy v tomto konfliktu Kubě dopomohly ke svobodě.²⁹

---

²⁴ MORLEY, Morris H. *Somoza and the Sandinistas: Stage and Regime in US Policy toward Nicaragua 1969–1981*. Washington, 2002, s. 120.

²⁵ DUNCAN, s. 75.

²⁶ FREEDMAN, Lawrence. *The Special Relationship, Then and Now*. *Foreign Affairs*. 2006, č. 3, s. 63.

²⁷ The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

²⁸ HERRING, George C. *From Colony to Superpower: U.S. Foreign Relations Since 1776*. New York, 2009, s. 307.

²⁹ KREJČÍ, s. 117.

Pro Spojené státy americké byla Latinská Amerika ekonomicky velmi významná. Na přelomu 19. a 20. století USA do Latinské Ameriky hodně investovaly, jejich vklady zde tvořily dokonce polovinu všech zahraničních investic.³⁰ Svůj vliv si v Latinské Americe udržovaly nejen skrze investice, ale i kontrolou nad Panamským průplavem a díky Monroeově doktríně. Pokud to někde bylo nezbytné, nebály se použít vojenské síly. Americké vojenské jednotky se nacházely na Haiti, v Dominikánské republice a Nikarague.³¹

V období před druhou světovou válkou se americký prezident Franklin D. Roosevelt také velmi snažil zachovat hemisférickou jednotu prostřednictvím své politiky „dobrého souseda“³² a ukončil dlouhé okupace v Karibiku a Střední Americe.³³ Spojené státy americké se na základě této politiky vzdaly intervenčního práva vůči zemím Latinské Ameriky a potvrdily možnost jejich samostatného vývoje. Ustanovení se však netýkalo Monroeovy doktríny. USA mohly Latinské Americe v případě jejího napadení nadále pomoci.³⁴

Významný moment, který sehrál hlavní roli ve vztazích mezi USA a Latinskou Amerikou, byl spojen s americkým prezidentem Johnem Kennedym. Mezi oběma státy byly v té době pozitivní vztahy. Kennedy založil v roce 1961 Alianci pro pokrok. Jednalo se o desetiletý plán na podporu ekonomické spolupráce mezi Severní a Jižní Amerikou. Bohužel však Kennedy necelé tři roky po založení Aliance zemřel a jeho následníkům, Johnsonovi a Nixonovi, byla Latinská Amerika lhostejná. Už pro ně nebyla takovou prioritou, což si i sama Latinská Amerika začala uvědomovat.³⁵ Autoři Jerome Levinson a Juan de Onis však došli k závěru, že Aliance přinesla spíše řadu rozporů než pokojné vztahy.³⁶

Nižší prioritu zaznamenala Latinská Amerika ze strany Spojených států během studené války, neboť od ní byla vzdálená. Pro Latinskou Ameriku ani neexistoval Marshallův plán.³⁷ V roce 1947 ještě podepsaly Spojené státy v Riu de Janeiru se zeměmi Latinské Ameriky Rijský pakt. Ten hovoří o tom, že „ozbrojený útok jakéhokoli státu proti

---

³⁰ MERILL, Dennis a PATERSON, Thomas. *Major Problems in American Foreign Relations, To 1920*. New York, 2009. s. 408.

³¹ SCHULZINGER, s. 139.

³² Touha utvářet a udržovat přátelské vztahy se zeměmi západní polokoule.

³³ The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

³⁴ KREJČÍ, s. 120-122.

³⁵ MERILL a PATERSON, s. 139.

³⁶ LEVINSON, Jerome a DE ONÍS, Juan. Review by: Stefan H. Robock. *Political Science Quarterly*. 1973, č. 1, s. 159-160.

³⁷ MERILL a PATERSON, s. 139.

americkému státu bude považován za útok proti všem americkým státům“.³⁸ Jádrem dohody je tedy to, že pokud někdo ze signatářů bude napaden, dojde ke vzájemné pomoci.³⁹ Zároveň došlo k vytvoření OAS. Poválečný meziamerický systém se Spojeným státům vyplatil nejvíce, když OAS podpořila Spojené státy proti Kubě během kubánské raketové krize v roce 1962, pravděpodobně největší národní bezpečnostní hrozby pro Spojené státy. Některé latinskoamerické státy, včetně Argentiny, dokonce přispěly loděmi a letadly k námořní blokádě kolem Kuby pod vedením USA. Toto byl meziamerický systém, který narušila podpora Britů Reaganovou administrativou během války o Falklandy.⁴⁰

Od druhé světové války sledovaly Spojené státy v Latinské Americe dva hlavní cíle. Podporu vzniku demokratických režimů a udržení regionů bez jaderných zbraní. Brazílie a Argentina, které byly ovládány vojenskými diktaturami, vedly tajný závod o schopnosti zkonstruovat jaderné zbraně. Spojené státy se tak neúspěšně pokusily zakázat zavádění jaderné technologie na této polokouli.⁴¹

I když v rétorice zahraniční politiky Spojených států amerických zaujímala Latinská Amerika velmi speciální místo, realita byla jiná. Vzhledem k obrovskému rozdílu moci USA a Latinskou Amerikou byly vztahy mezi nimi nevyrovnané. Otázka intervence ze strany Spojených států do vnitřních a vnějších záležitostí latinskoamerických zemí byla stále přítomná, ať už šlo o vyslání námořní pěchoty do malé karibské republiky nebo o destabilizaci Jižní Ameriky CIA. Na Pan American Day, což je svátek, který připomíná první mezinárodní konferenci Spojených států (provozují jej země severní a jižní Ameriky), se hovořilo o vnitřní americké rodině, ale ve skutečnosti Spojené státy odmítaly poskytnout latinskoamerickým zemím výhodné obchodní podmínky. Občané Latinské Ameriky si uvědomují, že jejich země není pro USA prioritou. Výjimkou bylo pár událostí ve 20. století, kdy byla hegemonie Spojených států na západní polokouli vážně ohrožena.⁴²

Pro tuto práci je klíčové období po roce 1981, kdy se americkým prezidentem stal Ronald Reagan. Co se týče Latinské Ameriky, Reaganova zahraniční politika se angažovala například v Sandinistické revoluci (zvaná též Nikaragujská revoluce) ve druhé polovině 20.

---

³⁸ The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

³⁹ KUNZ, Josef L. The Inter-American Treaty of Reciprocal Assistance. *The American Journal of International Law*. 1948, č. 1, s. 113.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ THORNTON, Richard C. *The Falklands Sting: Reagan, Thatcher, and Argentina's Bomb*. Virginie, 1998, s. 51-52.

⁴² CONNELL, SMITH, Gordon. *The United States and Latin America: An Historical Analysis of Inter-American Relations*. New Jersey, 1974, s. 137.

století, kdy Spojené státy vojensky okupovaly Nikaraguu už v roce 1926.⁴³ Začátek roku 1982, těsně před válkou o Falklandy byl obdobím, kdy pokračovala spolupráce mezi Latinskou Amerikou a Spojenými státy ve Střední Americe, ale i jinde.⁴⁴

1.2 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A ARGENTINOU

Argentina byla důležitým partnerem Spojených států v Jižní Americe. Během 70. let 20. století udržovaly po sobě následující americké administrativy dobré vztahy s argentinskými juntami, které se dostaly k moci. Když v roce 1976 převzala vládu nová junta, americký ministr zahraničí Henry Kissinger se snažil o to, aby si argentínští vojenští důstojníci nemysleli, že Spojené státy se staví proti nim. Tato junta by totiž mohla zahájit „špinavou válku“⁴⁵ proti domácí levicové opozici a dalším politickým oponentům, což by vedlo k tisícům zabitých, mučených, zmizelých a uvězněných lidí. V době studené války USA viděly v Argentině oddaného antikomunistického partnera, který by mohl zabránit „domino efektu“⁴⁶ na americké půdě. Spojené státy dále prodaly Argentině zbraňové systémy v hodnotě stovek milionů dolarů, i když s tím koncem 70. let přestaly.⁴⁷

Za prezidenta Jimmyho Cartera Spojené státy uvalily embargo na prodej zbraní do Latinské Ameriky na základě Humphrey-Kennedyho novele a zastavily prodej veškerého jaderného zařízení do Argentiny. Obavy z jaderných zbraní byly zřejmě jedním z hlavních důvodů odloučení Carterovy politiky od Latinské Ameriky.⁴⁸ Carterova administrativa zaujala stanovisko, že porušování lidských práv argentinskou vládou je tak extrémní, že ji prakticky vylučuje z normálních vztahů se Spojenými státy. Následující Reaganova administrativa zase věřila, že politika přátelství spíše povzbudí obnovení lidských práv v Argentině, než politika nepřátelství a veřejného odsuzování. Ukázalo se, že tato taktika vede správným směrem. Najednou klesl počet zatýkání a politických procesů. V Argentině se tak začaly objevovat známky liberalizace.⁴⁹

---

⁴³ MORLEY, s. 62.

⁴⁴ MARTZ, John D. *United States Policy in Latin America: A Quarter Century of Crisis and Challenge, 1961—1986*. Nebraska, 1990, s. 206.

⁴⁵ Válka s mnoha negativními důsledky.

⁴⁶ Postupná politická změna.

⁴⁷ SANDBOXX. *How American spies helped the UK retake the Falklands*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.sandboxx.us/news/how-american-spies-helped-the-uk-retake-the-falklands/>. [cit. 2025-01-18].

⁴⁸ WEINBERG, Alvin M. a BARKENBUS, Jack N. a ALONSO, Marcelo. *The Nuclear Connection: A Reassessment of Nuclear Power and Nuclear Proliferation*. Minnesota, 1985, s. 282.

⁴⁹ HAIG, Alexander, M., Jr. *Caveat: Realism, Reagan and Foreign Policy*. New York, 1984, s. 275.

Spojené státy, které byly hluboce znepokojeny vyhlídkami šíření jaderných zbraní by se nesmířily se vznikem jaderně vyzbrojeného státu na vlastní polokouli. Záznam americké politiky vůči Argentině v letech 1980—1982 naznačuje, že Spojené státy prováděly úspěšnou politiku, která následně vyústila ve svržení argentinské junty a její nahrazení civilní vládou, jež měla opustit od programu jaderných zbraní. Za Reagana došlo k americkému přijetí argentinského režimu a rozvoji vztahů mezi USA a Argentinou na základě argentinско-americké aliance. Spojené státy pak povzbudily juntou, aby se pustila do katastrofální vojenské akce, a to války o Falklandy, která vedla k jejímu pádu.⁵⁰ Udržování bližších vztahů s Argentinou byl tak pro Američany strategický tah.⁵¹ Vláda po pádu režimu generála Leopolda Galtieriho totiž od nukleárního programu upustila.⁵²

Ministr zahraničí USA Alexander Haig před kongresem mluvil o obnovení prodeje zbraní do Argentiny na základě toho, že Argentina a USA sdílejí podobné hodnoty a že současná junta neporušovala lidská práva v takové míře, jako její předchůdci. Galtieri jako velitel argentinské armády v roce 1981 dokonce dvakrát navštívil USA, kde se setkal s vysokými členy vlády, včetně ministra obrany a poradce národní bezpečnosti. Ve stejném roce navštívilo Argentinu několik vysokých amerických úředníků.⁵³ Důvodů pro oživení zájmu USA o Argentinu bylo několik. Všechny souvisely se silně protikomunistickým postojem Reaganovy administrativy. Věřilo se, že pokud by se s USA spojily Argentina a Jižní Afrika, mohlo by se dosáhnout zajištění bezpečnosti jižního Atlantiku proti sovětské námořní síle.⁵⁴ Vláda USA také doufala, že Argentina by mohla být užitečným spojencem ve válce proti komunismu ve Střední Americe. Galtieri souhlasil s vysláním vojáků do Střední Ameriky na pomoc v Salvadoru. Paradoxně však Argentina vůbec nepomohla Spojeným státům v jejich snaze uvalit obchodní sankce proti Sovětskému svazu po invazi do Afghánistánu. Místo toho od ní koupil SSSR obilí, které nemohl nakupovat z USA, čímž došlo k výraznému zvýšení obchodu se Sověty.⁵⁵

Během ledna a února roku 1982 argentinská junta připravovala plány na převzetí ostrovů a snažila se zjistit, jak by na takovou akci reagovaly USA.⁵⁶ Mimo sblížení

---

⁵⁰ THORNTON, s. 53.

⁵¹ MORLEY, s. 62.

⁵² Tamtéž, s. 120.

⁵³ RICHARDSON, Louise. *When Allies Differ: Anglo-American Relations during the Suez and Falklands Crises*. New York, 1996, s. 114.

⁵⁴ Latin America, The Falklands War. *Strategic Survey*. 1982, č. 1, s. 116.

⁵⁵ WIELAND, Alexander R. a HOWARD, Adam M. *Foreign Relations of the United States 1981—1988; Volume XIII; Conflict in the South Atlantic, 1981—1984*. Washington, 2015, s. 94.

⁵⁶ MARTZ, s. 206.

argentinsko-amerických vztahů za Reagana a pomoci ve Střední Americe doufala Argentina v americkou podporu v problematice Falkland i z následujících důvodů. Jednak na základě úzkého osobního vztahu, který se vyvinul mezi Galtierim, částí americké armády a Haigem a za druhé díky přátelské relaci mezi velvyslankyní při OSN, Jeane Kirkpatrickovou a argentinským ministrem zahraničí Costou Méndezem. V oporu věřila i přesto, že neexistoval jakýkoli vnější náznak toho, že by se Spojené státy postavily proti Velké Británii.⁵⁷

1.3 VZTAHY MEZI SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI A VELKOU BRITÁNIÍ

Podle ministerstva zahraničí USA Spojené státy nemají bližšího spojence než Spojené království. Po skončení americké revoluce v roce 1783 Spojené království oficiálně uznalo americkou nezávislost. K tomu došlo podpisem Pařížské smlouvy. V roce 1785 pak tyto dvě země navázaly diplomatické styky. Kromě krátkého přerušení vztahů během války v roce 1812 zůstaly Spojené státy a Spojené království trvalými partnery a spojenci. Jejich spolupráce je základem vzájemné prosperity a bezpečnosti.⁵⁸ Kolaborovaly spolu na zpravodajské, ministerské i výkonné úrovni. Shodovaly se na tom, že mezi nimi nedojde k nepřátelství.⁵⁹

Spojené státy americké i Velká Británie byly členy Zvláštního výboru pro dekolonizaci OSN, neboli C-24.⁶⁰ Po druhé světové válce se mezi nimi začaly budovat „zvláštní vztahy“.⁶¹ S pojmem přišel Winston Churchill, který ve spojitosti s tím zdůraznil potřebu „bratrského sdružení anglicky mluvících národů“.⁶² Tento vztah byl stvořen na základě společné historie, kultury, jazyka a také z politických, ekonomických a vojensko-bezpečnostních zájmů.⁶³ Na začátku druhé poloviny dvacátého století došlo k poškození britsko-amerických vztahů kvůli Suezské krizi. Velká Británie brala Spojené státy jako své spojence, na které se může spolehnout. Suezská krize v roce 1956, kdy se Eisenhowerova administrativa postavila proti britské, francouzské a izraelské invazi do Egypta prokázala, že Spojené státy tu pro Velkou Británii nejsou vždy. Událost podkopala britskou důvěru k USA. Po této akci si Británie začala hrát

---

⁵⁷ DUNCAN, s. 24.

⁵⁸ U.S. DEPARTMENT OF STATE. *U.S. Relations With United Kingdom*. Online. 2022. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-united-kingdom/>. [cit. 2025-01-30].

⁵⁹ RICHARDSON, s. 117-118.

⁶⁰ COLL, Alberto R. a AREND, Anthony C. *The Falklands War. Lessons for Strategy, Diplomacy, and International Law*. Londýn, 1985, s. 81.

⁶¹ HOLUB, Martin. Kam kráčí (zvláštní) anglo-americké vztahy? Online. *E-Polis.cz*. 2014. Dostupné z: <https://www.e-polis.cz/clanek/kam-kraci-zvlastni-anglo-americke-vztahy.html>. [cit. 2025-01-30].

⁶² Tamtéž.

⁶³ Tamtéž.

s myšlenkou, že se navrátí ke „zvláštnímu vztahu“ ke Spojeným státům.⁶⁴ Menší konflikty mezi uvedenými dvěma stranami proběhly pak v 60. a 70. letech 20. století. Konkrétně šlo o kypersko-tureckou krizi v roce 1974 a jednání s Rhodesií.⁶⁵

Většina amerických a britských státníků vztahy mezi sebou až na výjimky podporovala. Pozitivně se k otázce britsko-amerických vazeb vyjádřil bývalý ředitel CIA James Woolsey: „Nikdo není úplným přítelem ve světě zpravodajských služeb. Británie a Amerika jsou si však blízké, jak to jen jde“.⁶⁶ Výjimkou byl kupříkladu bývalý britský eurocentrický premiér Edward Heath, který chtěl vazby s USA omezovat a soustředit se více na vztahy s Evropou.⁶⁷

Už od druhé světové války si byly jedinečně blízké britské a americké ozbrojené síly. Proto i Velká Británie automaticky počítala s podporou USA během války o Falklandy. Když pak válka vypukla, střední a vyšší vrstvy britské vojenské instituce byly plně mužů, kteří spolu sloužili v NATO a měli zde důležité přátele mezi americkými protějšky.⁶⁸ Velmi blízké si bylo hlavně námořnictvo. Například britský náčelník štábu admirál Terence Lewin a americký předseda vojenského sboru David Jones byli velcí přátelé, hodně spolu spolupracovali a během války o Falklandy si neustále telefonovali. Jednou, když Lewin Jonesovi telefonoval ohledně okamžitém poskytnutí komunikačních kanálů, tak než stačil vznést svoji žádost, Jones reagoval: „Vím, o co budete žádat, už je to splněné.“⁶⁹ Podobně pohotové rozhovory byly zaznamenány u více pracovníků.⁷⁰

Na začátku osmdesátých let byla obtížná politická situace kolem Thatcherové. Byla skeptická vůči Evropě a její politika byla podobná té americké. Proto Reagan nechtěl, aby došlo k jejímu pádu. Uzavřená Velká Británie byla totiž zásadní pro úspěch americké strategie v Evropě i mimo ni. Otázka Falkland se tedy stala pro Spojené státy ideální příležitostí, jak zintenzivnit vztahy s Velkou Británií.⁷¹

---

⁶⁴ FREEDMAN, The Special Relationship, s. 63.

⁶⁵ HOLUB, Martin. Kam kráčí (zvláštní) anglo-americké vztahy? Online. *E-Polis.cz*. 2014. Dostupné z: <https://www.e-polis.cz/clanek/kam-kraci-zvlastni-anglo-americke-vztahy.html>. [cit. 2025-01-30]; Dnešní Zimbabwe.

⁶⁶ RACHMAN, Gideon. Is the Anglo-American relationship still special? *Washington Quarterly*. 2001, č. 2, s. 8.

⁶⁷ KISSINGER, Henry. *Roky obnovy*. Praha, 2002, s. 490.

⁶⁸ RICHARDSON, s. 127.

⁶⁹ HASTINGS, Max a JENKINS, Simon. *The Battle for the Falklands*. New York, 1984, s. 142.

⁷⁰ RICHARDSON, s. 128.

⁷¹ THORNTON, s. 58.

2 FALKLANDSKÉ OSTROVY

Falklandské ostrovy jako první objevila Velká Británie, avšak jejich první osídlenci byli Francouzi. Ti se zde usadili v roce 1764 a ostrovy pojmenovali jako „Iles Malouines“. O dva roky později Francouzi prodali ostrovy Španělům za dvacet pět tisíc liber. Mezitím v roce 1765 si Velká Británie na ostrovy začala dělat nárok. Nejprve ohledně nich vedla spor s Francií, poté se Španělskem. Ostrovy však několik dalších desítek let spadaly pod Španělsko a změna nastala po vyhlášení nezávislosti Argentiny na Španělsku. Argentina si totiž chtěla ostrovy nárokovat a založila hlavní město Falkland s názvem Port Stanley. Argentinci však téhož roku byli z ostrovů vytlačeni a Falklandy připadly Velké Británii. V následujících letech Argentina zahájila protesty proti britské přítomnosti. Nepokoje gradovaly mezi lety 1960 až 1970. Argentina se s žádostí o pomoc obrátila i na OSN. Ta odpověděla, že Falklandské ostrovy jsou nesamosprávné území pod vládou Velké Británie. OSN taktéž iniciovala jednání mezi Velkou Británií a Argentinou, kdy chtěla docílit trvalého vyřešení problému. Jednání začala v roce 1966. Dalším krokem, který Velká Británie podnikla, bylo prohlášení, že mezi Argentinou a Falklandskými ostrovy mohou létat argentinská letadla, a také umožnila telefonování a zasílání telegrafů mezi Argentinou a Falklandami. Došlo tedy ke zlepšení vztahů mezi státy, ale v roce 1975 se opět zhoršily.⁷²

K otázkám ohledně ostrovů se přirozeně začali vyjadřovat i obyvatelé Falkland. Někteří chtěli zůstat pod Velkou Británií, jiní zase odmítali jakoukoli přítomnost Argentinců na území ostrovů a byli odhodláni za to bojovat. Ně kterým zase nezáleželo na tom, pod jakou zemi budou spadat. Když Velká Británie hledala možnosti, jak situaci vyřešit, padla i zmínka o pomoci od USA. Přišla s tím jedna Britka, která byla provdána za ostrovana. Její nápad byl takový, že by USA převzaly kontrolu nad ostrovy, pokud by se Velká Británie stáhla. Objevila se však i možnost, že by ostrovy mohly být nabídnuty Sovětům kteří často rybařili v okolních vodách.⁷³

Falklandy čelily velkému problému, a sice ekonomické stagnaci a vylidňování. Velká Británie tak počítala s možností, že by ostrovy mohla získat Argentina. Těžko říct, zda by Argentina dokázala pozvednout ekonomickou stagnaci Falkland a dosáhnout vyšší populace. Zájem o Falklandy ze strany Argentiny byl hlavně z důvodu historického práva a strategického hlediska. Ekonomické hledisko pro ni bylo až druhotné. Na špatnou ekonomickou situaci a nízkou plodnost na Falklandách by Argentina musela vynaložit mnoho

---

⁷² WIELAND, s. 2-3.

⁷³ Tamtéž, s. 9.

úsilí, aby ostrov dala opět do pořádku. Argentinský vojevůdce Eduardo Canosa, který zastupoval argentinskou vládu na Falklandách, měl však s Falklandskými ostrovy velké plány. Chtěl zde postavit nové silnice, domy, založit nové firmy a továrny a nalákat sem turisty.⁷⁴

Na Falklandských ostrovech žilo pár desítek Američanů. Někteří pracovali ve společnosti The Falkland Islands Company.⁷⁵ V sedmdesátých letech neměly Spojené státy žádné politické ani ekonomické zájmy na Falklandách. Pouze američtí mořští archeologové začali postupně více navštěvovat ostrovy kvůli vysokému množství místních vraků lodí, zajímavé flóře a fauně. Spojené státy byly i osloveny britskou firmou na ostrovech, která se zaměřovala na obchod s mořskými plody s tím, že by mohlo dojít ke spolupráci. Ta se nakonec neuskutečnila. Údajně se na Falklandách nacházela ropa, ale nebylo známo množství a na těžbu by byly vysoké náklady, takže ani tímto nebyly ostrovy pro USA atraktivní. Co už ale v té době bylo výhodné, tak strategická geografická poloha ostrovů v jižním Atlantiku. Jak již bylo výše zmíněno, v okolních vodách často rybařili Sověti a nacházela se zde vojenská základna. Ani jeden z těchto faktorů USA nevnímaly jako až tak velkou hrozbu.⁷⁶

Válka o Falklandy se odehrávala v době studené války. Nezapadala však do žádné kategorie jakožto válka Východu či Západu. Pokud by se dala někam zařadit, tak spíše pod Monroeovu doktrínu než Reaganovu doktrínu.⁷⁷ Argentina se ostrovy pokusila ovládnout v prvním dubnovém týdnu roku 1982. Británii se však podařilo ostrovy získat zpět.⁷⁸ Níže je popsána chronologie klíčových událostí Falklandské války, která trvala od dubna do června roku 1982. V následujících kapitolách pak budou některé události rozebrány v kontextu s postojem USA.

1. dubna – Velká Británie vyzvala k zasedání Rady bezpečnosti OSN. Reagan volal Galtierimu s žádostí, aby zastavil invazi.

2. dubna – Argentina napadla Falklandské ostrovy. Velká Británie přerušila vztahy s Argentinou.

3. dubna – Rada bezpečnosti OSN přijala britský návrh ohledně rezoluce 502, požadující stažení Argentiny, zastavení nepřátelství a diplomatické řešení.

8.-19. dubna – Haigova kyvadlová diplomacie mezi Washingtonem, Londýnem a Buenos

---

⁷⁴ Tamtéž, s. 11.

⁷⁵ Tamtéž, s. 10.

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ KIRKPATRICK, Jeane J. My Falklands War and Theirs. *The National Interest*. 1989-90, č. 18, s. 19.

⁷⁸ REISMAN, Michael W. The Struggle for The Falklands. *The Yale Law Journal*. 1983, č. 2, s. 287.

Aires.

13. dubna – začaly rozkoly v OAS.

25. dubna – Británie znovu dobyla ostrovy Jižní Georgie.

26. dubna – schůze OAS, Méndez byl přijat s nadšením, kdežto Haig nikoli. Usnesení OAS z 28. dubna podpořilo argentinskou pozici.

30. dubna – USA oznámily sankce proti Argentině a slíbily, že budou kladně reagovat na britské žádosti o vojenskou pomoc.

2. května – Peru a OSN iniciovaly mírové řešení. Byl potopen argentinský křižník Belgrano.

21. května – britské síly přistály na ostrovech.

28. května – setkání v rámci smlouvy z Ria. OAS schválila rezoluci, která odsoudila Spojené království a podporu ze strany USA.

2. června – Argentina usilovala o příměří prostřednictvím OSN.

4. června – hlasování o příměří v OSN. Británie – veto, za USA jednala Kirkpatricková, která byla také pro veto, ale následně se pokusila změnit hlasování.

11. června – poslední bitva o Port Stanley.

14. června – Argentina se v Port Stanley vzdala.⁷⁹

3 POHLED A POSTUP SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH – SITUACE PŘED ARGENTISNKOU INVAZÍ

První oficiální stanovisko, které lze zaznamenat v americké diplomatické korespondenci, zabývající se Falklandami, pochází z května roku 1979. Za Spojené státy americké se na tuto otázku zaměřil americký diplomat William Garton Bowdler, který se celou svoji politickou kariéru zabýval Latinskou Amerikou. Mezi lety 1979 až 1980 došlo na pár schůzí ohledně Falkland, kterých se USA účastnily. Pouze se zjistilo, že Argentina požaduje navrácení ostrovů.⁸⁰

Obyvatelé Falkland chtěli zůstat pod Velkou Británií. V roce 1981 se na ostrovech konaly obecní volby, kdy se americký senátor Anthony H. Williams domníval, že přinesou ještě více neústupný postoj ohledně převzetí ostrovů Argentinou. Myslel si, že Falklandané ani nechtějí absolvovat jakákoli jednání s ní. Očekával, že případné další diskuze nepřinesou pozitivní výsledky. Dle něj už Velká Británie vyčerpala všechny možnosti dohody. Argentina

---

⁷⁹ MARTZ, s. 204.

⁸⁰ WIELAND, s. 12.

byla velmi neochotná a nechtěla se smířit s tím, že Falklandy zůstanou v rukou Velké Británie. Vyhlídky Williamse se následně potvrdily.⁸¹

Další jednání se uskutečnila po falklandských volbách v prosinci roku 1981 v Ženevě se souhlasem USA. Setkání se účastnili i dva vládní představitelé za Falklandy. USA se nijak blíže nevyjadřovaly, pouze zdůraznily, že momentální hlavní odpovědnost nad Falklandskými ostrovy nese Velká Británie.⁸² Obyvatelé Falkland nechtěli dělat žádné ústupky vůči Argentině. Jejich návrh byl takový, že by vyjednávání měla být ukončena se statutem quo.⁸³ Spojené státy nadále požadovaly, aby se strany samy dohodly.⁸⁴ V letech 1979 až 1981 byla tedy role USA v konfliktu minimální a nedošlo se k žádnému posunu.⁸⁵

V lednu 1982 argentinská vláda začala plánovat útok na Falklandy, který by byl uskutečněn v případě, že jednání opět nedosáhnou žádného výsledku. Akce byla projednávána tajně.⁸⁶ V únoru se setkal člen parlamentu Velké Británie Richard Luce s argentinskými zástupci v New Yorku. Následně se sešel s velvyslancem USA ve Velké Británii Thomasem O. Endersem, kterému sdělil, že Argentinci byli na jednání ještě neústupnější než dříve, pravděpodobně kvůli novému režimu.⁸⁷ V březnu roku 1981 se totiž vyměnila vláda v Buenos Aires. Generálporučík Roberto Viola byl jmenován hlavou argentinské junty, čímž nahradil ve funkci Jorge Rafaela Videlu.⁸⁸ Ohledně Falkland tak stále nebylo dosaženo jakéhokoliv výsledku.⁸⁹

Britský ambasador Henderson považoval Spojené státy za jediného možného mediátora ve sporu. Vyloučil jak OSN, tak OAS.⁹⁰ Obecně Britové nechtěli záležitost řešit na půdě OSN, neboť tato organizace měla tendenci rozhodovat v neprospěch velmocí.⁹¹ Na základě zlepšení argentinsko-amerických vztahů za Reaganovy administrativy i Argentina měla zájem na tom, aby se Spojené státy zapojily do sporu ohledně Falkland. USA však setrvaly v pasivním postoji a nechtěly se otázkou Falkland aktivně zabývat. Obě strany si zároveň myslely, že se za ně USA postaví. Na rozdíl od Velké Británie však Argentina tuto

---

⁸¹ Tamtéž.

⁸² Tamtéž, s. 21-22.

⁸³ Tamtéž, s. 14.

⁸⁴ Tamtéž, s. 15.

⁸⁵ MARTZ, s. 202.

⁸⁶ HRBEK, s. 18.

⁸⁷ WIELAND, s. 23-24.

⁸⁸ Tamtéž, s. 21.

⁸⁹ MARTZ, s. 202.

⁹⁰ WIELAND, s. 107.

⁹¹ HRBEK, s. 70.

aktivní podporu vyžadovala a nebyla spokojena s tím, že USA nepřicházejí s nějakým řešením.⁹²

Lze konstatovat, že zpočátku braly Spojené státy problematiku Falkland na lehkou váhu. Do poloviny února 1982 si ani ministerstvo zahraničí USA nebylo vědomo, že by Argentina chtěla ostrovy dobýt.⁹³ Proto když Velká Británie požádala o diplomatickou intervenci USA, nesetkala se s přívětivou reakcí. Reagan to nebral moc vážně a ve vládě se touto problematikou nikdo nezabýval. Enders nevyvinul žádnou iniciativu. Britský ministr zahraničí Peter Alexander Rupert Carrington poslal dopis Haigovi, což také nepřineslo kýžený výsledek.⁹⁴

Když už se otázkou USA začaly v březnu zabývat, bylo to pro ně vyloženě nevídané téma.⁹⁵ Právě v březnu podnikl Enders diplomatickou cestu po Latinské Americe. Mimo jiné se zastavil v Argentině. USA od Enderse očekávaly, že ji přiměje k umírněnosti. Představitelé junty však byli neústupní.⁹⁶ Argentinský ambasador v USA Méndez Spojené státy varoval, že Argentině dochází trpělivost, protože ostrovy nejsou její. Po rozhovoru Enderse s Méndezem se první jmenovaný vyjádřil vůči britské vládě v tom smyslu, že si nemyslí, že by Argentina chystala „učinit něco drastického“.⁹⁷ Nepočítal s tím, že by mohlo dojít k válce. Stejný dojem měl i Haig.⁹⁸

Dne 19. března 1982 došlo k okupaci ostrovů Jižní Georgie ze strany Argentiny. Argentinci zde vyvěsili svoji vlajku. Šlo o podobný problém jako s Falklandskými ostrovy. Ostrovy totiž spadaly pod vládu Velké Británie, ale Argentina si na ně činila nárok.⁹⁹ Poté, co k invazi došlo, USA pojalý podezření, že vztahy mezi Argentinou a Velkou Británií by mohly vyústit ve vážnější problém, mimo jiné i k obsazení Falkland.¹⁰⁰ V otázce Jižní Georgie žádala Velká Británie o co nejrychlejší pomoc USA s tím, že chtěla vytlačit Argentince. Argentinská junta v této otázce však také počítala s pomocí Spojených států.¹⁰¹ USA ale v tomto ohledu zůstávaly neutrální a vyzvaly obě strany k umírněnosti. Henderson na to reagoval dotazem, jak mohou být nestranní, když okupace suverénního britského území je

---

⁹² WIELAND, s. 35.

⁹³ FREEDMAN, Lawrence. *The Official History of the Falklands Campaign. The Origins of the Falklands War.* New York, 2005, s. 171.

⁹⁴ HRBEK, s. 27-28.

⁹⁵ RICHARDSON, s. 113.

⁹⁶ WIELAND, s. 27-30.

⁹⁷ HRBEK, s. 27-28.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Tamtéž, s. 41.

¹⁰⁰ WIELAND, s. 38.

¹⁰¹ HRBEK, s. 41.

nezákonná. I Carrington byl s postojem USA nespokojen. Díky vnějším tlakům byly USA donuceny postavit se k problému čelem. 30. března nabídl americký diplomat a velvyslanec v Argentině Harry Shlaudeman pomoc při řešení problematiky s ostrovy Jižní Georgie Méndezovi. Méndez byl s nabídkou pomoci spokojen, avšak žádal, aby došlo k vyřešení problému nejen Jižní Georgie, ale i Falklandských ostrovů.¹⁰² Tomu se americká vláda chtěla vyhnout, a tak Shlaudeman oznámil, že se musí s americkou vládou ještě poradit. Se situací byl obeznámen i Haig, který potřeboval nějaký čas na promyšlení okolností. Mezitím Británie pojala podezření, že Argentina chystá vojenskou okupaci Falkland.¹⁰³ Znepokojení pro Spojené státy nastalo v momentě, kdy Argentina chtěla omezit práva obyvatelům Falkland, jelikož zde žili i Američané. USA začaly počítat s tím, že otázka Falkland může zkomplikovat americko-argentinské vztahy. Pakliže by Spojené státy Argentině nepomohly, mohla by začít hledat spojence v zemích, které smýšlejí politicky jinak než USA.¹⁰⁴

Dne 28. března 1982 britská vláda zaslala Haigovi zprávu, v níž informovala o momentální situaci mezi ní a argentinskou juntou. Ze sdělení byly patrné značné obavy ze strany Velké Británie, neboť neústupný přístup Argentiny sílil. Velká Británie tedy žádala o jakoukoli pomoc a návrh řešení od USA.¹⁰⁵ V tentýž den vydala americká vláda spolu s Endersem své prohlášení k dané situaci. Oznámila, že poslední jednání mezi Velkou Británií a Argentinou proběhla v únoru tohoto roku, ovšem bez výsledků. Diskuze uvízly na tom, že Velká Británie nechtěla rozhodovat nic bez ostrovanů, s čímž Argentina nesouhlasila. Jak Velká Británie, tak Argentina trvaly na americké pomoci. USA se stále držely výše zmíněného stanoviska a doporučily antagonistům, aby se v krajním případě obrátili na OSN. Jejich prioritou bylo zachování přátelských vztahů s oběma stranami.¹⁰⁶

Argentinský velvyslanec Eduardo Roca se 31. března sešel s Kirkpatrickovou, americkou velvyslankyní při OSN. Předložil jí záležitost sporu ohledně ostrovů Jižní Georgie. Kirkpatricková navrhla řešit tuto otázku na nižší úrovni s velvyslanci obou stran. Zároveň vláda USA vyhlásila hlavní body, kterých se bude držet: 1. Obavy z potenciálního námořního střetu; 2. Pochopení znepokojené veřejnosti obou stran; 3. Velká Británie i Argentina jsou naši přátelé; 4. Touha vidět smírné řešení; 5. Obě strany nabádat ke zdrženlivosti; 6. Problémy mohou být vyřešeny pouze vládami Velké Británie a Argentiny, vláda USA se domnívá, že nemůže v této otázce být užitečná; 7. Pokud některá ze stran navrhne, jak můžou

---

¹⁰² HRBEK, s. 47.

¹⁰³ Tamtéž, s. 48.

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ WIELAND, s. 42-43.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 46.

být USA užitečné při pomoci řešení konfliktu, USA jsou ochotny plán vyslyšet a udělat co je v jejich silách.¹⁰⁷

Intenzivně spolu komunikovali Thatcherová a Reagan, neboť mezi nimi byly silné přátelské vztahy. Thatcherová poprosila Reagana mimo jiné o to, aby požádal Argentinu o smírné řešení. Zdůrazňovala, že ze strany Velké Británie žádné nebezpečí nehrozí. V tu dobu již Británie pracovala s informací o plánované invazi, kterou obdržela britská tajná zpravodajská služba v Buenos Aires.¹⁰⁸ I argentinský tisk naznačoval možnost obsazení Falkland.¹⁰⁹ O tom Thatcherová také Reagana okamžitě informovala, a to i s předpokladem, že USA už mají příslušné informace od CIA.¹¹⁰ 30. března 1982 si Spojené státy poprvé všimly neobvyklé připravenosti argentinských ozbrojených sil. Následující den ráno předložil Henderson Haigovi důkazy, že se blíží argentinská vojenská operace směrem k Falklandám.¹¹¹ K útoku by mohlo dojít do 48 hodin. Thatcherová se domnívala, že by došlo ke ztrátě lidských životů na Falklandách a že ostrovy chrání jen slabé námořní síly. Velká Británie by v žádném případě s argentinskou okupací nesouhlasila. V souvislosti s těmito obavami projevila Thatcherová žádost u Reagana, zda by mohl požádat argentinského prezidenta o záruku, že nedojde k útoku. Britská vláda chtěla nadále vyjednávat, a to s podporou USA.¹¹² Reagan ujistil Thatcherovou, že kontaktuje Argentinu a bude se snažit zamezit jejím plánům na invazi. Rovněž zmínil, že USA udělají vše pro to, aby mohly Velké Británii pomoci. Vyjádřil lítost nad tím, že jednání ztroskotala. Ještě 1. dubna, den před předpokládanou okupací, se Shlaudeman sešel s Galtierim a žádal o odpověď na otázku, zda Argentina hodlá použít vojenskou sílu. Galtieri se zdráhal odpovědět a při Shlaudemanově trvání na reakci pouze řekl, že neprozradí, zda vojenskou sílu použije či nikoli. Galtieri také spoléhal na to, že USA budou stát na straně Argentiny, protože americko-argentinské vztahy se zdály být přátelské. Shlaudeman ho ale upozornil na destrukci těchto vazeb v případě použití vojenské síly. I když si USA byly vědomy toho, že mnoho národů bude v této otázce stát na straně Argentiny, ujistily Velkou Británii o podpoře, avšak neinformovaly o tom Argentinu.¹¹³

---

¹⁰⁷ HRBEK, s. 70; WIELAND, s. 47.

¹⁰⁸ THATCHER, Margaret. *Message From British Prime Minister Thatcher to President Reagan*. Office of the Historian. 1982.

¹⁰⁹ RICHARDSON, s. 112-113.

¹¹⁰ THATCHER, Margaret. *Message From British Prime Minister Thatcher to President Reagan*. Office of the Historian. 1982.

¹¹¹ HAIG, s. 263.

¹¹² THATCHER, Margaret. *Message From British Prime Minister Thatcher to President Reagan*. Office of the Historian. 1982.

¹¹³ WIELAND, s. 66-68.

Argentinský útok na začátku dubna byl pro USA překvapivý i přesto, že musel být připravován měsíce dopředu.¹¹⁴ Argentina totiž 1. dubna vypustila velkou námořní skupinu směrem k Falklandským ostrovům, o čemž Henderson obeznámil Velkou Británii. USA opět ujistily Velkou Británii o podpoře a dokonce přiznaly, že na začátku konfliktu se mohly do sporu více vměšovat. To i z důvodu, že Velká Británie pro USA udělala mnoho a nyní bylo třeba jí na oplátku pomoci. Těsně před invazí Haig požádal Argentinu, aby vojenský zásah zastavila. Argumentoval jednak zničením vzájemných vztahů, ale i tím, že Velká Británie plánuje naléhavý diplomatický návrh na vyřešení situace, který bude předložen emisarem.¹¹⁵ Oficiálně však USA zaujaly neutrální postoj k situaci, což Británii rozzlobilo. Americké tvrzení, že oficiálně staví Velkou Británii a Argentinu na stejnou úroveň, bylo zarážející. To i z důvodu, že doposud USA přesvědčovaly Británii o podpoře. Zejména Carrington byl překvapen. Jeho údiv pramenil z toho, že USA jsou neutrální ve sporu mezi svým „nejbližším spojencem a fašistickou diktaturou“.¹¹⁶ Ani argentinskou vládu americké prohlášení nepotěšilo.¹¹⁷ Situace byla natolik kritická, že Reagan zvažoval možnost, že osobně Galtierimu zavolá. Člen Národní bezpečnostní rady James Rentschler se domníval, že hovor situaci nevyřeší a že k invazi dojde.¹¹⁸ Případný telefonát měl svá pro i proti: 1. Pro - Thatcherová ho o to požádala a hovor by mohl přimět Galtieriho situaci více promyslet a útok odvolat nebo alespoň přesunout na později; 2. Proti - prezident riskoval, že by se stal mediátorem v bezvýhodném sporu, který se řeší už několik let a USA v tu chvíli ještě neměly výsledek z hovoru mezi svým velvyslancem a Galtierim. V případě pozitivní reakce by hovor nebyl nutný.¹¹⁹

K hovoru mezi Reaganem a Galtierim došlo, a to 1. dubna 1982. Podle vlády USA to byl den, kdy se Spojené státy zapojily oficiálně do řešení konfliktu. Do té doby byla jejich role neoficiální. Reagan v telefonátu s Galtierim kladl důraz na přátelské vztahy mezi USA a Argentinou a zdůraznil, že argentinská okupace Falkland by mohla vzájemné vazby zničit. Zároveň ho informoval o skutečnosti, že použití síly ze strany Argentiny by mohlo přivést americkou veřejnost na stranu Británie. Toto upozornění bylo zatím prvním náznakem toho,

---

¹¹⁴ Margaret Thatcher Foundation, Maryland, CIA Records Search Tool, The US & the Falklands War (1).

¹¹⁵ Tamtéž, s. 57-58.

¹¹⁶ RICHARDSON, s. 120.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 117.

¹¹⁸ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 1.

¹¹⁹ WIELAND, s. 62-63.

že by Spojené státy v konfliktu nemusely být nestranné. Galtieri však na zmíněná varování neslyšel. Po hovoru Reagan ujistil Thatcherovou o podpoře, avšak pouze neoficiálně.¹²⁰

Před 2. dubnem měly Spojené státy dojem, že Britové ve skutečnosti chtěli, aby USA zůstaly nestranné pouze v otázce suverenity, ale ve všem ostatním podpořily Británii. Co se týče prozatímních rozhovorů, představitelé ministerstva zahraničí USA uvedli, že Británie v rozhovorech se Spojenými státy nevyhrožovala, ale jak řekl jeden nejmenovaný úředník: „Diskuse byly velmi upřímné.“¹²¹ Británie tedy chtěla získat Spojené státy na svoji stranu. Z jednání taktéž vyplývalo, že Británie poskytla ozbrojeným silám USA rozsáhlé využití britských zařízení nejen v Evropě, ale i jinde, a že celá struktura britsko-americké vojenské a diplomatické spolupráce by mohla být zpochybněna, pokud by Reaganova administrativa zůstala neutrální. Stanoviska Británie se tedy zdála být přesvědčivá. Velká Británie i Spojené státy se shodly na tom, že je potřeba stát za principem sebeurčení a nepoužití síly. Pokud tak nebude učiněno, ohrozilo by to americké pozice ve Střední Americe a v Afghánistánu. Někteří američtí představitelé poukazovali na to, že argentinské vlády měly špatný vliv na Spojené státy a nepodporovaly jejich zahraniční politiku. Proto by Argentina neměla být podpořena. Argumentovali například zpožděním Argentiny v připojení se ke spojencům proti Německu ve druhé světové válce a její prodej obilí Sovětskému svazu navzdory sovětské invazi do Afghánistánu.¹²²

3.1 SITUACE PO ARGENTINSKÉ INVAZI

Jak vláda USA přiznala, neutrální postoj, který si po vypuknutí války důsledně udržovala, byl spíše taktický než pocitový. To znamená, že důvodem nestranného přístupu bylo zachování si přátelských vztahů s oběma národy.¹²³ Uvnitř se ale většina amerických vládních představitelů stavěla na britskou stranu. Během války pak USA dospěly k názoru, že by bývalo bylo lepší přenechat otázku Falkland ihned půdě OSN, které stejně nakonec problematika připadla.¹²⁴ Po napadení přišly Spojené státy s ekonomickými opatřeními vůči Argentině. Ty měly dopad nejen na její politiku, ale i na výsledek konfliktu. Americké kroky měly vliv rovněž na OAS, neboť Argentina byla jejím členem.¹²⁵ Zároveň se USA staly prostředníkem ve vyjednávání mezi Argentinou a Británií. Henderson doporučil Spojeným státům americkým následující postup: 1. Stáhnutí amerického velvyslance z Argentiny; 2.

---

¹²⁰ Tamtéž, s. 71-74.

¹²¹ GELB, Leslie H. Britain Pressing U.S. on Falklands. *The New York Times*. 1982, s. 10.

¹²² Tamtéž.

¹²³ FRANCK, s. 111.

¹²⁴ Tamtéž, s. 113.

¹²⁵ ACEVEDO, s. 324.

Předložení otázky argentinské vojenské akce v OAS;
3. Uvalení embarga na prodej obranných prostředků z USA do Argentiny.¹²⁶

Ministr zahraničí USA odpověděl, že vláda tato tři opatření zváží a co nejdříve se Británii ozve. Zároveň ujistil Hendersona, že USA chtějí být co nejvíce nápomocny na půdě Rady bezpečnosti a že se co nejdříve spojí s britským velvyslancem při OSN Anthonym Parsonsem.¹²⁷ USA přistupovaly k výše zmíněným bobům následovně: 1. Otázka stáhnutí vlastního velvyslance z Argentiny: Kancelář pro evropské záležitosti se domnívala, že Shlaudeman by měl být povolán zpět do USA minimálně na jeden týden na žádost blízkého spojence USA, jmenovitě Velké Británie. Mělo tím být Argentině ukázáno, že špatně odhadla, co může přijít od Spojených států v případě vojenské agrese. Americká vláda se držela přesvědčení, že „Britové by se za nás postavili v mnoha situacích, takže jim to dlužíme“.¹²⁸ Fakt, že Spojené státy měly velvyslance v Argentině předešlý týden, totiž stejně neovlivnil argentinský postoj. Jeho odvolání by mohlo přilákat pozornost Argentiny. Na druhou stranu Úřad pro vnitřní americké záležitosti se domníval, že by došlo k velkému napětí mezi USA a Argentinou a odstoupení velvyslance by bylo bráno jako velká chyba ze strany USA. Stažení by nejspíše nevedlo k ukončení války. Naopak by se ještě k tomu zhoršily vztahy mezi Spojenými státy a Argentinou a USA by tím ztratily dozor nad argentinskou juntou.¹²⁹ 2. Otázka řešení v OAS: Stálá rada by mohla strany tlačit k mírové dohodě. Dále by mohla iniciovat setkání ministrů zahraničí obou zemí pod záštitou Charty OAS nebo Rijským paktem. Je třeba ale vědět, že Britové nemají žádné postavení v OAS, nebylo by jim dovoleno se vyjadřovat. Kdyby Argentinci chtěli, mohli by invokace OAS použít proti Britům. Meziamerický soudní výbor podpořil v roce 1976 stanovisko ohledně argentinského nároku na suverenitu. Někteří členové OAS by to tedy mohli brát jako precedens. I když OAS není zaujatou organizací, vše nasvědčuje tomu, že by spíše podpořila Argentinu. Pokud by došlo k útoku na argentinské vojenské jednotky, Argentina by s tím mohla také argumentovat na půdě OAS nebo pomocí Rijského paktu. To by opět mohlo hrát v její prospěch i přesto, že podle Charty OSN má Velká Británie na obranu nárok. Jedním z dalších negativních aspektů by při vznesení této otázky na OAS bylo, že vysoké náklady by nesly USA. Taktéž by mohlo dojít k poškození vztahů mezi členy v rámci této organizace. 3. Otázka embarga: Argentina nemůže využít obranné prostředky poskytnuté od USA při svém

---

¹²⁶ WIELAND, s. 79.

¹²⁷ Tamtéž, s. 80.

¹²⁸ Tamtéž, s. 85.

¹²⁹ Tamtéž.

vpádu na cizí území. Tím by došlo k porušení bilaterální dohody. USA by se v takovém případě obrátily na Kongres a zákon o kontrole vývozu zbraní.¹³⁰

Národní bezpečnostní rada pro západní Evropu primárně doporučovala zaujetí silného probritského postoje, a to i s rizikem poškození vztahů s Latinskou Amerikou. Podle Rady jsou totiž důležitější konexe v rámci NATO. Pokud by Spojené království vyhrálo, došlo by podle USA k psychologickému posílení schopností západních zemí. Pakliže by naopak neuspělo, západní síly by klesly a také by se zhoršily bilaterální vazby mezi USA a Velkou Británií. Co se týče důsledků ve vztazích mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou, mohlo by dojít k již zmíněnému zničení vztahů a napětí v OAS či k jeho kolapsu.¹³¹ Argentina ani Velká Británie si však zapojení OAS nepřály. Proto Spojené státy došly k závěru, že je potřeba vytvořit neutrální sílu, která zatím dohlédne na ostrovy, dokud se nevyřeší otázka suverenity. Dozor by vykonávaly USA, Kanada a dvě latinskoamerické země. Mise bude sice riskantní, ale USA se domnívaly, že je potřebná, jestliže chtějí, aby jejich politika byla považována jako úspěšná.¹³² Došlo tedy k sestavení konsorcia, jehož členové pocházeli ze zmíněných zemí.¹³³

Spojené státy došly k následujícím verdiktům. Rozhodly se, že budou používat neutrální jazyk (během rozhovorů s Argentinou uplatňovaly pro název ostrovů Malvíny, s Británií Falklandy), svého velvyslance odmítly stáhnout (to odůvodnily tím, že taková akce by eliminovala americkou schopnost komunikovat s Argentinou). Nedoporučily řešit otázku na úrovni OAS, neboť by Argentina získala většinu hlasů. Co se týče exportu zbraní, kvůli argentinskému porušování lidských práv již došlo k zákazu vývozu.¹³⁴ Reagan a Haig trvali na diplomatických jednáních, kdežto zpravodajské agentury a Pentagon se již naplno přikláněly na stranu Velké Británie.¹³⁵

K situaci vydaly Spojené státy 2. dubna 1982 prohlášení, které přečetl zástupce tiskového tajemníka Larry M. Speakes novinářům na denním zpravodajském brífinku v Bílém domě. Prohlásil, že „argentinská vláda nyní tvrdí, že obsadila Falklandské ostrovy, ale i ostrovy Jižní Georgie a Jižní Shetlandy. Britská vláda si je akcí vědoma. Zatím nejsou žádné informace o obětech. Dali jsme jasně najevo vládě Argentiny, že odsuzujeme použití síly k vyřešení tohoto sporu. Vyzvali jsme ji, aby okamžitě zastavila nepřátelství a stáhla své

---

¹³⁰ Tamtéž, s. 85-87.

¹³¹ Tamtéž, s. 135.

¹³² Tamtéž, s. 144.

¹³³ Tamtéž, s. 146.

¹³⁴ HAIG, s. 266.

¹³⁵ FREEDMAN, *The Special Relationship*, s. 67.

vojenské síly z Falklandských ostrovů. Pokračujeme v bilaterální spolupráci, ale i v multilaterálních skupinách, jako je OSN, abychom dosáhli mírového řešení. Kvůli našemu znepokojení nad napětím mezi Argentinou a Spojeným královstvím vláda Spojených států vítá a důrazně podporuje prohlášení předsedy Rady bezpečnosti OSN, které učinil. To spočívá v doporučení k maximální zdrženlivosti, vyhýbání se použití síly a pokračování v hledání diplomatického řešení“.¹³⁶ Spojené státy si byly vědomy, že „všichni víme, že se dnes potýkáme s nesmírně obtížnou a citlivou situací. Jak Argentina, tak Spojené království tvrdí, že jejich práva na ostrovy byla odepřena. Argentina je motivovaná hlubokým národním závazkem získat vlastnictví ostrovů. Británie zdůrazňuje své dlouhodobé vlastnictví ostrovů a tvrdí, že přání obyvatel musí být respektována v každém případě“.¹³⁷

Spojené státy se každopádně držely tvrzení, že Argentina byla jednoznačně první, kdo použil sílu. I když se někteří domnívali, že obyvatelé Falkland byli Britové, Spojené státy v tomto ohledu zůstávaly neutrální. Komu území náleží bylo podle jejich oficiálního stanoviska sporné.¹³⁸ Jediné, co pro tuto otázku udělaly, bylo požádání jednoho španělského historika, aby prošetřil vlastnictví Falkland a určil, zda se Britové v tajné smlouvě vzdali svých práv na ostrovy. Historik odpověděl, že Falklandy byly součástí Argentiny. Údajně ale neviděl důkazy o tajné dohodě, která by popírala britská práva. Na základě této nejednoznačné zprávy se Spojené státy nevysvětlitelně rozhodly nepoužít Monroeovu doktrínu, když Britové vstoupili na Falklandy. USA tvrdily, že jurisdikce nad Falklandy byla zpochybněna. Držely se stanoviska, že ostrovy od roku 1833 zůstaly pod správou Velké Británie, ale vlastnictví nemohlo být vyřešeno, dokud nebyl vyjasněn předchozí problém.¹³⁹

Cílem USA bylo nejen odvrátit krveprolití, ale hlavně jim šlo o vytvoření prozatímního politického řešení, které splní dvě základní kritéria: Jednak Argentině nebude povolena kontrola nad ostrovy za použití síly, za druhé poskytnout podklady ze strany americké vlády pro následná jednání o konečném řešení sporu. I přesto, že Spojené státy chtěly zabránit ztrátám na lidských životech, dovolily Británii použít sílu k opětovnému získání ostrovů. USA nikdy během konfliktu nepožádaly Velkou Británii o to, aby jakkoli změnila své vojenské plány.¹⁴⁰

---

¹³⁶ Ronald Reagan Presidential Library & Museum, Kalifornie, Public Papers of Ronald Reagan (1981-1989), Statement by Deputy Press Secretary Speakes on the Situation in the Falkland Islands.

¹³⁷ MARCELLA, Gabriel. *The Malvinas/Falklands War of 1982: Lessons for the United States and Latin America*. Strategic Studies Institute/ US Army War College Carlisle Barracks. Pensylvánie, 1983, s. 12.

¹³⁸ COLL a AREND, s. 106-107.

¹³⁹ REISMAN. 300.

¹⁴⁰ COLL a AREND, s. 111-112.

Nejméně se o situaci staral Bílý dům. Snažil se vyhnout zaujetí jasného postoje vůči veřejnosti. I britská vláda zmínila, že se příliš nezajímala o názor Reagana. Prezident navíc nebyl příliš znalý v oblasti zahraniční politiky. Jak řekl britský ministr obrany: „Reagan je muž ze západního pobřeží a jen matně si vybavuje, kde je Evropa.“¹⁴¹ Británie tak spíše brala v potaz postoj Haiga, Kirkpatrickové a ministra obrany Caspara Weinbergera.¹⁴²

Komfortnější návštěvy během války o Falklandy probíhaly v Londýně. Z Buenos Aires totiž Haig i Rentschler vzpomínali na to, jak na rozdíl od Velké Británie zde byly skandující davy, které vykřikovaly „Argentina!“, „Thatcher puta (děvka)“, „válka“.¹⁴³ I americký diplomat David C. Gompert vzpomínal na to, jak diplomaté na ministerstvu zahraničí v Buenos Aires byli vzteklí a stejně tak lidé v ulicích.¹⁴⁴ Za nejvíce antagonistického člena argentinské strany považoval Méndeze.¹⁴⁵ Kdykoli bylo navrženo nějaké řešení, Argentina jej odmítla.¹⁴⁶ Její vláda sice vymýšlela vlastní návrhy, ale ty byly nepřijatelné pro Brity. Richard Vincent Allen, který byl v době konfliktu poradcem pro národní bezpečnost USA, popsal Galtieriho jako „posedlého majestátní osobnosti“¹⁴⁷ ještě před tím, než se stal prezidentem Argentiny. Tato charakteristika se údajně projevovala i na jednáních o Falklandách.¹⁴⁸

Ohledně podpory čelily Spojené státy velkému dilema. Byl na ně vyvíjen rostoucí nátlak jak z domova, tak zahraničí ve prospěch Velké Británie. USA ale potřebovaly dále spolupracovat s Argentinou hlavně kvůli tomu, že tam měly své občany.¹⁴⁹ Zároveň si americká vláda byla vědoma, že v případě argentinské porážky by pravděpodobně došlo k pádu Galtieriho režimu a nástupu slabší a nestabilnější vlády. Latinská Amerika by pak neměla takový zájem na politické spolupráci se Spojenými státy. I takový výsledek by však mohl vyvolat smíšené reakce, neboť by se mohlo nabýt dojmu, že při řešení územních sporů se vyplatí použití síly. Jak bylo zmíněno výše, americká vláda si byla vědoma toho, že britská porážka by měla zásadní dopad na NATO, neboť Británie byla jejím významným členem.

---

¹⁴¹ RICHARDSON, s. 120.

¹⁴² Tamtéž.

¹⁴³ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 7.

¹⁴⁴ COLL a AREND, s. 108.

¹⁴⁵ JONES, LEITH, s. 15.

¹⁴⁶ COLL a AREND, s. 109.

¹⁴⁷ HASTINGS a JENKINS, s. 62.

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ WIELAND, s. 424.

Prohra by měla vliv i na britsko-americkou spolupráci v určitých oblastech, jako je strategické jaderné plánování nebo Perský záliv.¹⁵⁰

V polovině dubna 1982, když USA pojalý podezření, že se blíží britská vojenská akce, a to pokus o znovudobytí ostrovů Jižní Georgie, se americká vláda domnívala, že šance na vítězství pro Velkou Británii a Argentinu je padesát na padesát.¹⁵¹ Stále se jí nedařilo nalézt řešení, které by bylo přijatelné pro obě znesvářené strany. 30. dubna 1982 se proto americká vláda rozhodla k uvalení následujících sankcí vůči Argentině, které podpořil Reagan: 1. Pozastavení veškerého vojenského vývozu a bezpečnostní pomoci do Argentiny; 2. Odepření osvědčení o způsobilosti Argentiny pro vojenský prodej; 3. Pozastavení nových úvěrů a záruk exportní a importní banky; 4. Pozastavení záruk Commodity Credit Corporation.¹⁵²

Lze říci, že sankce měly spíše politický než ekonomický význam. Ve skutečnosti totiž od roku 1978 neproběhl vývoz žádných amerických zbraní do Argentiny a pozastavení úvěrů se netýkalo těch, které již byly sjednané.¹⁵³ V době, kdy byly oznámeny uvedené postihy, Haig dodal, že „Spojené státy se od počátku řídily základními principy právního státu a mírového řešení sporů“,¹⁵⁴ čímž obhájil americký postoj, jehož cílem bylo dosažení spravedlivého výsledku. Dále zmínil, že tyto konkrétní kroky byly přijaty z důvodu argentinského odmítnutí kompromisu. Nakonec oznámil, že „prezident USA řekl, že Spojené státy budou kladně reagovat na žádosti o materiální podporu pro Británii“.¹⁵⁵ Spojené státy se tak oficiálně postavily na britskou stranu a nadále se netajily tím, že jí poskytují vojenskou pomoc. Rozhodnutí připojit se na stranu Velké Británie přispěl i nátlak amerických médií a veřejnosti. Haig v tu dobu označil Británii za „nejbližšího spojence“.¹⁵⁶ Naklonění bylo důležitější než uvedené sankce. Jediná změna tedy nastala v tom, že nyní bylo možné poskytovat pomoc Británii otevřeně.¹⁵⁷ USA se postavily na britskou stranu s vědomím, že tím ohrozily vztahy nejen s Argentinou, ale s celou Latinskou Amerikou. I přesto probritský posun považovaly za nejrozumnější krok.¹⁵⁸ Pro Pentagon se po americkém oficiálním příklonu na britskou stranu mnoho nezměnilo. Jak řekl americký ministr obrany: „Nepamatuji

---

¹⁵⁰ WIELAND, s. 179.

¹⁵¹ HRBEK, s. 95.

¹⁵² ACEVEDO s. 326.

¹⁵³ RICHARDSON, s. 142.

¹⁵⁴ ACEVEDO s. 326.

¹⁵⁵ RICHARDSON, s. 141.

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 142.

¹⁵⁷ Tamtéž.

¹⁵⁸ SANCTON, Thomas A. Falkland Islands: Caught in the Fallout. Online. *Time*. Dostupné z: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,950685-1,00.html>. [cit. 2025-01-31].

si, že bych byl někdy neutrální. Nepamatuji si, že by byla dvě období, jedno neutrality a druhé podpory, vždy jsme podporovali Británii. Jak přicházely žádosti, byly splněny.“¹⁵⁹ Poté, co se 30. dubna Spojené státy oficiálně postavily na stranu Velké Británie, Galtieri prohlásil, že šlo o zradu Argentiny.¹⁶⁰

3.2 SITUACE PO 30. DUBNU A VÝVOJ AMERICKO BRITSKÝCH A AMERICKO ARGENTINSKÝCH VZTAHŮ

V zájmu Spojených států od konce dubna bylo především to, aby Velká Británie konflikt vyhrála. Britský neúspěch by mohl vést k pádu kabinetu premiérky Thatcherové a její nahrazení vládou méně vhodnou pro prezidenta Reagana. Na začátku května 1982 vyjádřily znepokojení nad zasažením britského torpédoborce HMS Sheffield. Pro USA se jednalo o šokující překvapení, které ohrozilo britské vítězství.¹⁶¹ V tu dobu také Argentina prohlásila, že nadále odmítá přijmout jakoukoli americkou roli v konfliktu.¹⁶² 21. května 1982, po britském vylovení v zátocě San Carlos na Falklandách, začala Argentina uvažovat o přerušení vztahů se Spojenými státy.¹⁶³ Zároveň se uskutečnilo ve Washingtonu setkání států smlouvy z Ria a na USA byly mířeny jedovaté útoky za jejich podporu Velké Británie.¹⁶⁴ Británie začala trvat na tom, aby USA dopomohly k argentinské kapitulaci. S tím Washington nemohl souhlasit, protože by se tak mohly ještě více narušit vztahy s Latinskou Amerikou.¹⁶⁵ Haig trval na příměří. To se Thatcherové zdaleka nelíbilo a označila jeho požadavek za „čistý haigismus“,¹⁶⁶ tedy něco, co je typické pro Haigovu povahu. Dodala: „Byli jsme připraveni vyjednávat dříve, ne teď. Ztratili jsme hodně krve a je to hrdinská krev. Neuvědomují si (USA), že jde o principiální záležitost? Nemůžeme se vzdát takových principů.“¹⁶⁷ Podle Thatcherové už bylo pozdě na hledání mírového řešení a nyní bylo potřeba kvůli principům dotáhnout boj do konce s pomocí síly.¹⁶⁸

Protože argentinská vláda věděla, že podporu může nalézt u Kirkpatrickové, 26. května 1982 se jí pokusil argentinský brigádní generál Lami Dozo kontaktovat s tím, zdali ještě existuje možnost nějakého zprostředkování jednání ze strany Spojených států k ukončení

---

¹⁵⁹ RICHARDSON, s. 145.

¹⁶⁰ MARCELLA, s. 9.

¹⁶¹ CHARLTON, Michael. *The Little Platoon: Diplomacy and the Falklands Dispute*. Cambridge, 1989, s. 197.

¹⁶² THORNTON, s. 213.

¹⁶³ HENDERSON, s. 464.

¹⁶⁴ Tamtéž.

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 465.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 466.

¹⁶⁷ Tamtéž.

¹⁶⁸ Tamtéž.

války.¹⁶⁹ Na konci května 1982 telefonoval také Reagan Thatcherové s požadavkem, aby zastavila válečné operace. Žádal ji o to, zda by souhlasila s mírovými rozhovory. Thatcherová reagovala negativně: „Nepřišla jsem o některé ze svých nejlepších lodí a některé ze svých nejlepších životů kvůli mírovému výsledku, aniž by se argentinskí vojáci stáhli. Nyní ostrovy nepředám. Nehodlám ztratit životy a krev našich vojáků kvůli předání ostrovů. To není možné. Žijeme v demokracii a tohle je náš ostrov a úplně nejhorší pro demokracii by bylo, kdybychom teď selhali.“¹⁷⁰ 31. května dokonce požádala Reagana o ještě větší podporu. Ve skutečnosti to vypadalo, jako kdyby chtěla zničit argentinskou ekonomiku ve snaze o rychlé vítězství. Žádala totiž o uvalení maximální blokády argentinského dovozu do Spojených států.¹⁷¹ Za viníka, který navrhl zastavení nepřátelství, považovala opět Haiga a ihned si stěžovala u Hendersona. Domnívala se, že právě Haig má na prezidenta Reagana špatný vliv.¹⁷² Haig také kontaktoval Hendersona s tím, že Británie momentálně nemůže být neústupná.¹⁷³ Do toho na Thatcherovou začaly tlačit další země, aby zahájila jednání o příměří, například Panama a Španělsko.¹⁷⁴ Thatcherová byla natolik rozhořčena, že ani nechtěla hovořit s Reaganem, od čehož ji ale odrazil Henderson. Zároveň začala otevřeně kritizovat nedostatečnou podporu od USA, načež ji Henderson upozornil na to, že Velká Británie může být ráda, že se USA 30. dubna 1982 postavily na britskou stranu. Nebylo to totiž rozhodnutí, které lze považovat za samozřejmé.¹⁷⁵ Také zmínil význam americké podpory, která mohla být rozhodujícím faktorem pro výsledek války.¹⁷⁶ Americké velvyslanectví ve Velké Británii uvedlo, že britští umírnění konzervativci a ministerstvo zahraničí se obávali, že Thatcherová z velké části naslouchala ministerstvu obrany, zejména vyšším námořním důstojníkům, a možná adekvátně nezvažovala nevojenské možnosti.¹⁷⁷

---

¹⁶⁹ BADSEY, HAVERS, Stephen. An Overview of the Falklands War: Politics, Strategy and Operations. *NIDS Military History Studies Annual*. 2013, s. 163.

¹⁷⁰ LORTON, Roger. Falklands Wars: Timeline History of the Falkland Islands. Online. *Wordpress*. 2011, č. 12. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/03/1982-74-days.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 221.

¹⁷¹ Tamtéž.

¹⁷² HENDERSON, Nicholas. *Mandarin: The Diaries of Nicholas Henderson*. Phoenix, 1994, s. 469.

¹⁷³ LORTON, Roger. Falklands Wars: Timeline History of the Falkland Islands. Online. *Wordpress*. 2011, č. 12. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/03/1982-74-days.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 221.

¹⁷⁴ DUNCAN, s. 56.

¹⁷⁵ HENDERSON, s. 467.

¹⁷⁶ GAVSHON, RICE, s. 57.

¹⁷⁷ The National Security Archive, Washington, D.C., kart. č. 374, CIA reports Describe Logistical Support and Detailed Intelligence on Argentine Forces.

Oficiální podpora Velké Británie vyvolala pocit zrady u většiny latinskoamerických národů.¹⁷⁸ I Méndez byl zklamán americkým postojem: „Jsem ohromen tím, že USA poskytly Británii zbraně a pomoc při zabíjení našich lidí.“¹⁷⁹ Galtieri byl nespokojen především s postojem Weinbergera, neboť on vyjadřoval podporu Velké Británii od samotného začátku falklandské krize.¹⁸⁰ Skutečnost, že USA nepodpořily Argentinu během války o Falklandy, vnímali Argentinci jako porušení Monroeovy doktríny.¹⁸¹ Spojené státy ale nechápaly, proč si Argentina myslela, že budou tolerovat použití agrese. Žádný rozumný americký vládní úředník by na něco takového nepřistoupil.¹⁸² V poválečných rozhovorech Galtieri uvedl, že Spojené státy mu budou již vzdálené a že „musí být potrestány za svou vnitřní nedůvěru“.¹⁸³ Jeden nejmenovaný argentinský plukovník dokonce zmínil, že „Washington bude muset udělat hodně proto, abychom mohli mít zase dobré vztahy“.¹⁸⁴

Celá Latinská Amerika považovala podporu od Spojených států pro Velkou Británii za větší zradu, než si USA původně myslely.¹⁸⁵ I když se tedy Reagan snažil navázat s Latinskou Amerikou lepší vztahy, v čemž se dosáhlo určitého pokroku, válka o Falklandy tomuto úsilí nepřispěla.¹⁸⁶ Ke zlepšení relací s Argentinou došlo až po pádu argentinské junty v roce 1983. Byla totiž nahrazena demokratickou vládou.¹⁸⁷ Z dlouhodobého hlediska tedy nedošlo k vážnému poškození vazeb mezi USA a Latinskou Amerikou. Konec konců přátelské vztahy s Washingtonem pro ni byly nanejvýš důležité.¹⁸⁸

3.3 KONEC VÁLKY

Když začátkem června 1982 probíhalo na půdě OSN hlasování o stažení Argentiny, za Spojené státy hlasovala Kirkpatricková pomocí veta, tedy odmítnutí, protože tak hlasovala i Británie. Důvodem bylo to, že nebylo stanoveno, do kdy se má Argentina stáhnout. Tento

---

¹⁷⁸ LORTON, Roger. Falklands Wars: Timeline History of the Falkland Islands. Online. *Wordpress*. 2011, č. 12. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/03/1982-74-days.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 312.

¹⁷⁹ SANCTON, Thomas A. Falkland Islands: Caught in the Fallout. Online. *Time*. Dostupné z: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,950685-4,00.html>. [cit. 2025-01-31].

¹⁸⁰ THORNTON, s. 159.

¹⁸¹ CLARE, Louise A. *Government, Media, and Culture: International Comparisons in the Falklands/Malvinas War*. Online. Manchester, 2020. Dostupné z: https://pure.manchester.ac.uk/ws/portalfiles/portal/270983457/FULL_TEXT.PDF. [cit. 2025-01-18], s. 29.

¹⁸² HAIG, s. 296.

¹⁸³ NELSON, GOODSELL, James. US - Latin bond survives Falklands war. Online, 1982. *The Christian Science Monitor*. Dostupné z: <https://www.csmonitor.com/1982/0713/071352.html>. [cit. 2025-01-18].

¹⁸⁴ Tamtéž.

¹⁸⁵ MARCELLA, s. 20.

¹⁸⁶ RICHARDSON, s. 149.

¹⁸⁷ FREEDMAN, *The Special Relationship*, s. 72.

¹⁸⁸ NELSON, GOODSELL, James. US-Latin bond survives Falklands war. Online, 1982. *The Christian Science Monitor*. Dostupné z: <https://www.csmonitor.com/1982/0713/071352.html>. [cit. 2025-01-18].

krok udělala Kirkpatricková neochotně na základě pokynů od americké vlády. Když svoje rozhodnutí komentovala, soucítila s Argentinou. O Falklandách hovořila jako o Malvínách. Následně však svůj hlas změnila, což obhájila tím, že ji o to požádali Reagan a Haig.¹⁸⁹ Podle zdrojů z ministerstva zahraničí byly původní pokyny skutečně připojení se k britskému vetu. Změna nastala poté, co Haig hovořil se státním podtajemníkem pro politické záležitosti USA Walterem J. Stoesslem, který mu poradil, aby bylo rozhodnutí přehodnoceno ve snaze posílit vazbu mezi příměřím a stažením Argentiny. Haig souhlasil. Kirkpatricková se sice snažila změnit postoj na zdržení se hlasování, ale již bylo příliš pozdě. USA tímto opět působily nerozhodně.¹⁹⁰

Když 9. června 1982 přijel Reagan na návštěvu do Windsorského paláce, kde ho čekala snídaně společně s britskou premiérkou a dalšími britskými státníky, Thatcherová zde vyjádřila vděk za věrnou podporu od amerických přátel.¹⁹¹ Ve skutečnosti v téže době se ji snažil Reagan přesvědčit o zastavení nepřátelství, ale marně.¹⁹² I když Spojené státy uznaly, že se Argentina porušila mezinárodní právo, nečekaly, že Velká Británie odmítne takový kompromis, který by odvrátil nepřátelství.¹⁹³ I Argentina doufala, že by USA ještě mohly dopomoci k zastavení konfliktu. Galtieri řekl americkému velvyslanci: „Nechápu, proč vláda USA se svými zdroji nemůže zastavit paní Thatcherovou v útoku.“¹⁹⁴ Válku ukončila až argentinská kapitulace 14. června 1982. I přesto, že Velká Británie prožívala během falklandského konfliktu turbulentní období vůči USA, jejich vzájemné vztahy to nijak negativně neovlivnilo.¹⁹⁵

4 REAKCE AMERICKÝCH VLÁDNÍCH PŘEDSTAVITELŮ NA VÁLKU O FALKLANDY

Během války o Falklandy se Argentina i Velká Británie snažily získat regionální podporu, přičemž jejich hlavním cílem bylo zajistit si oporu Spojených států. Jak již bylo zmíněno, ty však dlouho trvaly na zachování neutrality a nechtěly se do konfliktu zapojit.¹⁹⁶ Někteří

---

¹⁸⁹ SANCTON, Thomas A. Falkland Islands: Caught in the Fallout. Online. *Time*. Dostupné z: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,950685-2,00.html>. [cit. 2025-01-31].

¹⁹⁰ WIELAND, s. 677.

¹⁹¹ Tamtéž.

¹⁹² RICHARDSON, s. 156.

¹⁹³ HASTINGS a JENKINS, s. 127.

¹⁹⁴ RICHARDSON, s. 156.

¹⁹⁵ Tamtéž.

¹⁹⁶ HRBEK, s. 27-28.

američtí státníci později označili tuto původní neutralitu za klíčový faktor selhání kyvadlové diplomacie.¹⁹⁷ Jelikož se Spojené státy pokoušely vyhnout zhoršení vztahů s kteroukoli ze stran, postupně se v rámci Reaganovy administrativy vytvořily dva tábory – takzvaní „Evropané“, kteří podporovali Velkou Británii,¹⁹⁸ a „Latini“, kteří se přikláněli na stranu Argentiny.¹⁹⁹

V čele „Evropanů“ stál podtajemník pro Evropu Lawrence Eagleburger a později Weinberger. Ke skupině patřil také ministr zahraničí Alexander Haig. Toto uskupení bylo početnější a jeho členové argumentovali především tím, že Velká Británie je spojencem v NATO. Pokud by jí Spojené státy v konfliktu nepomohly, mohlo by to mít negativní důsledky pro transatlantické vztahy.²⁰⁰ Skupina dále zdůrazňovala, že okolnosti argentinské invaze odůvodňují plnou americkou podporu Velké Británie. Navíc britská premiérka Thatcherová opakovaně poskytla politickou i ideologickou podporu prezidentu Reaganovi, což posílilo vztahy mezi oběma zeměmi. Zastánci této pozice proto upozorňovali, že „v sázce je politický osud Margaret Thatcherové“.²⁰¹ Většina pracovníků Národní bezpečnostní rady USA podporovala Velkou Británii. Velká část skupiny se shodla na tom, že válka byla zcela neoprávněný akt agrese. Jak řekl Weinberger: „Akce USA nebyla založena na strachu, že náš spojenecký stát bude poražen, ale na strachu, že agresivita bude úspěšná, a na rozhodnutí, že silné, rozhodující a uznávané akce, které Spojené království provádí, by neměly zůstat neodměněny.“²⁰² Evropané převládali i v Haigově týmu. Ten byl složen vesměs ze členů ministerstva zahraničí. Skupinu tvořili David Gompert, Robert Funseth, Scott Gudgeon, James Rentschler, Dean Fischer a Vernon Walters. Výjimku představoval Enders z latinskoamerického tábora, který byl značnou protiváhou.²⁰³

Klíčovými postavami mezi zastánci latinskoamerického pohledu na konflikt byli velvyslanci, jako již zmíněný Enders a Kirkpatricková. Tato skupina trvala na tom, že Spojené státy by si měly zachovat neutrální postoj k válce o Falklandy. Argumentovali především nedávným zlepšením vztahů mezi USA a Latinskou Amerikou a také významnou rolí Argentiny v boji proti komunismu ve Střední Americe. Obávali se, že pokud by Spojené státy otevřeně podpořily Velkou Británii, mohlo by to v Latinské Americe vyvolat dojem, že

---

¹⁹⁷ FRANCK, s. 111.

¹⁹⁸ HRBEK, s. 83.

¹⁹⁹ Tamtéž.

²⁰⁰ HRBEK, s. 83.

²⁰¹ Tamtéž.

²⁰² KIRKPATRICK, s. 13.

²⁰³ EDDY, Paul. *The Falklands War*. Londýn, 1983, s. 130.

Washington klade větší důraz na své vztahy s Evropou než s regionem Latinské Ameriky.²⁰⁴ Latinskoamerické hlasy se ozývaly ještě nějakou dobu po začátku konfliktu, avšak po svržení argentinské vojenské junty jejich vliv postupně slábl. Někteří členové této skupiny tvrdili, že britská snaha o znovudobytí ostrovů je odsouzena k nezdaru, a to především kvůli velké vzdálenosti Velké Británie od Falkland.²⁰⁵ Dalšími argumenty byly údajný nedostatek britských lodí a omezené kapacity letecké dopravy. Skeptický postoj k britské vojenské operaci sdíleli zejména američtí vojenští představitelé, kteří pochybovali o možnosti úspěšného provedení výsadku a vedení bojových operací na tak vzdáleném území.²⁰⁶

Již v předchozí kapitole bylo zmíněno, že zpočátku bylo pro představitele USA obtížné brát události týkající se Falkland vážně, a že mezi zaměstnanci Bílého domu se jen zřídkakdy objevil pocit naléhavosti.²⁰⁷ Když už přestali brát situaci na lehkou váhu, uvědomili si, že jejich přirozená sympatie ke Spojenému království byla oslabena snahou udržovat argentinský vojenský režim jako klíčového spojence v antikomunistických kampaních ve Střední Americe. Tuto pozici hájili zejména Kirkpatricková, americká velvyslankyně při OSN, a Enders, odborník na Latinskou Ameriku.²⁰⁸ Několik amerických vládních představitelů se nechtělo k otázce Falkland vůbec vyjadřovat. Rada pro vnitřní bezpečnost si ani nebyla jistá základními příčinami konfliktu. Někteří se domnívali, že mohlo jít o ropu, která se nacházela pod Falklandami.²⁰⁹ O tom se mluvilo hlavně před vypuknutím konfliktu. Spojené státy se však domnívaly, že těžba by byla obtížná a nákladná, a proto vyloučily, že by Velké Británii záleželo na ostrovech kvůli tomu.²¹⁰ I sám Haig se posléze dozvěděl, že „o ropu nejde. Britové říkají, že je jim to fuk a je to to poslední, na co myslí Galtieri“.²¹¹ Jiní zase věřili, že jde oběma zemím o hrdost a vlastenectví.²¹²

Ani britští sociální demokraté, ale spíše někteří američtí liberálové spekulovali, že válka o Falklandy byla záměrně vyprovokována, aby posílila postavení Thatcherové u voličů. Konflikt totiž zvýraznil její autoritativní styl vedení.²¹³ Většina amerických vládních analytiků věřila, že britské vítězství není zdaleka zaručeno. Jak napsalo americké ministerstvo zahraničí: „Pokud se Thatcherové nepodaří vykoupit svou pověst a národní čest, mohla by

---

²⁰⁴ HRBEK, s. 82.

²⁰⁵ WEINBERGER, s. 212.

²⁰⁶ Tamtéž, s. 213.

²⁰⁷ HAIG, s. 266.

²⁰⁸ FREEDMAN, *The Special Relationship*, s. 65-66.

²⁰⁹ HAIG, s. 268.

²¹⁰ HASTINGS a JENKINS, s. 44.

²¹¹ HAIG, s. 268.

²¹² Tamtéž.

²¹³ FRANCK, s. 114.

skončit jako toryovská vůdkyně a premiérka.“²¹⁴ Domnívali se, že „vojenská akce je plná rizik a britské znovudobytí Falkland, pokud je vůbec možné, bude pravděpodobně drahé“.²¹⁵ Vítězství Velké Británie by se navíc neobešlo bez následků, i pro USA.²¹⁶

4.1 SKUPINA EVROPANŮ

4.1.1 LAWRENCE EAGLEBURGER

Lawrence Eagleburger zastával jednoznačně probritský postoj. Jako odborník na evropské záležitosti se snažil zjistit postoje evropských států a setkal se s francouzským a německým velvyslancem, kteří vyjádřili solidaritu se Spojeným královstvím.²¹⁷ Eagleburger se domníval, že nepodpora Británie by mohla vést ke krizi podobné té Suezské, což by mělo negativní dopady na britsko-americké vztahy. Upozorňoval na významnou roli Británie, která poskytla ozbrojeným silám Spojených států rozsáhlé využití svých zařízení v Evropě. Varoval, že pokračování pasivního přístupu Reaganovy administrativy by mohlo ohrozit celou strukturu britsko-americké vojenské a diplomatické spolupráce.²¹⁸ Proto se snažil přesvědčit Reagana, aby Spojené státy upustily od neutrality a podpořily Velkou Británii.²¹⁹ Svůj postoj shrnul slovy: „Řídil jsem se v podstatě jedním velmi jednoduchým argumentem – spojenec je spojencem.“²²⁰ Věřil, že spojencům je třeba pomoci a že neexistuje jiná možnost než podpora Británie. Obával se však, že vzhledem k počáteční zdrženlivosti Spojených států by mohlo dojít k oslabení jejich postavení jako spolehlivého partnera.²²¹ Dále argumentoval tím, že pokud by Spojené státy nebyly schopny podpořit Velkou Británii, mohlo by to vážně poškodit Severoatlantickou alianci.²²²

4.1.2 CASPAR WEINBERGER

Ministr obrany Caspar Weinberger k válce o Falklandy uvedl: „Byl to konflikt, který jsme pozorně sledovali, ale opět šlo jen o jeden z mnoha. V té době existovalo mnoho dalších

---

²¹⁴ The National Security Archive, Washington, D.C., kart. č. 374, CIA reports Describe Logistical Support and Detailed Intelligence on Argentine Forces.

²¹⁵ Tamtéž.

²¹⁶ Tamtéž.

²¹⁷ WIELAND, s. 172.

²¹⁸ GELB, Leslie H. Britain Pressing U.S. on Falklands. *The New York Times*. 1982, s. 10.

²¹⁹ STRANSKY, Steven G. Re-Examining the Falkland Islands War: The Necessity for Multi-Level Deterrence in Preventing Wars of Aggression. *Georgia Journal of International & Comparative Law*. 2012, č. 2, s. 516.

²²⁰ Tamtéž.

²²¹ Tamtéž.

²²² RICHARDSON, s. 118.

horkých míst. Byl to vrchol studené války.²²³ Ačkoliv byla válka o Falklandy významným tématem, v období studené války probíhaly i jiné události, které měly podobnou nebo větší váhu.²²⁴

Podle Weinbergera byla americká reakce na zprávu o argentinské invazi smíšená. Skupina, do které patřil i Weinberger, se domnívala, že pokud Británie plánuje protiútok a pokus o znovudobytí Falkland, Spojené státy by měly bez váhání poskytnout pomoc, jak nejlépe dovedou. Důvodem pro tuto podporu byla nejen skutečnost, že Británie je hlavním spojencem USA, ale také to, že argentinskou agresi by neměla americká neutralita nijak podporovat. Weinberger byl silně proti tomu, aby USA zůstaly neutrální. Požadoval, aby byly všechny britské žádosti o americkou pomoc, týkající se armádního vybavení, schváleny. Zároveň však odmítal přímé zapojení USA do války.²²⁵ Skutečnost, že mohl Británii pomoci, ho velmi těšila.²²⁶

Weinberger před vypuknutím konfliktu tvrdil, že Spojené státy by se měly pokusit o řešení krize, a pokud se to nepodaří, měly by se připojit na stranu Velké Británie.²²⁷ Řídil se zásadou, že „žádný národ není dostatečně silný, aby si udržel svou vlastní svobodu. Každý národ potřebuje spojenectví, přátelství nebo sdružení se zeměmi, které sdílejí jeho cíle a ideály. Pokud chceme mír, musíme být ochotni a schopni za něj bojovat“.²²⁸ Byl to právě on, kdo v dubnu nařídil, aby Británii byla poskytnuta pomoc, což učinil kvůli obavám, že by Argentina mohla zvítězit, protože Británie bude bojovat daleko od svých základů. Mezi jeho další argumenty pro podporu Británie byla skutečnost, že Británie je oporou NATO, a její porážka by byla zásadní ranou pro americkou politiku. Navíc by to mohlo vyslat signál, že agrese se může vyplatit.²²⁹ Rozhodnutí o poskytnutí pomoci učinil Weinberger sám, přičemž o něm byl informován pouze Reagan. O této skutečnosti však nebyl uvědomen Haig ani Rada národní bezpečnosti.²³⁰ Podpora, kterou Británii poskytl Weinberger, měla pro premiérku

---

²²³ CLARK, WILLIAM P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

²²⁴ Tamtéž.

²²⁵ WEINBERGER, s. 205.

²²⁶ Tamtéž, s. 207.

²²⁷ RICHARDSON, s. 119.

²²⁸ WEINBERGER, Caspar, citát.

²²⁹ HRBEK, s. 95.

²³⁰ Tamtéž.

Thatcherovou velký význam.²³¹ Weinberger zároveň vyjadřoval obavy z toho, že by Sověti mohli informovat Argentinu o pohybu britské flotily.²³²

Nejen Weinberger, ale i celý Pentagon trvali na okamžité pomoci Velké Británii, což bylo v kontrastu s postojem Haiga a Reagana, kteří upřednostňovali pokračování diplomatických jednání. I přes vojenská varování, která naznačovala, že šance na vítězství jsou spíše na straně Argentiny, Weinberger vytrval v podpoře Británie. Diplomatické doporučení, které navrhovalo, aby USA zůstaly nestranné, ho neodradilo. Díky němu tak Velké Británii bylo poskytnuto rozsáhlé zásobování.²³³

Za běžných okolností by žádosti o pomoc USA procházely složitým administrativním procesem, který by zahrnoval zapojení několika státních úřadů a vyžadoval značný čas. V této situaci však byla důležitá rychlost. Weinberger spolu s dalšími pracovníky Pentagonu dal rozkaz, aby britské žádosti měly prvořadou prioritu a aby prověrka byla drasticky zkrácena. Sám Weinberger nařídil, že všechny tyto žádosti budou směřovat přímo na jeho stůl, což v běžných podmínkách nebylo zvykem. Zároveň požadoval, aby mu bylo do dvaceti čtyř hodin od přijetí britského požadavku oznámeno, zda bylo vyhověno, a pokud ne, uvedení důvodů a předpokládaného termínu, kdy ke schválení dojde. Weinbergerovy pokyny byly přesně splněny. Jedním z klíčových lidí, kteří se podíleli na jejich realizaci, byl nově jmenovaný člen ministerstva obrany Dov Zakheim, který měl podle Weinbergera významný vliv na dodržování těchto nařízení.²³⁴ Weinbergerův unáhlený přístup ale ovlivnil jeho vztah s Haigem. Dne 16. dubna 1982 se uskutečnila schůzka mezi Haigem a Galtierim, během níž musel Haig vysvětlovat, že Weinbergerovo prohlášení o podpoře Velké Británie není oficiálně závazné. Ačkoli se jejich vztah mohl jevit jako kooperativní, v praxi docházelo k nedorozuměním.²³⁵

Weinberger se v souvislosti s konfliktem o Falklandy často setkával s Hendersonem, kterého popisoval jako velmi přesvědčivého vyjednavče. Hendersonovi dával jasně najevo, že Spojené státy poskytnou Británii veškerou potřebnou pomoc a vyzval ho: „Řekni mi, co potřebujete.“²³⁶ Jeho cílem bylo zajistit Británii takové vojenské prostředky, které by jí

---

²³¹ CLARK, William P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

²³² FREEDMAN, The Special Relationship, s. 67.

²³³ Tamtéž.

²³⁴ WEINBERGER, s. 214.

²³⁵ HRBEK, s. 103.

²³⁶ CHARLTON, s. 179.

umožnily jednat samostatně, bez přímé vojenské podpory USA.²³⁷ Weinberger při jednání o vojenském zásobování s britským ministrem obrany Johnem Nottem obdržel informaci, že ačkoli Británie pomoc Spojených států potřebuje, veřejně chce deklarovat opak. Weinberger považoval za klíčové prosadit podporu Británie i v rámci NATO, neboť podle aliančních principů by měl být útok na jednoho člena považován za útok na všechny.²³⁸ Na základě tohoto přesvědčení Weinberger spolu s dalšími představiteli NATO vydal 6. května 1982 komuniké, které odsoudilo argentinskou agresi a vyjádřilo podporu Velké Británii.²³⁹ Teoreticky ale členství v NATO státy k podpoře Británie v tomto případě právně nezavazovalo.²⁴⁰ Severoatlantická smlouva nebyla na obranu Falkland relevantní, protože se nacházejí jižně od obratníku Raka.²⁴¹

Pomoc, kterou zajišťoval především Weinberger, byla v mnoha případech poskytována rychleji než během druhé světové války. Většina britských žádostí byla Spojenými státy schválena.²⁴² Po skončení konfliktu údajně několik zahraničních ministrů obrany ocenilo práci Weinbergera a jeho kolegů. Weinberger byl obzvláště hrdý na to, že válka vyslala jasný signál, že agresivní jednání nesmí být tolerováno.²⁴³ Za svůj přínos během války o Falklandy byl později oceněn královnou Alžbětou II., která mu udělila nejvyšší vyznamenání, jaké mohl americký představitel za svůj podíl na vítězství obdržet.²⁴⁴

4.1.3 JAMES RENTSCHLER

James Rentschler, člen Národní bezpečnostní rady, patřil rovněž mezi zastánce probritského postoje. Jako zapisovatel v Národní bezpečnostní skupině pro plánování prosazoval myšlenku, že otázka Falkland by měla být předložena před OAS.²⁴⁵ Rentschler se ostře stavěl proti názorům Kirkpatrickové a byl přesvědčen, že Spojené státy nemají jinou možnost než podpořit Velkou Británii. Odkazoval přitom na historické vazby, společný jazyk, právní systém, kulturu, tradice, strategické spojenectví i spolupráci ve zpravodajství a v rámci studené války. Naopak upozorňoval na problematické aspekty vztahů s Argentinou, zejména

---

²³⁷ WEINBERGER, s. 210.

²³⁸ Tamtéž.

²³⁹ Tamtéž, s. 211-212.

²⁴⁰ HRBEK, s. 83.

²⁴¹ NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION. *The North Atlantic Treaty; Washington D.C. - 4 April 1949*. Online. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_17120.htm?selectedLocale=en. [cit. 2025-01-20].

²⁴² WEINBERGER, s. 216.

²⁴³ Tamtéž, s. 217.

²⁴⁴ CLARK, WILLIAM P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

²⁴⁵ WIELAND, s. 132.

v oblasti nešíření jaderných zbraní.²⁴⁶ S pokračující krizí Rentschler začal zvažovat, zda jsou Spojené státy schopny naplnit alespoň minimální očekávání obou stran konfliktu. Tvrdil, že rozhodnutí o podpoře musí být vedeno snahou minimalizovat dopady na USA, přičemž jakýkoli postoj přinese určité ztráty. Příklon k Velké Británii měl být velkorysý a jasný, což se mělo projevit vojenskými dodávkami Britům a ekonomickými sankcemi proti Argentině. Zdůrazňoval, že Spojené státy nemohou nepodpořit svého klíčového spojence, protože oslabení britsko-amerických vztahů by mělo negativní dopad na NATO i na americkou politiku vůči Východu a Západu.²⁴⁷ Rentschler byl přesvědčen, že Argentina není schopna dosáhnout racionálního kompromisu, ačkoli se o to Haig intenzivně snažil.²⁴⁸

Rentschler si během krize uvědomoval, že Spojené státy se nemohou vyhnout rozhodnutí, které bude mít dlouhodobé dopady na jejich bezpečnostní a zahraničněpolitické zájmy. V dubnu 1982 vyjádřil svůj postoj slovy: „Oběma stranám jsme slíbili, že jim pomůžeme dojít k mírovému řešení, momentálně nezmůžeme více. Zpočátku pro nás bylo důležité zachovat si neutrální postoj, ale tato etapa nyní skončila. Přiklonění se k jedné straně nepochybně poškodí vztahy s druhou stranou. Pokud by se však USA nepostavily ani na jednu ze stran, mohlo by to ještě více poškodit americké zájmy. Už takhle byla americká vláda vnímána Brity a americkou veřejností jako nerozhodná, nevděčná a vyhýbavá.“²⁴⁹ Rentschler si byl vědom, že ať už se Spojené státy rozhodnou jakkoliv, konflikt ovlivní americké postavení ve světě.²⁵⁰ Upozornil na to, že americko-argentinské vztahy byly již před válkou slabé a diplomatická jednání v Buenos Aires podle něj jen potvrdila jejich „prázdnost“. Stejný názor sdílel i Shlaudeman. Navíc během konfliktu nebyla žádná záruka, že argentinská junta jedná upřímně a s cílem dosáhnout dohody. Někteří její členové se chovali k americkým představitelům hrubě a podle Rentschlera „Argentinci nebyli ve skutečnosti milí lidé“.²⁵¹ Tyto faktory jej nakonec utvrdily v přesvědčení, že Spojené státy by měly Velkou Británii podpořit co nejvíce.²⁵² Rentschler si uvědomoval, že mírové řešení konfliktu nebude snadné, zejména kvůli postojům obou antagonistů.²⁵³ Pesimistický pohled na situaci nesdílel pouze Rentschler, ale i ostatní členové skupiny zabývající se problematikou Falkland. Rentschler k postoji Thatcherové poznamenal: „Vidím velmi málo prostoru pro

---

²⁴⁶ RENTSCHLER, A Reason to Get up, s. 632.

²⁴⁷ Tamtéž, s. 338.

²⁴⁸ WIELAND, s. 340.

²⁴⁹ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 19.

²⁵⁰ Tamtéž.

²⁵¹ Tamtéž, s. 20.

²⁵² Tamtéž.

²⁵³ Tamtéž, s. 4-5.

mírové urovnání, vzhledem k její neústupnosti a rozhořčení.“²⁵⁴ Přesto se domníval, že diplomatická jednání mají smysl. Už jen proto, že Thatcherová Spojeným státům důvěřovala. Zároveň si všiml, že i přes vážnost situace si britská vláda dokázala zachovat smysl pro humor, což vnímal jako znak odhodlanosti a pevnosti britského vedení během krize.²⁵⁵

Podle Rentschlera byly konverzace v Argentině uzavřenější než ve Velké Británii, kvůli čemuž měl v Argentině menší vliv. Nakonec se stejně specializoval spíše na NATO a západní Evropu, tudíž prioritou pro něj byly rozhovory s Británií.²⁵⁶ I když se Británie domnívala, že utahování šroubu udělá Argentinu přístupnější k jednání, v tom se podle Rentschlera mýlila. Naopak Galtieri je „hazardní hráč s vysokými sázkami“,²⁵⁷ který si půjde tvrdě za svým cílem, řekl Rentschler.²⁵⁸

4.1.4 BOBBY RAY INMAN

Zástupce ředitele CIA, Bobby Ray Inman, který během krize monitoroval a vyhodnocoval vojenskou situaci na Falklandských ostrovech,²⁵⁹ byl Rentschlerem považován za velmi moudrého. Inman zásadně nesouhlasil s postojem Kirkpatrickové, což vedlo k několika ostrým výměnám názorů. Její prohlášení označil za nejzarputilejší slova, která kdy slyšel a její chování za nemorální.²⁶⁰ Stejně jako další američtí státníci měl Inman obavy z argentinského pokroku v oblasti jaderných zbraní.²⁶¹ O Argentině prohlásil, že se jedná o problémový stát a rovněž vyjádřil obavy o její možné sovětské podpoře.²⁶² Velkou Británii označil za významného spojence. Neodkazoval pouze na historické vazby, pokrevní linii, jazyk, právní systém, kulturu a tradici, ale také na hlubší aspekty, jako jsou strategie, zpravodajská spolupráce a kooperace během studené války.²⁶³ Inman se rovněž domníval, že podpora premiérky Thatcherové ve Velké Británii je silná. Pokud by však Británie ve válce utrpěla velké ztráty, její stoupenectví by mohlo klesnout. Naopak argentinská podpora Galtieriho se podle něj postupně snižovala.²⁶⁴

---

²⁵⁴ JONES, LEITH, s. 7.

²⁵⁵ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 4-5.

²⁵⁶ Tamtéž, s. 18.

²⁵⁷ Tamtéž, s. 29.

²⁵⁸ Tamtéž.

²⁵⁹ WIELAND, s. 423.

²⁶⁰ RENTSCHLER, A Reason to Get up, s. 637.

²⁶¹ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 2-3.

²⁶² WIELAND, s. 149.

²⁶³ RENTSCHLER, A Reason to Get up, s. 637.

²⁶⁴ WIELAND, s. 423.

4.1.5 RONALD REAGAN

V době války o Falklandy byl prezidentem Spojených států Ronald Reagan, jehož postoj k tomuto konfliktu byl zásadní. Zpočátku však otázku Falkland nebral příliš vážně a ostrovy popsal jako „ledově vychlazené seskupení ostrovů tam dole“,²⁶⁵ čímž naznačil jejich relativně nízký význam.²⁶⁶ Sám se debat o Falklandách většinou neúčastnil a problematice nevěnoval větší pozornost.²⁶⁷ Přesto je Reagan řazen mezi zastánce probritského postoje. Ačkoli jeho administrativa usilovala o zlepšení vztahů mezi Spojenými státy a Argentinou, válka o Falklandy tomuto procesu nepomohla.²⁶⁸ Reagan udržoval velmi přátelské vztahy s tehdejší britskou premiérkou Thatcherovou, a proto spolu během konfliktu často komunikovali. Na konci března 1982 se jejich kontakt ještě zintenzivnil v souvislosti s rostoucími obavami z argentinského útoku.²⁶⁹ K potenciální nelegální invazi se vyjádřil s obavami, že o ní mohla mezi Sovětským svazem a Argentinou proběhnout tajná dohoda. Pokud by k ní došlo, bylo by podle něj pro USA snad lepší celý ostrov zničit.²⁷⁰

Na začátku konfliktu si Reagan udržoval neutrální postoj, což vedlo k odcizení obou zúčastněných zemí. Jak uvedl ministr obrany Velké Británie John Nott: „Reagan byl bez pochyb naprosto neúčinný. Pokud jde o něj, spíše jsme nebyli spojenci.“²⁷¹ Podobně se k americkému prezidentovi stavěl i jeho argentinský protějšek Galtieri, který řekl: „Cítím velkou hořkost vůči Reaganovi, myslel jsem si, že je můj přítel.“²⁷² Poté, co se 30. dubna 1982 Reagan rozhodl oficiálně postavit se na stranu Velké Británie, došel zároveň ke třem rozhodnutím. Formálně obvinil Argentinu ze selhání Haigových zprostředkovatelských snah, podpořil sankce proti Argentině a zavázal se k poskytnutí „materiální podpory“ Británii.²⁷³ I když se Reagan rozhodl podpořit Velkou Británii, hlavním důvodem byla argentinská agrese, kterou považoval za neoprávněnou. V otázce právního a historického nároku na Falklandy se však nevyjádřil.²⁷⁴ Ve svém červnovém projevu v roce 1982 Reagan uvedl, že „invaze Argentiny na Falklandy a následné krveprolití by pravděpodobně bylo nemyslitelné, kdyby mezinárodní společenství hájilo důsledněji principy i v takových situacích, jako ve Střední

---

²⁶⁵ RICHARDSON, s. 121.

²⁶⁶ HENDERSON, s. 446.

²⁶⁷ HRBEK, s. 82.

²⁶⁸ KIRKPATRICK, s. 18.

²⁶⁹ WIELAND, s. 66.

²⁷⁰ Tamtéž, s. 142.

²⁷¹ RICHARDSON, s. 121.

²⁷² Tamtéž, s. 143.

²⁷³ WEINBERGER, s. 207.

²⁷⁴ SANDBOXX. *How American spies helped the UK retake the Falklands*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.sandboxx.us/news/how-american-spies-helped-the-uk-retake-the-falklands/>. [cit. 2025-01-18].

Asii, Afghánistánu, Východním Timoru a Západní Sahaře“. Podle něj bylo jasné, že Velká Británie a všichni, kdo ji podporovali, vytvořili „krvavé pouto“, které je do budoucna zavazuje k pravidlům, za něž byla vedena válka o Falklandy.²⁷⁵

4.1.6 DAVID C. GOMPERT

V době války o Falklandy měl i americký úředník David C. Gompert významnou roli ve vládě, kde pomáhal Haigovi vypracovávat návrhy pro obě strany konfliktu.²⁷⁶ Gompert si byl vědom, že navrhnout kompromis oběma stranám je nesmírně složité. Když poprvé mluvil s každou stranou zvlášť, zjistil, že obě viděly šance na mír ještě pesimističtěji, než když problém vypukl. Gompert vzpomínal, že žádný cíl argentinské zahraniční politiky nebyl tak významný, jako ustanovení argentinské vlády nad Falklandami.²⁷⁷ Přiznal však, že válka mohla být důsledkem nepochopení mezi Argentinou a Spojenými státy. Měl také dojem, že Argentina byla schopna kompromisu více než Velká Británie. Jedním z důvodů bylo, že Argentina byla ochotna přistoupit na řešení, které by neznamenovalo plnou suverenitu, což britská strana nebyla ochotná akceptovat. Pro Británii válka o Falklandy nebyla tak zásadní událostí, jakou byla pro Argentinu. Podle Gomperta cílem USA nebylo pouze odvrátit krveprolití, ale spíše dosáhnout politického řešení, které by zajišťovalo, že Argentina nebude mít kontrolu nad Falklandami prostřednictvím síly. Následně by měla být vytvořena základna pro další jednání o konečném řešení otázky ostrovů.²⁷⁸

Gompert se domníval, že USA musely být připraveny na to, že celý svět může zaujmout negativní postoj vůči Spojeným státům. Podle něj totiž bylo přirozené, že lidé nebudou chtít vojenský konflikt, zejména v době, kdy existují nové jaderné zbraně. Pokud by válka pokračovala, USA by mohly být považovány za viníka, protože ji neodvrátily.²⁷⁹ Gompert byl jednoznačně přesvědčen, že zabránit vojenskému střetu bylo prioritou, aby svět neuvěřil, že použití síly je správným řešením.²⁸⁰ Zastával názor, že pokud USA pomohou Velké Británii, její šance na výhru budou vysoké. Ačkoliv Spojené státy nechtěly argentinské straně naznačit, že její porážka bude nevyhnutelná v případě americké podpory Velké Británie, domníval se, že Argentina to mohla intuitivně vytušit.²⁸¹ Gompert obhajoval probritský postoj tím, že Argentina nemůže napadnout jiný stát, zmocnit se jeho území a

---

²⁷⁵ FRANCK, s. 123-124.

²⁷⁶ HAIG, s. 280.

²⁷⁷ Tamtéž, s. 108.

²⁷⁸ Tamtéž, s. 111.

²⁷⁹ Tamtéž, s. 113.

²⁸⁰ COLL a AREND, s. 113.

²⁸¹ Tamtéž.

donutit jej, aby jí zónu přenechal. Zároveň však zdůraznil, že i napadený stát by měl vyvinout „přiměřené úsilí k nalezení mírového řešení“,²⁸² čímž naznačoval, že i postižený stát má určitý vliv na to, jak konflikt dopadne. V praxi to však vypadalo, že o mírové řešení se snaží především USA a OSN.²⁸³ Gompertovi bylo jasné, že k nalezení smírného urovnání sporu je nutný velký kompromis jak ze strany Británie, tak Argentiny.²⁸⁴ Nakonec však došel k přesvědčení, že Británie vyjednávala během konfliktu v dobrém duchu a že Spojené státy vyvinuly značné úsilí o přijatelné kompromisní řešení, než se rozhodly podpořit Velkou Británii. USA tedy podle něj vyčerpaly všechny dostupné mírové prostředky.²⁸⁵

Gompert identifikoval jako zásadní problém skutečnost, že agresor je na válečný konflikt vždy lépe připraven a současně má i snazší cestu k dosažení smírného výsledku. Naopak obránce může být vnímán jako strana, která odmítá mírové požadavky. Podle něj bylo možné tento princip aplikovat i na válku o Falklandy, což představovalo významnou výzvu pro zprostředkovatele diplomatických jednání. Pozice Spojených států v této problematice byla podle Gomperta mimořádně složitá. Domníval se, že z tohoto vývoje vyplývají dvě zásadní otázky: Zaprvé, jaký dopad by mělo zachování neutrality Spojených států na průběh konfliktu. Zadruhé, zda by USA měly v budoucnu hrát aktivnější roli při řešení mezinárodních krizí a vyvíjet větší tlak na udržení mezinárodního pořádku.²⁸⁶

Podle Gomperta bylo jedním z klíčových poučení z konfliktu pro Spojené státy i další státy, že nelze automaticky předpokládat, že demokratické režimy jsou ve válečném konfliktu znevýhodněny kvůli nutnosti udržet podporu veřejnosti. Postoj obyvatel totiž závisí na jejím vnímání daného konfliktu. Pokud je publikum rozhořčeno, nemusí svou vládu podpořit. Z tohoto důvodu mohou být demokracie v určitých situacích stejně efektivními protivníky jako autoritářské režimy.²⁸⁷

4.1.7 DALŠÍ ZASTÁNCI BRITSKÉ STRANY

Henry Kissinger si byl vědom, že konflikt o Falklandy představuje jasné porušení mezinárodního práva a že existuje vysoké riziko jeho eskalace do rozsáhlejšího střetu.²⁸⁸ Podle něj Spojené státy neměly v této situaci jinou možnost než podpořit Velkou Británii, a to

---

²⁸² Tamtéž, s. 58-59.

²⁸³ Tamtéž.

²⁸⁴ Tamtéž, s. 107.

²⁸⁵ Tamtéž, s. 113.

²⁸⁶ Tamtéž, s. 113-115.

²⁸⁷ Tamtéž.

²⁸⁸ LUND, Michael S. *Preventing Violent Conflicts: A Strategy for Preventive Diplomacy*. Washington, D. C., 1996, s. 43.

i za cenu narušení americké politiky v Latinské Americe. Na tiskové konferenci uvedl, že „v mezinárodních záležitostech existují některé problémy, které jsou ze své podstaty neřešitelné v tom smyslu, že ať uděláte cokoli, můžete utrpět vážné škody. USA se v této pozici právě ocitly“.²⁸⁹ Zároveň zdůraznil význam silného spojení mezi Spojenými státy a Velkou Británií a podporoval mírové úsilí OSN. Přesto si nebyl jist, zda bude dosaženo diplomatického řešení před vojenskou konfrontací ze strany Velké Británie, či až po ní.²⁹⁰

Dalším významným zastáncem britské strany byl newyorský senátor Daniel Patrick Moynihan. Ten vyzval Argentinu ke stažení vojsk a k předložení sporu zvláštní komoře Mezinárodního soudního dvora.²⁹¹ Americký postoj k situaci ilustroval citací Danteho: „Nejžhavější místa v pekle jsou vyhrazena pro ty, kteří v době nebezpečí udržují neutrální přístup. Tomuto jsme se právě vyhnuli podporou Británie.“²⁹² Byl si plně vědom důležitosti americké podpory pro Spojené království.²⁹³

Tehdejší americký senátor Joseph Biden na konci dubna 1982 prohlásil, že Spojené státy nemohou ve vzniklém konfliktu zůstat neutrální. Zdůraznil nutnost stažení argentinských jednotek a uvedl, že USA by měly pokračovat v diplomatických snahách o ukončení krize. Zároveň však vyzval k připravenosti využít veškeré vhodné prostředky na podporu Velké Británie s cílem zajistit úplné stažení argentinských sil a prosazení principu sebeurčení.²⁹⁴ Pro zpravodajskou agenturu *CBC News* Biden uvedl: „Je zřejmé, že agresorem je Argentina, stejně jako je jasné, že Velká Británie má pravdu. Celý svět by měl jednoznačně vědět, na čí straně stojí Spojené státy.“²⁹⁵ Dále zdůraznil, že pokud se Spojené státy postaví na stranu Velké Británie, výrazně jí to pomůže. Podle něj byla Velká Británie nejstarším a nejbližším spojencem USA.²⁹⁶ Rovněž apeloval na to, že je důležité, aby si Argentinci

---

²⁸⁹ LORTON, Roger. Falklands Wars: Timeline History of the Falkland Islands. Online. *Wordpress*. 2011, č. 12. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/03/1982-74-days.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 169-170.

²⁹⁰ Tamtéž.

²⁹¹ FRANCK, s. 111.

²⁹² LORTON, s. 104.

²⁹³ Tamtéž.

²⁹⁴ Tamtéž, s. 95.

²⁹⁵ Tamtéž, s. 104.

²⁹⁶ [@CBC]. *Joe Biden on the Falklands conflict, 1982*. Online. 2021. Dostupné z: Youtube, <https://www.youtube.com/watch?v=3C9hxsRO7pI>. [cit. 2025-02-08].

²⁹⁶ The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

uvědomili, že Spojené státy v tomto sporu nejsou neutrální.²⁹⁷ Bývalý ministr námořnictva USA John Warner se taktéž řadil k těm, kteří zaujíмали probritský postoj. Uvedl, že „jsme vážně znepokojeni tím, že argentinská vláda nahradila demokracii vládou síly“.²⁹⁸ S argentinskou invazí zásadně nesouhlasil.²⁹⁹

V den argentinské invaze se shodou okolností nacházel v Buenos Aires americký admirál Thomas B. Hayward. Přestože role amerického námořnictva ve válce o Falklandy byla minimální, i on se k situaci vyjádřil. Noc před argentinskou invazí se nic netušící zúčastnil slavnostního přijímacího večírku, kde si ještě s argentinskými představiteli připíjeli na dobré vztahy mezi Argentinou a Spojenými státy. Hayward později vzpomínal, že jeho kolega si tehdy všiml nervózního chování prezidenta Galtieriho a vyjádřil podezření, že se něco děje. Hayward sám však tento dojem neměl. Ráno v den invaze se o ní dozvěděl a okamžitě se rozhodl opustit zemi. Argentinské vedení, doufajíc v získání americké podpory, se jej snažilo přesvědčit, aby zůstal. Hayward však reagoval rozhořčeně, argentinské představitele za jejich kroky zkritizoval a bez rozloučení odletěl. Jeho postoj byl jednoznačně proti Argentině.³⁰⁰ Vzhledem k tomu, že byl Hayward v den invaze přítomen v Buenos Aires, uvažovalo se o něm jako o možném mediátorovi konfliktu.³⁰¹

Probritský postoj zastával také americký diplomat Richard R. Burt. Ještě před vypuknutím konfliktu doporučoval, aby se Spojené státy začaly připravovat na možnost vojenské pomoci Velké Británii pro případ ozbrojeného střetu. Jeho cílem bylo minimalizovat negativní dopady na americkou zahraniční politiku. Podle Burta bylo nezbytné zabránit britské porážce, a naopak přispět k jejímu rychlému vítězství. Zároveň však usiloval o postup, který by co nejméně narušil americko-argentinské vztahy. Kromě strategických a diplomatických aspektů kladl důraz také na ochranu amerických občanů v Argentině, pokud by se ocitli v ohrožení.³⁰²

Silně probritský postoj zastával také bývalý americký ministr zahraničí Warren Christopher. Kritizoval americkou vládu za její nestranný postoj, který považoval za

---

²⁹⁷ The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

²⁹⁸ LORTON, s. 104.

²⁹⁹ Tamtéž.

³⁰⁰ HAYWARD, Thomas B. At That Very Moment, They Were Landing in the Falklands. *Naval History*. 2019, č. 4, s. p.

³⁰¹ HAIG, s. 270.

³⁰² WIELAND, s. 401.

neadekvátní. Argumentoval tím, že během Íránské krize Velká Británie podpořila Spojené státy, a proto by nyní měly USA na oplátku stát při svém nejbližším spojenci.³⁰³

Dalším klíčovým představitelem americké vlády, který úzce spolupracoval s Weinbergerem, byl ministr námořnictva John Lehman. Podle něj byla právě americká podpora rozhodujícím faktorem, který umožnil Velké Británii získat zpět Falklandy. Tvrdil, že bez zásahu Spojených států by se Británie musela stáhnout. Lehman byl prvním vysokým americkým představitelem, který veřejně prohlásil, že rozsáhlé zásoby Pentagonu sehrály klíčovou roli v konfliktu. Podle něj by bez americké pomoci výsledek války o Falklandy dopadl jinak. Zdůraznil, že jedním z nejzásadnějších rozhodnutí Reaganovy administrativy bylo poskytnutí nejmodernější verze tepelně naváděných střel Sidewinder AIM-9M britským silám. S tímto tvrzením však nesouhlasila Velká Británie. Britský poslanec Michael Mates reagoval slovy: „Pokud pan Lehman říká, že bychom bez Američanů nemohli vyhrát, mýlí se. Trvalo by to déle, stálo by to více životů a bylo by to mnohem obtížnější, ale i tak bychom to dokázali.“³⁰⁴ Stejně jako Weinberger byl i Lehman zastáncem poskytnutí veškeré potřebné pomoci Británii.³⁰⁵ Přiznal, že již od prvního dne konfliktu v americké administrativě převládala silná náklonnost k Velké Británii.³⁰⁶

4.2 SKUPINA LATINŮ

4.2.1 JEANE KIRKPATRICKOVÁ

Kirkpatricková, která v době války o Falklandy zastávala funkci velvyslankyně Spojených států při OSN, byla často vnímána jako zastánkyně argentinského stanoviska. Sama se však označovala za neutrálního pozorovatele konfliktu.³⁰⁷ Byla známá svou impulzivitou a přímocarostí, což jí vyneslo kritiku, neboť často jednala dříve, než důkladně promyslela své kroky.³⁰⁸ Jedním z argumentů Kirkpatrickové na podporu Argentiny bylo, že Argentina je pro Spojené státy strategickým partnerem na západní polokouli, a proto není možné dopustit, aby Velká Británie použila vojenskou sílu. Tvrdila, že válka o Falklandy představuje nejvážnější krizi během funkčního období prezidenta Reagana. Kirkpatricková často zdůrazňovala

---

³⁰³ CLARE s. 104.

³⁰⁴ Lehman says U.S. aid enabled Britain to win Falklands. Online. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1988/05/29/Lehman-says-US-aid-enabled-Britain-to-win-Falklands/7835580881600/>. UPI. 1988. [cit. 2025-02-08].

³⁰⁵ LAGRONE, Sam. Reagan Readied U.S. Warship for '82 Falklands War. Online. 2013. Dostupné z: <https://news.usni.org/2012/06/27/reagan-readied-us-warship-82-falklands-war-0>. [cit. 2025-02-08].

³⁰⁶ LEHMAN, John. *Command of the Seas*. Maryland, 2001. s. 274-275.

³⁰⁷ CARDOSO, Oscar R. a KIRSCHBAUM, Ricardo a KOOY, SNIPPET, Eduardo. *Falklands, the secret plot*. Londýn, 1987, s. 145.

³⁰⁸ EDDY, s. 124.

význam smlouvy z Ria a argumentovala, že konflikt o Falklandy není záležitostí pouze Argentiny, ale celé Latinské Ameriky. Upozorňovala také na dezinformace, které Sovětský svaz poskytoval Argentině.³⁰⁹

Vliv Kirkpatrickové byl patrný i během hlasování v Radě bezpečnosti OSN o rezoluci č. 502.³¹⁰ Usilovala o to, aby se Spojené státy hlasování zdržely. Na protest proti podpoře rezoluce ze strany americké administrativy se jednání v New Yorku nezúčastnila a místo sebe pověřila hlasováním svého zástupce Charlese Lichensteina. Přesto však USA rezoluci podpořily, což signalizovalo posun amerického postoje směrem k podpoře Velké Británie.³¹¹ Kirkpatricková uspořádala několik schůzek s argentinskými představiteli, včetně setkání se státním tajemníkem pro plánování Brigadierem José Miretem, aby dala najevo, že Spojené státy nejsou na straně Velké Británie. Dále tvrdila, že v americké vládě není mnoho zastánců zájmů Latinské Ameriky, což může vést k zaujatosti amerického přístupu. Podle Kirkpatrickové by Spojené státy měly udržovat přátelské vztahy s hlavní antikomunistickou vládou v Latinské Americe, tedy s tou argentinskou.³¹² V souvislosti s argentinskou invazí tvrdila, že „pokud Argentina vlastnila Falklandy, přesun jejich jednotek není ozbrojená agrese“.³¹³ Myšlenka, že by Argentina mohla během krize vyvinout jadernou zbraň, ji neznepokojovala.³¹⁴

Británie Kirkpatrickové vyčítala nejen její výroky, ale i určité diplomatické kroky, které vnímala jako nevhodné. Jedním z nich byla i její účast na večeři pořádané argentinským velvyslancem Estebanem Takacsem ve Washingtonu v den argentinské invaze na Falklandy. Kromě Kirkpatrickové se této večeři zúčastnili i další vysocí američtí představitelé, včetně Stoessela a Enderse. Jejich přítomnost byla motivována snahou nevyvolat zbytečné napětí s Argentinou, ale Británie to vnímala jako neomluvitelný diplomatický přešlap. Britský velvyslanec ve Washingtonu se vůči účasti amerických představitelů ostře vymezil a přirovnal ji k situaci, kdy by si americký diplomat šel připít s Íránci v den, kdy Teherán zajal americké rukojmí. Celá okolnost jen prohloubila britskou nedůvěru vůči Kirkpatrickové a posílila v

---

³⁰⁹ WIELAND, s. 149-151.

³¹⁰ Resolution 502: Falkland Islands (Malvinas). Online. In: *UNSCR*. 1982. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/502>. [cit. 2025-02-16].

³¹¹ HRBEK, s. 86.

³¹² FRANCK, s. 111.

³¹³ EDDY, s. 124.

³¹⁴ HAIG, s. 295.

Londýně přesvědčení, že část americké administrativy vnímá konflikt především z perspektivy latinskoamerických vztahů, nikoliv strategického spojení s Velkou Británií.³¹⁵

Po americkém postavení se na stranu Velké Británie pokračovala Kirkpatricková ve vysílání rozporuplných signálů, které byly zejména ve prospěch Argentiny. S americkým rozhodnutím nesouhlasila a nadále se setkávala s argentinským ministrem zahraničí. Haig se jejím postojem nesouhlasil a označil ji za „duševně a emociálně neschopnou jasně přemýšlet o této otázce“. Ona ho na oplátku zkritizovala za to, že není schopen porozumět Latinské Americe.³¹⁶ Ve svých memoárech Haig zmínil, že její přístup mohl vést k mylnému dojmu, že americká politika se liší od toho, co bylo Argentincům původně prezentováno, což následně mohlo ovlivnit výsledky diplomatických jednání. Na setkání Rady bezpečnosti OSN údajně Kirkpatricková poznamenala, že pokud členské státy OSN budou nadále podporovat americké zájmy v Nikaragve, Spojené státy nebudou kritizovat argentinskou invazi na Falklandy. V reakci na tuto poznámku musel Haig ujistit britského velvyslance Hendersona, že toto prohlášení neodráží oficiální postoj Spojených států. Ovšem Velká Británie vyjadřovala své znepokojení nad veřejnými prohlášeními Kirkpatrickové a jejími soukromými rozhovory s argentinskými představiteli až do konce konfliktu.³¹⁷

Podle reportéra deníku *The Washington Post* Johna Goshka byla Kirkpatricková zastáncem zásadně neutrálního přístupu a otevřeně přesvědčovala prezidenta Reagana, aby Spojené státy nepodpořily Velkou Británií.³¹⁸ To však neznamenalo, že by schvalovala argentinské použití síly. Současně však kritizovala i rozhodnutí Velké Británie vstoupit do války. Kirkpatricková byla přesvědčena, že americkou politiku v této otázce ovlivňují tři klíčové faktory: historická anglo-americká aliance, trvalý zájem Spojených států o udržení dobrých vztahů v rámci západní polokoule a latinskoamerické cítění.³¹⁹

Kirkpatricková si zároveň byla vědoma, že vztahy mezi Spojenými státy a Velkou Británií jsou klíčové a výjimečně důležité. Americký jazyk, vláda, soudy i zákony jsou silně ovlivněny britskou teorií a praxí. Domnívala se, že právě kvůli těmto historickým vazbám se Spojené státy rozhodly přijmout roli zprostředkovatele v konfliktu, přičemž Velká Británie představuje základní kámen západní civilizace. Na druhou stranu si uvědomovala, že

---

³¹⁵ HRBEK, s. 84.

³¹⁶ MAXWELL, FINGER, Seymour. The Reagan-Kirkpatrick Policies and the United Nations. *Foreign Affairs*. 1983, č. 2, s. 453.

³¹⁷ HAIG, s. 269.

³¹⁸ GOSKHO, John M. Latest Haig Kirkpatrick Dispute Underscores Foreign Policy Rift. *The Washington Post*. 1982., s. p.

³¹⁹ KIRKPATRICK, s. 15-16.

americké a britské zájmy se mohou od sebe lišit. Často, zejména v otázkách důležitých hodnot a zájmů na půdě OSN, Británie nestála na straně Spojených států. Několikrát dávali Britové v OSN přednost vztahům s Evropským společenstvím a Commonwealthem před vztahy s USA.³²⁰ Kirkpatricková doufala, že jak Spojené království, tak Argentina, a především Spojené státy, nebudou chtít skutečnou válku. Spojené státy by měly usilovat o udržení dobrých vazeb s oběma stranami. Uznávala, že obyvatelé Falkland touží po trvalém spojení s Velkou Británií. Zároveň však věděla, že ostrovy jsou z velké části neobydlené a že Británie omezuje migraci lidí nejen z Argentiny, ale celé Latinské Ameriky. Doufala, že Argentina se v útoku spletla, ale na druhou stranu nechápala, proč si Británie tak silně přeje ostrovy zachovat. Pokud Británie neměla v úmyslu válčit, proč tedy v případě Falkland do války skutečně šla? Do doby, než Velká Británie potopila argentinský křižník General Belgrano, Kirkpatricková nevěřila, že by Británie skutečně vstoupila do války. Před tímto incidentem Británie tolerovala porušení zásad v různých mezinárodních otázkách, aniž by sáhla k vojenskému řešení. Příkladem mohou být porušení Jaltské dohody, represe v Maďarsku, Československu nebo potlačení Solidarity v Polsku. Také se neočekávalo, že Thatcherová bude souhlasit s dohodou o Rhodesii. Ve své domněnce, že Velká Británie do války nevstoupí, se tedy Kirkpatricková zmýlila. Do doby, než Britové potopili argentinskou loď, ve válce nebyl nikdo zabit. Kirkpatricková se zároveň obávala negativního dopadu války na vztahy mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou, které byly již na konci mandátu Carterovy administrativy napjaté. Spojené státy se staly pro Latinskou Ameriku méně důležitým obchodním partnerem než v minulosti a přestaly poskytovat vojenskou pomoc. Kirkpatricková si byla vědoma, že Latinská Amerika měla pocit, že Spojené státy dávají přednost Evropě před touto oblastí, což často vedlo k vyčítavým postojům. Proto se obávala, že podpora Velké Británie by mohla tyto vztahy ještě více zhoršit.³²¹

Kirkpatricková označila válku o Falklandy jako „operu o dvou jednáních“.³²² V prvním dějství Argentinci okupovali Falklandské ostrovy, v druhém dějství je Britové vyhnali. Třetí dějství zůstalo nepsáno. Po skončení konfliktu Kirkpatricková věřila, že Velká Británie vyšla z války silnější a její mezinárodní pověst byla posílena, zatímco Spojené státy z konfliktu vystoupily oslabené. Z této zkušenosti si Kirkpatricková odnesla přesvědčení, že Američané nejsou příliš efektivní v chladném a racionálním přístupu k jednání ve vlastních

---

³²⁰ Tamtéž.

³²¹ Tamtéž, s. 17-18.

³²² Tamtéž, s. 20.

zájmech. V tomto ohledu považovala Británii, za zdatnější.³²³ Po skončení války o Falklandy usoudila, že postoj Spojených států během konfliktu bude mít trvale negativní dopad na vztahy mezi USA a Latinskou Amerikou.³²⁴

4.2.2 THOMAS O. ENDERS

Thomase O. Enderse popsal důstojník amerických zahraničních služeb Miles Pendleton jako pozoruhodně výmluvnou, přemýšlivou a velmi sebejistou osobnost.³²⁵ Enders patřil mezi ty, kteří se zpočátku nechtěli do konfliktu nijak vměšovat. Pokud jde o Latinskou Ameriku, v době války o Falklandy považoval za prioritní řešení otázky boje proti komunismu, nikoli samotnou válku. Jakmile však došlo k vypuknutí konfliktu, Endersovo hlavní zaměření spočívalo v řešení otázky suverenity Falklandských ostrovů.³²⁶

Problematiku Falkland považoval Enders jako soukromou britskou záležitost.³²⁷ Po své návštěvě Buenos Aires, když se vyjadřoval k této problematice, informoval britskou vládu, že nepředpokládá, že by Latinská Amerika plánovala podniknout něco drastického. Toto prohlášení učinil po rozhovoru s ministrem zahraničních věcí Argentiny, Méndezem, který se údajně zeptal, jaký by byl postoj Spojených států v případě eskalace napětí mezi britskou a argentinskou vládou.³²⁸ Podle Méndeze Enders tehdy odpověděl, že „americká politika by se od toho distancovala“.³²⁹ Tato odpověď vzbudila dojem, že Spojené státy neplánují do konfliktu zasahovat. Ačkoli Enders později tato slova popřel, spisovatel Oscar Cardoso upozornil na to, že politika „ruce pryč“ byla tradiční washingtonskou praxí v podobných záležitostech. Problém nastal, když Méndez toto prohlášení interpretoval jako potvrzení amerického nezájmu, což ovlivnilo argentinské rozhodování o dalším postupu v otázce Falkland.³³⁰ Na dalším setkání Spojené státy po Endersovi chtěly, aby Argentinu donutil k rozumnějšímu řešení. Argentina však byla neústupná.³³¹ Po vypuknutí války prohlásil, že „když už k válce skutečně došlo, nelze říci, že byly poškozeny britské zájmy

---

³²³ Tamtéž.

³²⁴ RICHARDSON, s. 157.

³²⁵ “There Will be Blood:” The British Recapture the Falklands. Online. In: *Association for Diplomatic Studies and Training*. Dostupné z: <https://adst.org/2014/06/i-was-not-expecting-an-invasion-of-the-falklands-nobody-was/>. [cit. 2025-02-08].

³²⁶ HASTINGS a JENKINS, s. 68.

³²⁷ Tamtéž.

³²⁸ HRBEK, s. 27-28.

³²⁹ STRANSKY, s. 498.

³³⁰ Tamtéž.

³³¹ WIELAND, s. 27-30.

v Latinské Americe, které ani nebyly nijak zásadní, ale jsou to právě americké zájmy, které byly poškozeny.³³²

Během sporu o Falklandy, když Enders jednal s představiteli Velké Británie, charakterizoval jejich postoj jako „ochotu naslouchat, avšak nikoliv usilovat o hledání řešení.“³³³ Stejně jako Kirkpatricková i Enders obhajoval neutrální přístup ke konfliktu. Poukazoval na nedávné zlepšení vztahů mezi Latinskou Amerikou a Spojenými státy, ale i na argentinské úsilí o oslabení komunismu ve Střední Americe. Podle něj by podpora Velké Británie mohla v Latinské Americe vyvolat dojem, že Spojené státy upřednostňují Evropu před Latinskou Amerikou. V dubnu 1982 se však s dalšími vládními představiteli shodl na názoru, že danou záležitost by bylo vhodné předložit OAS.³³⁴ Během dubnových jednání vyjádřil Enders obavy, že přímá podpora Velké Británie by mohla ohrozit snahy Spojených států získat latinskoamerickou podporu v boji proti sovětským a kubánským aktivitám v regionu. Kromě toho by taková podpora mohla vážně narušit pečlivě připravené plány USA v Latinské Americe.³³⁵ Enders se především obával, že by americké zájmy v Latinské Americe utrpěly větší škody, než bylo nezbytně nutné.³³⁶ Ačkoli měl pověst zastávce argentinského postoje, Henderson uvedl, že byl během celé krize profesionálně nápomocný.³³⁷ Jedním z dalších důvodů, proč se Enders nechtěl přiklánět na stranu Velké Británie, byla skutečnost, že podle něj Británie nikdy neprovedla žádnou významnou zprostředkovatelskou iniciativu ve prospěch Spojených států.³³⁸ Ani po skončení války nebyl Enders s podporou Británie zcela spokojen. Tvrdil, že „náklady pro USA byly ve skutečnosti vyšší než pro Británii, protože Británie si za své vojenské úspěchy vysloužila určitou úroveň obdivu v Latinské Americe, zatímco Spojené státy si vysloužily nepřátelství“.³³⁹

4.2.3 JESSE HELMS

Senátor Jesse Helms také vyjadřoval obavy ohledně možného odklonu od Argentiny, přičemž jeho strach pramenil z potenciálního zásahu Sovětského svazu. Ve druhé polovině dubna se stal jediným senátorem, který odmítl podpořit probritské usnesení. Svůj postoj zdůvodnil

---

³³² KIRKPATRICK, s. 19.

³³³ HRBEK, s. 91.

³³⁴ Tamtéž, s. 82

³³⁵ HASTINGS a JENKINS, s. 104.

³³⁶ HENDERSON, s. 448.

³³⁷ Tamtéž, s. 465.

³³⁸ RICHARDSON, s. 130.

³³⁹ Tamtéž, s. 157.

tvrzením, že Velká Británie porušila Monroeovu doktrínu již v roce 1833, a to na Falklandách.³⁴⁰

4.3 NEJEDNOZNAČNÝ POSTOJ

I když počet amerických vládních představitelů probritského názoru během války o Falklandy převládal, našlo se několik politiků, kteří neměli jasně vyhraněný postoj ve prospěch jedné ze zúčastněných stran, případně se rozhodli pro zachování neutrality. Americký admirál Harry Train zastával postoj, že válka o Falklandy byla událostí, která se nikdy neměla stát a představovala případ politického a vojenského selhání.³⁴¹ Podle jeho názoru tento konflikt přinesl důležitá ponaučení pro vojenské profesionály. Válka neovlivnila pouze britské a argentinské diplomaty, ale i ty americké, protože diplomatické selhání vedlo k samotné eskalaci konfliktu.³⁴² Train se domníval, že Argentina prohrála válku už v dubnu, kdy její plán selhal. Argentina totiž nejprve zamýšlela obsadit ostrovy s minimální silou a poté přejít k vyjednávání, přičemž doufala, že se vyhne ozbrojeným střetům. Nicméně, vysoký počet britských jednotek, které byly vyslány, překvapil argentinskou stranu a vedl k otevřeným bojům.³⁴³ Train upozornil, že selhání diplomatických jednání časem upadne v zapomnění, ale skutečnost, že válka propukla, zůstane neodstranitelným důsledkem. Válka je nejhorší katastrofou a jak podotkl Train, ke konfliktu tohoto charakteru „nemuselo vůbec dojít“.³⁴⁴

V době války o Falklandy byl americkým velvyslancem v Argentině Harry Walter Shlaudeman. Před argentinskou invazí vyjádřil názor, že ani britská a ani argentinská strana by neměly podnikat žádné radikální kroky.³⁴⁵ Snažil se přesvědčit vládu v Buenos Aires, že Spojené státy podporují pokračování jednání. Shlaudeman vzpomínal na nabídku generála Galtieriho, který navrhl, že pokud USA dovolí Argentině použít sílu na Falklandách, Argentina na oplátku podpoří americké zájmy v Jižní Americe. Shlaudeman tento návrh odmítl. Rovněž se vyslovil proti vojenskému řešení, avšak měl obavy, že Argentina by mohla výrazně zhoršit životní podmínky obyvatel Falkland, například přerušením leteckých spojení. Shlaudeman se domníval, že pokud by Argentina byla pod demokraticky zvolenou vládou, otázka Falkland by byla snadněji řešitelná. Vyjádřil také názor, že Falklandy by mohly představovat přítěž ve vztazích mezi Latinskou Amerikou a Spojenými státy, protože

---

³⁴⁰ RICHARDSON, s. 141.

³⁴¹ DORMAN a KANDIAH a STAERCK, s. 85.

³⁴² TRAIN, Harry D. An Analysis of the Falkland/Malvinas Islands Campaign. *Naval War College Review*. 1988, č. 1, s. 34.

³⁴³ Tamtéž, s. 38.

³⁴⁴ Tamtéž, s. 49.

³⁴⁵ WIELAND, s. 34-35.

Argentina by mohla hledat podporu u zemí, s nimiž USA nemají příliš dobré vztahy.³⁴⁶ Zároveň souhlasil s britským velvyslancem v Argentině, Anthony Williamsem, že Spojené státy musí udržovat komunikaci s oběma stranami konfliktu.³⁴⁷

V letech 1981—1982 navštěvoval Buenos Aires americký generál Vernon Walters. Během těchto setkání údajně diskutoval s argentinskými představiteli o potenciálních výhodách vojenské základny na Falklandách. Když se Argentina ptala na možné britské reakce na případné převzetí ostrovů, Walters odpověděl, že „Británie by byla našťvaná a protestovala, ale kdyby ji USA uklidnily, nemohla by nic udělat“.³⁴⁸

Ke skupině, která se zabývala problematikou Falkland, se Walters připojil později.³⁴⁹ V dubnu 1982 byl do Argentiny vyslán jako osobní zástupce prezidenta Reagana. Jeho cílem bylo ujistit Argentinu, že Bílý dům má v úmyslu normalizovat vztahy s podobně smýšlejícími vládami v regionu. V době, kdy byl v Buenos Aires, se argentinská vojenská junta tajně rozhodla zahájit útok na Falklandy. Během přivítání vojenskou skupinou v Buenos Aires byl Walters informován o připravovaném postupu argentinské armády proti Falklandským ostrovům. Walters, známý jako přítel latinskoamerických diktatur a hluboce respektovaný vojenskými institucemi v regionu, měl zájem obnovit úzké pracovní vazby s vojenskými režimy, které byly během prezidenta Cartera ostrakizovány kvůli politice lidských práv. Jeho odpovědí na argentinský plán bylo údajně nejednoznačné pokrčení ramen. Tohoto gesta okamžitě využili argentinští generálové, kteří to vnímali, jako potvrzení, že USA nezareagují na případný argentinský útok. Pokud to tak bylo, mohl tento moment přispět k rozhodnutí Argentiny k útoku na Falklandy. K eskalaci konfliktu tedy mohlo dojít právě kvůli nejednoznačnosti amerického postoje.³⁵⁰

V druhém květnovém týdnu se Walters soustředil na jednání s argentinskou juntou, když tajně odletěl do Argentiny. Věřil, že nelze jednoznačně určit, která strana válku vyhraje, ale hlavním vítězem by mohl být Sovětský svaz. Tento názor sdílel i Galtieri, který s takovým výsledkem nesouhlasil.³⁵¹ Haig si na jednání často bral Walterse, kterého charakterizoval jako vynikajícího polyglota s rozsáhlými kontakty mezi významnými osobnostmi, jak muži, tak

---

³⁴⁶ Tamtéž.

³⁴⁷ Tamtéž, s. 37.

³⁴⁸ STRANSKY, s. 498.

³⁴⁹ HASTINGS a JENKINS, s. 127.

³⁵⁰ COHA. Argentina and the Falklands/Malvinas: Could the Conflict with Great Britain Have Been Averted? Online. In: *Council on Hemispheric Affairs*. 2007. Dostupné z: <https://coha.org/argentina-and-the-falklandsmalvinas-could-the-conflict-with-great-britain-have-been-averted/>. [cit. 2025-02-08].

³⁵¹ HAIG, s. 294.

ženami, po celém světě.³⁵² Ačkoli jednání nevedla k okamžitému řešení, Haig ocenil Waltersovo odhodlání a profesionalitu, které alespoň eliminovaly možnosti spolupráce Argentiny se Sovětským svazem.³⁵³

Během americké podpory Velké Británii se objevoval mýtus, že Walters dal Británii souhlas k útoku na Falklandy. Tento názor byl však naprosto nepodložený. Prezident, kongres ani nikdo jiný v americké vládě neměli pravomoc takové povolení vydat.³⁵⁴ Walters popsal Argentine jako „Italy, mluvícího španělsky, kteří rádi předstírají, že jsou Angličané“.³⁵⁵ Zároveň Walters údajně vynášel nejvíce spekulací ohledně zařazení Argentiny do sovětské sféry vlivu. 11. května, když na tom vztahy mezi Spojenými státy a Argentinou nebyly za dobře, dorazil do Buenos Aires s informací, že Británie nevyužívá americké družice. Chtěl tím znormalizovat vzájemné vazby. Přijel ale bez pozvání.³⁵⁶

Walter Stoessel, státní tajemník pro politické záležitosti a náměstek ministra zahraničí, měl v otázce Falkland nejednoznačný postoj. Spolu s Kirkpatrickovou se účastnil večere v předvečer argentinské invaze, kde před vypuknutím konfliktu Británii tvrdil, že Spojené státy nebudou stát na žádné straně.³⁵⁷ Stoessel rovněž navrhoval, aby byla otázka předložena OAS.³⁵⁸

William Clark, poradce pro otázky národní bezpečnosti USA, byl ve své funkci teprve krátce a neměl významné zkušenosti v oblasti zahraniční politiky.³⁵⁹ Stejně jako prezident Reagan se většiny jednání o sporu neúčastnil. Byl však Reaganovým věrným přítelem a jeho hlavním cílem bylo „chránit osobní popularitu prezidenta“.³⁶⁰ Podobně jako další vládní představitelé měl obavy z toho, že konflikt by mohl vážně poškodit americké zájmy.³⁶¹ Po argentinské invazi na Falklandy tvrdil, že prioritou je komunikace s oběma stranami konfliktu.³⁶² Probritský postoj nezastával s nadšením.³⁶³ Clark se často snažil vyvažovat neshody mezi Haigem a Kirkpatrickovou, nebo se o to alespoň pokoušel. Podle něj měla

---

³⁵² Tamtéž, s. 276.

³⁵³ Tamtéž, s. 294.

³⁵⁴ CHARLTON, s. 168.

³⁵⁵ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 4.

³⁵⁶ HRBEK, s. 197.

³⁵⁷ FREEDMAN, *The Origins*, s. 165.

³⁵⁸ WIELAND, s. 132.

³⁵⁹ RICHARDSON, s. 120.

³⁶⁰ HRBEK, s. 82.

³⁶¹ WIELAND, s. 112.

³⁶² Tamtéž, s. 400-401.

³⁶³ RICHARDSON, s. 120.

Kirkpatricková pocit, že by USA mohly ztratit Latinskou Ameriku, pokud by nejednaly opatrně a rozvážně.³⁶⁴

Americký odborník na obranu Fred Iklé se obával, že argentinská akce by mohla negativně ovlivnit americko-argentinskou spolupráci, zejména v otázkách financování programu IMET. Kromě toho se strachoval, že západoevropská nepřátelská reakce vůči Střední Americe by mohla vést k tomu, že evropská levice naváže spojení s Argentinou. Vzhledem k těmto obavám usiloval Iklé o posílení americké snahy o zmírnění konfliktu.³⁶⁵

Jedním z členů pracovní skupiny pro Falklandské ostrovy byl Miles Pendleton, který v době konfliktu zastával pozici zástupce ředitele Úřadu pro záležitosti severní Evropy. Téma Falkland nebylo pro Pendletona příliš oblíbené a zpočátku ani přesně nevěděl, kde se ostrovy nacházejí. Domníval se však, že problematika měla být více diskutována. Když zjistil, že na ostrovech pobývá několik Američanů, uvědomil si, že je nutné jim poskytnout pomoc. Obrátil se tedy na Alžbětu II. s žádostí, zda by guvernér Falkland mohl americkým obyvatelům zajistit plnou ochranu. Tento požadavek však nebyl realizován, protože guvernér byl zajat Argentinci hned první den invaze. Později se ukázalo, že na ostrovech bylo více Američanů, než se původně předpokládalo.³⁶⁶

Podle Pendletona zpočátku málokdo věřil, že konflikt potrvá tak dlouho, že Falklandy budou pro Británii tak významné a že se stanou tak velkým problémem pro ministra zahraničí. Rovněž vzpomínal na to, jak Spojené státy pomohly Británii, když Argentině nedodaly rakety Exocet, o které měla Argentina zájem, protože Británie o ně také usilovala. Válku o Falklandy Pendleton popisoval jako velmi náročné období, kdy čelil množství návrhů a strategií, které bylo třeba zvážit a případně vyzkoušet. Týdny a měsíce se tehdy zdály neuvěřitelně dlouhé. Kromě toho musel řídit pracovní skupinu zaměřenou na Falklandy, což ještě zvyšovalo tlak. Jakmile se však Spojené státy oficiálně postavily na stranu Velké Británie, situace se začala zlepšovat. Pendleton rovněž zdůraznil, že nebylo jednoduché najít správné lidi, kteří by se problematice Falkland skutečně věnovali. Bylo nezbytné sestavit kvalitní tým, který by se s touto složitou situací vypořádal.³⁶⁷

---

³⁶⁴ CLARK, WILLIAM P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

³⁶⁵ WIELAND, s. 97.

³⁶⁶ "There Will be Blood:" The British Recapture the Falklands. Online. In: *Association for Diplomatic Studies and Training*. Dostupné z: <https://adst.org/2014/06/i-was-not-expecting-an-invasion-of-the-falklands-nobody-was/>. [cit. 2025-02-08].

³⁶⁷ Tamtéž.

Na rozdíl od většiny svých kolegů byl Pendleton přesvědčen, že Británie měla od Spojených států dostatek zdrojů na to, aby byla schopná zvítězit. Věřil, že se jí podaří konflikt vyhrát, i když nebylo jasné, jak vysoký bude závěrečný účet za celou operaci. Pendleton vzpomínal, že během konfliktu byl tak vyčerpán, že se s rodinou téměř nevidal. Navíc to byl právě on, kdo byl požádán, aby předal zprávu o americkém postoji ve prospěch Británie nejmenovanému důstojníkovi na britské ambasádě, který byl jeho přítelem. Pendletona šokovalo zjištění, že pracovní skupina zabývající se Falklandami je značně pozadu. Když došlo k potopení argentinské válečné lodi Belgrano, což byla jedna z klíčových událostí konfliktu s velkými ztrátami na životech, dozvěděl se o tom až prostřednictvím médií.³⁶⁸

Americký diplomat Stephen W. Bosworth měl k situaci nejednoznačný postoj. Podle něj měly Spojené státy dvě možnosti. Buď aktivně blokovat jakékoli řešení, nebo ustoupit. Blokování řešení ze strany Velké Británie však považoval za téměř nemožné.³⁶⁹ Ke konfliktu se prakticky nevyjadřoval ani George Bush, ačkoli byl Reaganem oficiálně pověřen řešením podobných krizí.³⁷⁰ Zástupce americké vedoucí mise, Edward J. Streater, se často účastnil jednání s Thatcherovou. Podle něj byla Velká Británie ve válečné náladě, kterou Spojené státy neznaly a přisuzoval britské straně určitou část viny za eskalaci konfliktu.³⁷¹

5 USA V ROLI ZPROSTŘEDKOVATELE

V době války o Falklandy byly pokusy o zprostředkování dohody mezi Velkou Británií a Argentinou ze tří stran. Od prezidenta Peru Fernanda Belaúnde-Terry, generálního tajemníka při OSN Javiera Pérez de Cuéllara a amerického ministra zahraničí Alexandera Haiga. Jejich metody byly naprosto odlišné. Úsilí všech třech mužů však trvalo podobně dlouhou dobu. Jejich návrhy měly jedno společné, a sice, že požadovaly stažení vojenských sil.³⁷²

Když se Spojené státy americké rozhodly, že budou hrát prostředníka v konfliktu o Falklandy, musely vyřešit, kdo bude hlavním mediátorem ve sporu.³⁷³ Podle autorů Daniela Currana, Jamese Sebeniuse a Michaela Watkinse musí prostředník učinit tři zásadní a včasné rozhodnutí, aby se mohl ujmout této role. Prvním je stanovení základních cílů, kterých má být dosaženo. Za druhé, ujasnit si základní roli, kterou bude zastávat. To znamená, zda bude neutrální, obhájcem jedné ze stran nebo někým jiným. Za třetí musí mít jasno v tom, jaké jsou

---

³⁶⁸ Tamtéž.

³⁶⁹ WIELAND, s. 385.

³⁷⁰ HASTINGS a JENKINS, s. 126.

³⁷¹ HAIG, s. 272.

³⁷² COLL a AREND, s. 88.

³⁷³ HRBEK, s. 84.

jeho prostředky ovlivňování. Například silové, přesvědčovací či jiné.³⁷⁴ Logickým kandidátem do role mediátora se jevil viceprezident George Bush, protože předsedal pracovní skupině pro mimořádné situace. Tato volba se ale Argentině nelíbila.³⁷⁵ Sám Galtieri ho nakonec odmítnul.³⁷⁶ V úvahu připadal i náčelník námořních operací Thomas Hayward, ale vláda došla k závěru, že se nemusí jednat o práci vhodnou pro námořního důstojníka. Zmíněni byli i diplomaté Kissinger či Ellsworth Bunker.³⁷⁷ Kirkpatricková byla zase nepřijatelná pro Brity. Důvodem byla již zmíněná skutečnost, že Velká Británie jí měla za zlé, že se v den invaze účastnila večeře, kterou pořádal Takacs na její počest ve Washingtonu.³⁷⁸

V poslední řadě se jako schopný kandidát jevil Alexander Haig. Haig byl bývalý vrchní velitel NATO, v Londýně byl velmi respektován.³⁷⁹ Jako vysloužilý generál díky svým vojenským zkušenostem měl naději, že argentinská junta s ním bude snáze komunikovat. Haigova osobnost ovšem nebyla jednoduchá. Ať už by jeho mise byla úspěšná či nikoli, jeho vládní kolegové měli z obou výsledků obavy. Jeho potenciální úspěch viděli negativně proto, že se ho někteří politici chtěli zbavit a tato situace by to ztížila. Neúspěch proto, neboť to by poškodilo prestiž prezidenta. Ohledně přijetí této pozice se Haig radil s Kissingerem.³⁸⁰ Někteří pak naráželi na to, že se Haig snažil napodobit či dokonce překonat misi svého „mentora“.³⁸¹ Kissinger mu řekl, ať úkol odmítne. Domníval se totiž, že v Latinské Americe nikdo neuvěří tomu, že je Haig nestranný. Pokud úkol Haig přijme, měl by nejprve navštívit Argentinu a až poté Velkou Británii, radil Kissinger.³⁸² Haig stejně jako mnoho dalších amerických diplomatů údajně zpočátku nebral problematiku Falkland příliš vážně.³⁸³ I přesto však sám tvrdil, že se snažil brát konflikt od počátku s maximální vážností a naléhal na byrokraty resortu, aby dělali totéž.³⁸⁴ Na rozdíl od prezidenta Reagana si nemyslel, že Falklandy jsou kvůli své velikosti něco méně významného.³⁸⁵ Haig byl oproti Kissingerovi

---

³⁷⁴ CURRAN, Daniel K. a SEBENIUS, James a WATKINS, Michael. Two Paths to Peace: Contrasting George Mitchell in Northern Ireland with Richard Holbrooke in Bosnia–Herzegovina. *Negotiation Journal*. 2004, č. 4, s. 516.

³⁷⁵ HRBEK, s. 84.

³⁷⁶ HASTINGS a JENKINS, s. 89.

³⁷⁷ HAIG, s. 270.

³⁷⁸ HRBEK, s. 84.

³⁷⁹ Tamtéž.

³⁸⁰ Tamtéž, s. 86.

³⁸¹ MARTZ, s. 224.

³⁸² FREEDMAN, Lawrence a GAMBA, STONEHOUSE, Virginia. *Signals of War: The Falklands Conflict of 1982*. New Jersey, 2014, s. 161.

³⁸³ EDDY, s. 127.

³⁸⁴ HAIG, s. 266.

³⁸⁵ HENDERSON, s. 446.

relativním nováčkem v mediaci a mezinárodních jednáních.³⁸⁶ Nebyl dobře znám ani jedné ze stran a ani neměl čas na budování důvěry. Jeho nedostatek jasného politického vedení pouze snížil již tak nepatrnou pravděpodobnost úspěchu.³⁸⁷ Když Haig tuto úlohu přijal, Kissinger vyjádřil názor, že státní tajemník by se neměl pouštět do diplomatických jednání v zahraničí, pokud nejsou vyhlídky na úspěch výrazně v jeho prospěch. Podle Kissingera jsou možnosti rozhodování v diplomacii omezené a psychologický dojem může hrát klíčovou roli. Považoval proto za nevhodné podnikat diplomatické mise, které nemají reálnou naději na dosažení konkrétních výsledků. Zdálo se, že Kissinger měl pochybnosti o tom, zda byl Haig vhodnou osobou pro roli prostředníka v konfliktu.³⁸⁸

Haig se začal ve sporu angažovat již na konci března 1982, kdy se k němu dostaly informace o tom, že se plánuje argentinská invaze na Falklandy. Tedy ještě před tím, než byl povolán do role mediátora. Zavolal do Buenos Aires, aby nic takového Argentina nepodnikala, a stejně tak požádal amerického velvyslance Shlaudemana, aby Argentině zamezil v této akci.³⁸⁹ Zároveň zaúkoloval Úřad pro meziamerické záležitosti, aby zůstal ve střehu a okamžitě ho informoval o jakémkoli neobvyklém vývoji. Carringtonovi vyslovil obdiv k britské trpělivosti.³⁹⁰

Na konflikt Haig nahlížel prizmatem studené války. Obával se, že pokud se Spojené státy postaví proti Argentině, Sovětský svaz toho využije. Sám Galtieri mu totiž údajně naznačil, že Sověti Argentině nabídli pomoc.³⁹¹ Haig zdůrazňoval, že je třeba využít dobrých vztahů Spojených států s Velkou Británií i Argentinou k podpoře diplomatického řešení. Myslel si, že role mediátora mezi oběma zeměmi by Washingtonu poskytla záminku k udržení neutrality po vypuknutí konfliktu.³⁹² Haig se domníval, že Thatcherová však na tento fakt nemyslí. Poznamenal, že „nepřišlo nám, že by Britové dostatečně přemýšleli nad tím, že konflikt mezi argentinskou a britskou armádou by mohl vést k utvrzení vojenského vztahu mezi Sovětským svazem a Argentinou“.³⁹³

Po argentinské invazi měl Haig za cíl zabránit dalšímu krveprolití a zamezit eskalaci konfliktu, což znamenalo ochranu vztahů USA se spojencem v NATO a se vznikajícím

---

³⁸⁶ JONES, LEITH, s. 20.

³⁸⁷ Tamtéž.

³⁸⁸ KISSINGER, Henry. *Bouřlivé roky*. Praha, 2004. s. 803.

³⁸⁹ HAIG, s. 263.

³⁹⁰ Tamtéž, s. 262.

³⁹¹ MIDDLEBROOK, Martin. *The Falklands War*. South Yorkshire, 2012, s. 89.

³⁹² FREEDMAN, The Special Relationship, s. 65-66.

³⁹³ Tamtéž, s. 68.

strategickým partnerem v Latinské Americe.³⁹⁴ Haig se také zasazoval o podporu pro Británii od NATO.³⁹⁵ Dalším úmyslem bylo dosáhnout stažení argentinských jednotek z ostrovů. Haig se mimo to stal de facto prostředníkem v otázce suverenity, s čímž Reaganova administrativa nesouhlasila. Byla to Haigova chyba, ale stejně tak šlo o selhání ze strany Reagana. Americký prezident totiž jasně nedefinoval cíle politiky USA v tomto sporu.³⁹⁶ Přidáním otázky suverenity do svého úsilí se Haig zaměřil na dlouhodobou udržitelnost dohody, která nejenže přesahovala rámec zájmů a politických cílů USA, ale byla Haigovým týmem uznána jako neproveditelná.³⁹⁷

Haig věřil, že Argentina se provinila agresí a nemělo by jí být dovoleno, aby se z toho dostala bez patřičných následků. V žádném případě nechtěl, aby tímto šla příkladem pro celý svět. Měl za to, že vojenské řešení by poškodilo nejen obě strany, ale také Spojené státy americké.³⁹⁸ Dne 5. dubna 1982 tedy Reagan oficiálně odsouhlasil Haigovu pozici mediátora ve sporu. Role se zhostil dobrovolně, a to na základě rozhovorů s Velkou Británií a Argentinou. Obě strany jej považovaly za vhodného prostředníka.³⁹⁹ Následující den došlo k formálnímu potvrzení od Rady národní bezpečnosti. Haig našel podporu u ministra obrany Weinbergera, což se nedalo říci o Kirkpatrickové. I když byla Haigova role schválena, nakonec měl nejdříve odletět do Londýna, aby zjistil jejich stanovisko a až poté do Buenos Aires. Haig byl ale přesvědčen o tom, že USA musí podpořit Velkou Británii, neboť argentinská invaze byla nespravedlivá. Zároveň si byl vědom toho, že s oběma stranami měly Spojené státy blízké vazby ve vojenské a zpravodajské oblasti, a ty nebylo možné jen tak zpřetrhat. Haigova diplomacie v kontextu konfliktu bývá nazývána jako „kyvadlová diplomacie“, protože cestoval mezi dvěma zeměmi.⁴⁰⁰

I sám Haig chtěl po argentinském útoku podniknout v dubnu prvně cestu do Londýna. Prezidentovi Reaganovi oznámil, že „pokud mi nařídíte, abych to zkusil (jet vyjednávat do Londýna) a pokud zabráníme dalšímu krveprolití, bude to stát za to“.⁴⁰¹ Chtěl udělat vše pro to, aby jednání bylo úspěšné. Následně měl v plánu přesunout se do Argentiny. Dodal, že

---

³⁹⁴ LEARY, Kimberlyn a PILLEMER, Julianna a WHEELER, Michael. *Negotiating with Emotion. Harvard Business Review*. 2013, s. 98.

³⁹⁵ FREEDMAN, *The Special Relationship*, s. 69.

³⁹⁶ LEARY a PILLEMER a WHEELER, s. 98.

³⁹⁷ COLL a AREND, s. 89.

³⁹⁸ Tamtéž.

³⁹⁹ HAIG, s. 271.

⁴⁰⁰ HRBEK, s. 86.

⁴⁰¹ HAIG, s. 271.

„pokud neuspějeme, vše, na čem jsme pracovali v Latinské Americe, bude ve vzduchu“.⁴⁰² Latinská Amerika se tak vzdá všeho, co pro ni USA kdy udělaly.⁴⁰³

Haigova strategie spočívala v tom, že se jako mediátor snažil dosáhnout řešení pomocí vzorce, který by byl přijatelný pro Argentinu. To znamenalo, že Argentině lichotil a choval se, jako by spor měla vyhrát.⁴⁰⁴ Když plánoval svoji taktiku, jedinou osobou, se kterou problematiku přímo nediskutoval, byla Kirkpatricková.⁴⁰⁵ Nesouhlasil s jejím odlišným názorem, neboť Argentina pak mohla být zmatena z toho, co jí sám Haig předkládá na rozdíl od toho, co říká Kirkpatricková. Navíc její postoj snižoval britskou důvěru k USA.⁴⁰⁶ Ze strany novinářů dostával i dotazy ohledně vlivu ze strany Kirkpatrickové a zda pro něj pracuje. Haig odpovídal, že „ne tak úplně“.⁴⁰⁷ Ačkoli Haig sympatizoval s Brity, od začátku invaze věřil, že nejpraktičtější pro Spojené státy bude tvářit se neutrálně.⁴⁰⁸ Od samého počátku konfliktu také opakovaně zdůrazňoval, že chce zajistit diplomatický, a nikoliv vojenský výsledek. Právě z toho důvodu se měly zatím USA chovat neutrálně.⁴⁰⁹ Britskému velvyslanci Nicholasovi Hendersonovi ale přiznal, že sám neutrální není.⁴¹⁰

Haig znal moc dobře technologické možnosti a stav výcviku obou stran, z čehož mu vycházelo, že pokud dojde k boji, čehož se obával, britská strana jasně zvítězí. Podle něj tento názor nesdílelo moc představitelů americké vlády, vojska, zpravodajské inteligence, či dokonce samotné britské administrativy. Například americké námořnictvo bylo zpočátku krize velmi skeptické ohledně britského vítězství. Důvodem jejich pochybností byla britská špatná vybavenost v jižním Atlantiku. Neměli tam svoji základnu, a navíc postrádali letecký dohled. Chyběla jim i dostatečná satelitní komunikace.⁴¹¹

Haig naléhal na Úřad pro vnitřní bezpečnost, že Spojené státy musejí udělat vše, co mohou, aby nedošlo ke krveprolití a dotáhly krizi k rozumnému řešení. Pokud to však nebude možné, je potřeba podpořit Velkou Británii.⁴¹² Dne 6. dubna 1982 ráno Haig oznámil své manželce, že jestliže jeho zprostředkovatelské úsilí selže a dojde k nepřátelským akcím, bude

---

⁴⁰² Tamtéž.

⁴⁰³ Tamtéž.

⁴⁰⁴ THORNTON, s. 124.

⁴⁰⁵ EDDY, s. 125.

⁴⁰⁶ HAIG, s. 269.

⁴⁰⁷ EDDY, s. 125.

⁴⁰⁸ HAIG, s. 266.

⁴⁰⁹ HENDERSON, s. 444.

⁴¹⁰ Tamtéž, s. 445.

⁴¹¹ HENDERSON, s. 443.

⁴¹² HAIG, s. 268.

to jeho „Waterloo“⁴¹³ s ohledem na jeho funkční období. Jednalo by se tak o jeho poslední misi.⁴¹⁴ Jak již bylo řečeno, v americké vládě totiž bylo několik členů, kteří se chtěli Haiga zbavit. Jak sám řekl: „Bylo dostatečně zřejmé, že kolem prezidenta byli muži a ženy, kteří by naléhali na můj odchod.“⁴¹⁵ Haigovi bylo jasné, že když misi přijal a nenalezne způsob, jak zastavit nepřátelství, možná bude muset rezignovat.⁴¹⁶ Už jen toto naznačuje, že již podvědomě chtěl vyvinout veškeré úsilí pro to, aby dokázal zprostředkovat dohodu.⁴¹⁷

Haig si nikdy nedělal iluze o šancích na úspěch. Podle něj se obě strany dostaly do pozic, ze kterých bylo obtížné ustoupit. Každý vývoj krize však posílil jeho přesvědčení, že v sázce jsou životně důležité zájmy Spojených států a Západu. Také se domníval, že řádné úsilí USA by mohlo přispět k objasnění situace a pomoci zjistit, která strana má pravdu.⁴¹⁸ Když byl Haig povolán do role mediátora, jeho prvotní návrhy vypadaly následovně:

- 1) Zastavení nepřátelství;
- 2) Stažení jak argentinských, tak britských sil;
- 3) Pokoušet se o to, aby Spojené státy, Velká Británie a Argentina dosáhly dohody;
- 4) Pokračování tradiční místní správy s argentinskou participací;
- 5) Učinit postup pro podporu spolupráce při rozvoji ostrovů a rámec pro jednání o konečném urovnání;
- 6) Zohledňovat zájmy obou stran a přání obyvatel.⁴¹⁹

Ještě před odjezdem z Washingtonu konzultoval Haig návrh s argentinským velvyslancem ve Spojených státech a následně s britským velvyslancem. Takacs Haigovi řekl, že to není něco, co by mohla být junta schopna přijmout“.⁴²⁰ Henderson jasně prohlásil: „Argentinské síly se musí stáhnout, jinak to bude znamenalo kolaps vlády Thatcherové.“⁴²¹ Haig se domníval, že problém americké zahraniční politiky nespočívá ve výběru mezi Evropou a Latinskou Amerikou. Podle něj „podpora Argentiny rostla umírněně se vzdáleností od jejích hranic“. Čím dále se tedy daný stát nachází, tím obtížnější je dopřát mu svoji podporu.⁴²²

---

⁴¹³ Velký neúspěch.

⁴¹⁴ HAIG, s. 271.

⁴¹⁵ Tamtéž.

⁴¹⁶ HAIG, s. 271.

⁴¹⁷ JONES, LEITH, s. 15.

⁴¹⁸ HAIG, s. 271.

⁴¹⁹ ACEVEDO, Domingo E. The U.S. Measures against Argentina Resulting from the Malvinas Conflict. *The American Journal of International Law*. 1984, č. 2, s. 325.

⁴²⁰ HAIG, s. 271-272.

⁴²¹ Tamtéž.

⁴²² HRBEK, s. 83.

Během kyvadlové diplomacie se Haig soustředil na tři hlavní věci: vojenské stažení, vytvoření prozatímní správy s účastí Británie i Argentiny a jednání o dlouhodobém vypořádání. Chtěl dosáhnout dohody v těchto bodech, což se nepodařilo. Hlavní problém spočíval v tom, že Britové odmítli vyjednávat, dokud se Argentina nestáhne, zatímco Argentina se odmítala stáhnout, dokud nebude ujištěna, že výsledkem jednání bude předání suverenity jí.⁴²³ Britský diplomat Michael Palliser se však domníval, že „Haig by byl spokojený s jakoukoli dohodou, včetně takové, která by dala Argentině vše, co chtěla“. Palliser si tedy myslel, že Haig nebyl probritský a nejdůležitější pro něj bylo dosáhnout nějakého výsledku.⁴²⁴

5.1 HAIGOVA MISE

8. dubna 1982 čekala Haiga první schůzka v Londýně. Na setkání začal premiérku Thatcherovou ujistovat o tom, že USA nejsou nestranné. Thatcherová totiž měla obavy na základě Reaganovy poznámky, že se USA nestaví ani na jednu stranu. Haig odpověděl, že si je jistý o prezidentově probritském postoji. Dodal, že „musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom posílili Vás a Vaši vládu“.⁴²⁵ Také ujistil Thatcherovou v tom, že Spojené státy nepřijmou „násilnou změnu o statusu quo“.⁴²⁶ O své nestrannosti přesvědčoval ministr i Hendersona. Ten věřil, že Haigovi jde skutečně o mírové řešení.⁴²⁷ Na této schůzce byl Haig zaskočen hloubkou citů, se kterými se setkal mezi britským vedením.⁴²⁸ Na své první misi mu nešlo ani tak o to vyjednat kompromis, ale o to, přesvědčit Thatcherovou, že má podporu Spojených států. Ujistil ji tak, že už se nebude opakovat Suez. Thatcherové řekl: „Jsem v Londýně, abych pomohl Británii. Plně soucítíme s hloubkou britského citění v otázce Falkland. Ale pokud je to možné, musíme se vyhnout ozbrojenému konfliktu.“⁴²⁹ Thatcherová zároveň na schůzi Haigovi připomínala, že se Británie vždy snažila podporovat USA. Totéž nyní očekávala od Spojených států.⁴³⁰ Haig měl s Thatcherovou zkušenost, že i když pro ni bylo těžké přistoupit na kompromis, nakonec se to povedlo. Proto doufal, že případ Falkland nebude výjimkou. Thatcherová však dala Haigovi jasný vzkaz, a sice, že seburčení pro

---

⁴²³ RICHARDSON, s. 129.

⁴²⁴ Tamtéž, s. 133.

⁴²⁵ The National Security Archive, Washington, D.C., kart. č. 07892, Falklands Dispute, Secretary's Meeting with Prime Minister Thatcher.

⁴²⁶ Tamtéž.

⁴²⁷ HENDERSON, s. 445.

⁴²⁸ RICHARDSON, s. 130.

⁴²⁹ HAIG, s. 273.

⁴³⁰ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 114.

ostrovany je její neredukovatelný požadavek. Haig si ovšem nebyl jistý, zda může tento požadavek splnit.⁴³¹

Po jednání s Vekou Británií napsal Haig Reaganovi o přístupu Thatcherové: „Je zjevně připravena použít sílu, i když přiznává, že dává přednost diplomatickému řešení. Je neústupná ve svém trvání na návratu ke statusu quo ante bellum a skutečně je zdánlivě rozhodnuta, že každé řešení zahrnuje nějakou odplatu.“⁴³² Ze schůze vyplývalo, že Thatcherová chce jednat o míru, ale zároveň je připravena vstoupit do války.⁴³³

Po první schůzce byl Haig kritizován v britském tisku, což se následně odrazilo i u americké veřejnosti.⁴³⁴ Členové jeho týmu o něm zmínili, že při své prvotní návštěvě Londýna dramaticky klepal na stůl a poukazovali na to, jak u téhož stolu britský premiér Neville Chamberlain mluvil o Češích jako o vzdálených lidech, o kterých ví Velká Británie jen málo a nemá s nimi mnoho společného. Zdálo se, že tuto situaci přirovnával ke vztahu mezi USA a Argentinou.⁴³⁵ Kolega James Rentschler vzpomínal na to, že když si Haig během jednání odskočil, atmosféra se mu zdála být uvolněnější. Jakmile se ale vrátil, konverzace začaly být znovu napjatější.⁴³⁶ Taktéž dodal, že v první polovině dubna byla po některých schůzích na Haigovi vidět obrovská nejistota.⁴³⁷

Když Haig odletěl z Londýna do Argentiny, řekl prezidentovi Galtierimu, že účelem USA je vypracovat prozatímní řešení, které by zajistilo úspěch dvěma důležitým a přátelským vůdcům Spojených států. Ke Galtierimu byl upřímný. Oznámil mu, že pokud bude Argentina trvat na tom, aby měla na Falklandách svého guvernéra, nastane válka. Vyjádřil svůj úsudek, že Britové jsou vojensky silnější a v případě nepřátelství zvítězí. Dodal, že „ve Spojených státech je podpora Británie rozšířená. V liberálním světě je nálada převážně ve prospěch Velké Británie a zůstane tomu tak, pokud nedojde ke konfrontaci“.⁴³⁸ Zároveň Haig argentinskou vládu ujišťoval o tom, že mu nevádí absolvovat dlouhé diplomatické cesty, pakliže to může zachránit jediný lidský život.⁴³⁹ Zmíněná slova, která Haig řekl Galtierimu,

---

⁴³¹ HAIG, s. 274.

⁴³² BORGER, Julian. US feared Falklands war would be 'close-run thing', documents reveal. *The Guardian*. 2012. Dostupné také z: <https://www.theguardian.com/world/2012/apr/01/us-feared-falklands-war-documents>.

⁴³³ Tamtéž.

⁴³⁴ RICHARDSON, s. 130.

⁴³⁵ Tamtéž, s. 130.

⁴³⁶ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 10.

⁴³⁷ Tamtéž, s. 11.

⁴³⁸ HAIG, s. 279.

⁴³⁹ WIELAND, s. 522.

zopakoval i Walters ve španělštině.⁴⁴⁰ Jednání s Argentinou bylo dlouhé a Haig měl chvílemi dojem, že by Argentina byla dokonce ochotna stáhnout své vojsko. Když však zemi opouštěl, dav vypískal Spojené státy a britskou premiérku Thatcherovou.⁴⁴¹ Před odletem mu Méndez předložil oficiální argentinské stanovisko, jehož podstatou byla argentinská suverenita nad ostrovy.⁴⁴² Během zpáteční cesty do USA se Haig cítil nesvůj, obával se, že Argentina ve sporu nijak neustoupí.⁴⁴³

12. dubna čekala Haiga další schůze v Londýně. Nebral ohled na požadavky Méndeze a přišel s vlastním návrhem. I přesto se snažil, aby podklad nenápadně sloužil zájmům Buenos Aires. I Thatcherové tvrdil, že návrhy se snaží co nejvíce vyjít vstříc ze strany Argentiny, což nebyla pravda.⁴⁴⁴ Thatcherové se to zdálo na první pohled přijatelné. Návrh obsahoval:

- 1) Vzájemné stažení sil do dvou týdnů;
- 2) Žádné znovuzavedení vojenských sil;
- 3) Nahrazení guvernéra tripartitní komisí (USA, Velká Británie, Argentina). Členové komise by mohli vyvěšovat své vlajky na svých velitelských sídlech;
- 4) Komise by podporovala cestování, obchod a komunikaci s Argentinou a Británie by měla zároveň právo veta nad jejími operacemi;
- 5) Došlo by k obnově tradiční místní správy, ke které by se přidali argentinští představitelé z místního argentinského obyvatelstva;
- 6) Došlo by ke zrušení ekonomických a finančních sankcí proti Argentině;
- 7) Jednání o urovnání by byla vedena v souladu se zásadami Charty OSN a uzavřena by měla být do 31. prosince 1982.⁴⁴⁵

Po řádném projití návrhu Thatcherová zasypala Haiga spoustou otázek a došla k závěru, že je nepřijatelný.⁴⁴⁶ Nadále trvala na tom, že prvně musí dojít ke stažení argentinských sil.⁴⁴⁷ Zároveň Haig obdržel další argentinské návrhy, které obsahovaly následující body:

- 1) Guvernér ostrovů musí být jmenován argentinskou vládou a na ostrovech má i nadále vlát argentinská vlajka;
- 2) Argentinské vládě by mělo být poskytnuto ujištění, že na konci jednání dojde k uznání její

---

⁴⁴⁰ HAIG, s. 280.

⁴⁴¹ Tamtéž, s. 279.

⁴⁴² FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 120.

⁴⁴³ HAIG, s. 280.

⁴⁴⁴ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 125.

⁴⁴⁵ THATCHER, s. 194-195.

⁴⁴⁶ Tamtéž, s. 195.

⁴⁴⁷ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 123.

suverenity;

3) Argentincům na ostrovech by měla být uznána stejná práva jako mají obyvatelé ostrovů;

4) Dohoda o demilitarizaci by měla být považována za vyhovující rezoluci 502 Rady bezpečnosti OSN.

První dva body byly pro Argentinu stěžejní.⁴⁴⁸

Haig během své diplomacie čelil tlakům ze dvou stran. Na jedné straně od skupiny Latinů, zejména od Kirkpatrickové, a na druhé straně od Weinbergera, který postupoval hlavně podle sebe a prosazoval velkou vojenskou pomoc Británii.⁴⁴⁹ Haig tak Argentine oznámil, že Spojené státy Británii žádnou materiální pomoc neposkytnou, což však nebyla pravda.⁴⁵⁰ Když 14. dubna 1982 Méndez hovořil s Haigem, chtěl po něm záruku, že USA nijak nepomáhají Velké Británii. Haig odpověděl, že „od začátku krize Spojené státy nevyhověly britským žádostem, které by přesahovaly rámec našich zvyklostí“.⁴⁵¹ Zároveň se v tentýž den začalo spekulovat o tom, že Haigova mise je na pokraji neúspěchu.⁴⁵² Poté, co pravděpodobně kvůli médiím 15. dubna 1982 Méndez změnil svoje požadavky týkající se Falkland (viz podkapitola Charakteristika amerických článků během války o Falklandy), Haig mu oznámil: „Jsem si jistý, že Britové budou střílet, až obdrží tuto zprávu“.⁴⁵³ Návrhy byly podle Haiga pro Británii nepřijatelné.⁴⁵⁴

Co se týče Haigovy mise, Reagan jeho jednání ocenil. Když situace v polovině dubna nevypadala optimisticky a Haig telefonoval prezidentovi, Reagan mu řekl: „Chápu Vaši osobní frustraci a zklamání. Ujal jste se extrémně obtížného úkolu s velkou osobní obětí. Za to Vám patří můj osobní hluboký dík.“⁴⁵⁵ I přesto však obě strany v polovině dubna Haigovi oznámily, že chtějí pokračovat v diplomatických jednáních.⁴⁵⁶ Stejně tak v polovině dubna začala Thatcherová tlačit na Haiga s tím, že si Velká Británie zaslouží větší pomoc od USA a také jejich oficiální podporu.⁴⁵⁷ Thatcherovou popsal Haig jako „velmi tvrdou“,⁴⁵⁸ ale zároveň

---

⁴⁴⁸ Tamtéž, s. 128.

⁴⁴⁹ Tamtéž, s. 131.

⁴⁵⁰ WEINBERGER, s. 208.

⁴⁵¹ HAIG, s. 284-285.

⁴⁵² FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 132.

⁴⁵³ HAIG, s. 286; Viz kapitola Americká média a válka o Falklandy.

⁴⁵⁴ Tamtéž.

⁴⁵⁵ HAIG, s. 287.

⁴⁵⁶ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 132.

⁴⁵⁷ Tamtéž, s. 133.

⁴⁵⁸ HENDERSON, s. 446.

dodal: „Přál bych si, abychom měli více takových (lidí), jako je ona.“⁴⁵⁹ Argentinské vedení definoval jako iracionální a chaotické. Nemělo žádnou konzistentní strategii.⁴⁶⁰

16. dubna došlo k setkání Haiga s Galtierim, kde Haig představil nové návrhy se slovy, že je schválila premiérka Thatcherová. Obsažené body vypadaly následovně:

- 1) Vzájemné stažení sil během dvou týdnů a demilitarizace ostrovů;
- 2) Tripartitní prozatímní správa, většinové rozhodování a právo Argentiny vyvěšovat svoji vlajku;
- 3) Značné rozšíření argentinské role v ostrovních radách;
- 4) Garantované ukončení jednání do konce roku;
- 5) Jednání se mají řídit podle Charty OSN;
- 6) Zrušení všech sankcí vůči Argentině.⁴⁶¹

Podle Haiga byl Galtieri na setkání dost náladový. Zprvu na nápady nijak nereagoval a na konci konverzace mu s naléhavým tónem oznámil: „Musíte hledat mírové řešení.“⁴⁶² Naznačil, že argentinský ministr zahraničí již vypracoval argentinský protinávrh.⁴⁶³ Méndez mu navíc oznámil, že se obává, že Británie začne střílet.⁴⁶⁴ Galtieriho reakce na Haigův přístup ke konfliktu byla po celou dobu mediace kritická. Vadilo mu jednak to, že chce, aby se argentinské jednotky stáhly a to, že Spojené státy chtějí pomoci Velké Británii.⁴⁶⁵

17. dubna se Haig s juntou setkal znovu a snažil se ji přesvědčit o tom, že i když některé její požadavky nemohou být splněny, může dojít k uzavření vzájemné dohody. Zdůrazňoval, že s pomocí USA je možné dosáhnout společného řešení.⁴⁶⁶ Kladl důraz na to, že jeho země vynaložila velké úsilí pokročit směrem k mírovému urovnání a argentinský postoj se mu zdá být beze změny. Pozice, kterou Argentina zaujímá je taková, že ji USA nemohou podpořit. Haig se snažil být k juntě empatický. Pokud však bude Argentina nadále trvat na svém, USA se budou muset přiklonit na stranu Británie. Dodal, že Argentina může utrpět velké škody ze strany Británie. O britském odhodlání jít do války totiž nepochyboval. Válka bude pro Argentinu potupná v politické, ekonomické i vojenské rovině. Argentina byla

---

⁴⁵⁹ Tamtéž.

⁴⁶⁰ Tamtéž.

⁴⁶¹ CARDOSO a KIRSCHBAUM a SNIPPET, s. 169-170.

⁴⁶² HAIG, s. 287.

⁴⁶³ THORNTON, s. 158.

⁴⁶⁴ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 137.

⁴⁶⁵ COLL a AREND, s. 98.

⁴⁶⁶ HAIG, s. 288.

první, kdo použil sílu. Haig požádal argentinského prezidenta, aby ještě zvážil všechny možnosti a byl ochoten s ním najít kompromisní řešení.⁴⁶⁷

18. dubna jednání mezi Haigem a argentinskou vládou pokračovala. Haig tlačil na juntou, aby slevila ze svých požadavků. Odpovědí ale bylo, že chtěla naopak přitvrdit. Nelíbilo se jí, že by návrhy byly příliš výhodné pro Velkou Británii.⁴⁶⁸ I když se Haigovi nedařilo dosáhnout jakýchkoliv výsledků, tisku tvrdil, že během jednotlivých jednání dochází k pokrokům.⁴⁶⁹ Setkání mezi Haigem a juntou nebylo vedeno v přátelském duchu. Proti Haigovi útočil argentinský admirál Anaya, který byl plný emocí a upozorňoval na to, že Haig je na britské straně. Anaya se odvolával na to, že jeho syn je připravený zemřít pro výhru Argentiny na Falklandách s tím, že jeho rodina by na něj byla hrdá. Haig mu na to řekl, že si Anaya nedovede představit, jak je válka strašná věc. Zmínil: „Ujišťuji Vás, admirále, že neznáte význam války, dokud nevidíte, jak jsou mrtvoly mladých mužů vkládány do vaků.“⁴⁷⁰ Obecně se Haig juntou snažil přesvědčit o tom, že Spojeným státům může důvěřovat. Argumentoval, že Británii jde více o správu ostrovů než o budoucí suverenitu. Zmínil i to, že Falklandy stejně budou v budoucnu argentinské, ale to se teď nesmí příliš zdůrazňovat. Stále se tedy snažil taktizovat v duchu toho, že Argentina bude konečný výherce ve sporu. Argentina však požadovala, aby od začátku bylo jasné, že Falklandy budou její. Trvala na tom, aby Británie nepokračovala v bojích. Souhlasila pouze se zmírněním formulací a úpravou textu podle Haigových argumentů. Nařídila „malvínské“⁴⁷¹ pracovní skupině, aby přeformulovala podklady, ve kterých bude kladen větší důraz na suverenitu, ale může vynechat své výhrady k bodům o vládě a správě.⁴⁷²

Ještě tentýž den se obě delegace sešly znovu. Haig se nejprve snažil odstranit formulace, které byly nepřijatelné. Těch však bylo hodně, takže text upravoval tak dlouho, že se to Argentincům opět nepozdávalo. Méndez se na něj obrátil s otázkou, jaká jsou stanoviska Britů. Haig věděl, že pravé návrhy nemůže prozradit, neboť by Argentina jednání okamžitě ukončila. Místo toho, aby opověděl, dále upravoval argentinský návrh. Méndez se tedy uchýlil k popisu historie sporu, aby ukázal, proč nelze Velké Británii důvěřovat a jak ignoruje rozhodnutí OSN. Haig jen odvětil, že OSN stejně nikdy žádný spor nevyřešila. Byl

---

⁴⁶⁷ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 21-22.

⁴⁶⁸ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 138.

⁴⁶⁹ Tamtéž, s. 139.

⁴⁷⁰ HAIG, s. 288.

⁴⁷¹ Tak Argentina nazývala svoji skupinu zabývající se problematikou Falkland.

⁴⁷² HRBEK, s. 99-101.

podrážděný a jelikož mu docházela trpělivost, pohrozil, že by jednání mohl ukončit. Připomněl, že Argentina porušila principy OSN tím, že odmítla řešit spor mírovými prostředky. Spojené státy se pouze snaží zabránit tragédii. Argentina musí přistoupit na větší pružnost. Méndez oponoval tím, že Británie byla ta, kdo použil sílu jako první. Jednání Costa Méndez završil se slovy „pro náš národ jsou ostrovy naše“.⁴⁷³ Setkání tak opět skončilo bez jasných výsledků. Haig se tedy rozhodl pro lstivou akci. USA o britských vojenských plánech téměř nic nevěděly, ale Argentina se domnívala, že ví vše. Toho Haig využil a zavolal do Bílého domu Clarkovi přes linku, o které věděl, že ji Argentinci odposlouchávají. V hovoru mu důvěryhodným tónem oznámil, že co nevidět začne britská vojenská akce. Zda lest fungovala, není jasné, ale možná ano, protože 18. dubna obdržel Haig nové argentinské návrhy. Obsahovaly pozvánku na obnovené jednání v tentýž den.⁴⁷⁴ V novém návrhu se poprvé objevila práva v souvislosti s ostrovy a nebyly v něm zmínky o územní celistvosti Argentiny. Haig Argentinu za přepracování návrhů sice pochválil, ale upozornil, že pro Británii jsou opět nepřijatelné. Z toho byla Argentina znepokojena a nevěděla, co může Británie ještě chtít. Haig to opět odmítal sdělit, protože požadoval, aby se Argentina pokusila o co největší ústupky. Došlo tedy k nedorozumění mezi Spojenými státy a Argentinou. Haig sliboval konečnou suverenitu Argentině, což Argentina pochopila tak, že ji bude USA Argentině garantovat. Během jednání se však ukázalo, že USA v tomto ohledu neplánují na Británii vyvíjet nátlak, aby logiku tohoto řešení uznala. Proti tomu se ostře vymezil Méndez, protože bez předání suverenity vyznívaly ostatní body v neprospěch Argentiny. Argentina došla k závěru, že Spojené státy ve skutečnosti navrhují návrat ke statusu quo ante bellum a právu na sebeurčení pro ostrovy. Mezi Argentinci opět zavlálo podezření, že Haig je po celou dobu pouze na straně Británie. Rozhodli se tedy o návrat k původním návrhům bez kompromisů. To se Haigovi nelíbilo, upozornil na možnost válečného konfliktu, že Argentina v něm prohraje a bude obviněna za zmaření jednání. Návrhy tedy odmítl. I tak byl ale podklad 19. dubna písemně zpracován. Haig řekl, že Thatcherová jej pravděpodobně nepřijme. Text byl ještě trochu poupraven podle britských požadavků a poslán do Velké Británie. V případě alespoň trochu kladné britské reakce hodlal Haig vycestovat do Londýna. V opačném případě by se vrátil do USA. Bílý dům byl okolo situace již dost zneklidněn z důvodu, že americká snaha nikam nevedla. Při odletu z Argentiny dostal Haig dopis od Méndeze a po jeho přečtení byl znepokojen. Vyplyvalo z něj, že Argentina opět požaduje návrh bez ústupků. Došel k názoru, že další jednání nemají smysl a vrátil se do Washingtonu. Argentinský podklad pak

---

⁴⁷³ Tamtéž.

⁴⁷⁴ Tamtéž.

předal Británii bez dodatku, který mu Méndez předal při odletu. Thatcherová návrh označila za nepřijatelný. Haig posléze Méndezovi přetlumočil některé britské výhrady.⁴⁷⁵

19. dubna došlo k předání návrhů Velké Británii. Haig jej předal se slovy, že se obává, že není možné, aby Argentina slevila ze svých požadavků. Británii však začala docházet trpělivost. Zdálo se, že Haig není schopen vymyslet žádnou alternativu.⁴⁷⁶ Nespokojená Thatcherová dokonce pronesla, že pokud by britský kabinet návrhy přijal, rezignovala by.⁴⁷⁷ Londýn pojal za zbytečné, aby tam Haig znovu jezdil. Británie tedy své požadavky zaslala do Washingtonu. I britský tisk začal Haiga obviňovat z toho, že se příliš stará o Argentinu a dostatečně neinformuje Velkou Británii. Británie se k otázce vrátila až 20. dubna s chladnější hlavou.⁴⁷⁸ Rozhodla se, že Spojeným státům předloží nové návrhy, se kterými dorazí britský ministr zahraničí do Washingtonu osobně.⁴⁷⁹

Haig se obával, že pokud by Britové byli v otázce Falkland neúspěšní, mohlo by dojít ke změně vlády a nový kabinet by nemusel navázat tak blízké vazby se Spojenými státy jako jsou nyní. Dále by spor mohl ohrozit světové přesvědčení, že by konflikty měly být urovnávány bez použití síly. V neposlední řadě by střet mohl vyústit v užší argentinsko-sovětské vazby. Po promyšlení zmíněných negativ Haig sdělil prezidentu Reaganovi, že by bylo vhodné otázku předložit před OAS, kde by USA hrály hlavní roli.⁴⁸⁰

23. dubna 1982 ministerstvo zahraničí USA v čele s Haigem vypracovalo další podklad ohledně Falkland, protože Thatcherová chtěla pokračovat ve vyjednávání. Návrh odkazoval na případné diskuze o suverenitě a zároveň kladl důraz na to, že ostrované mají svobodnou možnost volby, pod kterou stranu chtějí patřit, či zda chtějí za přijmutí náhrady Falklandy úplně opustit. Haig plánoval body ukázat nejprve Velké Británii a posléze Argentině, i když s tím Thatcherová nerada souhlasila.⁴⁸¹ Protože Argentina návrh nepřijala, eskalace války v tu chvíli byla nevyhnutelná.⁴⁸² Argentina sice ještě nabídla přepracovaný návrh, který Haig předložil Británii, ale ten byl pro Londýn neakceptovatelný.⁴⁸³

---

⁴⁷⁵ HRBEK, s. 107.

⁴⁷⁶ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 139-140.

⁴⁷⁷ HENDERSON, s. 446.

⁴⁷⁸ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 139-140.

⁴⁷⁹ Tamtéž, s. 141.

⁴⁸⁰ WIELAND, s. 114.

⁴⁸¹ HAIG, s. 291.

⁴⁸² Tamtéž, s. 293.

⁴⁸³ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 146.

26. dubna Haig předložil Argentině další podklady a oznámil jí, že pokud je zavrhne, USA budou považovat svoji mírotvornou roli za ukončenou.⁴⁸⁴ Argentina na návrh nereagovala, což Haig bral jako odmítnutí.⁴⁸⁵ Pouze Anaya se domníval, že argentinské podklady nejsou daleko od těch amerických.⁴⁸⁶ Nejvíce realisticky smýšlejícím členem junty se Haigovi zdál argentinský důstojník Lami Dozo. Stál si totiž za názorem, že je životně důležité, aby se stáhly jak britské, tak argentinské jednotky.⁴⁸⁷ 26. dubna se v USA konala také schůze, na které vystoupil Méndez s argentinským stanoviskem ke konfliktu. Ministři zahraničí států Latinské Ameriky, kteří se projevu účastnili, jásali. Pouze Haig nebyl v dobré náladě, neboť v tu dobu došlo k znovudobytí ostrovů Jižní Georgie Velkou Británií.⁴⁸⁸

Jednání se ocitla ve slepé uličce, formálně však přerušena nebyla. Argentina a Velká Británie nyní nechtěly zavrhnout návrhy té druhé strany, aby nedošlo k domnění, že tím odmítají úsilí Spojených států. Haig se domníval, že i když nebudou vyhlídky na mírové řešení velké, je třeba je i tak zachovat. Tvrdil tak i v době, kdy šance na úspěch americké mediace byly velmi nízké.⁴⁸⁹ Navíc věděl, že pokud by Spojené státy pozastavily kyvadlovou diplomacii, mohlo by to pro ně mít vážné důsledky. Vyvolalo by to kritiku, že USA neudělaly dost pro mírové řešení.⁴⁹⁰ 27. dubna zaslal oběma stranám konfliktu nový americký návrh, který chtěl spor řešit mírovou cestou. Jeho poslední návrh obsahoval následující:

- 1) Zastavit nepřátelství;
- 2) Stažení argentinských i britských sil;
- 3) Ukončení sankcí;
- 4) Zřízení prozatímního orgánu Spojených států, Spojeného království a Argentiny za účelem zachování dohody;
- 5) Pokračování v tradiční místní správě s poměrnou argentinskou účastí;
- 6) Postupy pro podporu spolupráce při rozvoji ostrovů;
- 7) Rámec pro vyjednávání o konečném řešení s přihlédnutím k zájmům obou stran a přáním obyvatel.⁴⁹¹

Argentina návrh nepřijala, ale oficiálně Spojeným státům odpověděla, že jej stále projednává. Haig ale upozornil na to, že by Argentina měla co nejrychleji reagovat, protože se

---

⁴⁸⁴ Tamtéž, s. 143-144.

⁴⁸⁵ Tamtéž, s. 150.

⁴⁸⁶ HAIG, Caveat, s. 288.

⁴⁸⁷ Tamtéž.

⁴⁸⁸ HRBEK, s. 104.

⁴⁸⁹ HAIG, s. 270.

⁴⁹⁰ WIELAND, s. 296

⁴⁹¹ HRBEK, s. 104.

očekává, že Británie zahájí 30. dubna útok. Argentina se hájila tím, že se záležitost týká celé Latinské Ameriky a je třeba ji řádně projednat. Ještě 29. dubna Argentina požádala o čas, ale to už Haig svůj pokus o pomoc ukončil. 30. dubna 1982 Spojené státy vydaly prohlášení, ve kterém shrnovaly snahu o zprostředkování, která byla zmařena nedostatkem vstřícnosti ze strany Argentiny. Haig prohlásil, že USA nemohou tolerovat nezákonné použití síly k řešení sporů a pomohou Velké Británii.⁴⁹²

Když Haig ještě nechtěl vyjít najevo s tím, že jeho mise selhala, novinářům oznámil, že „Spojené státy zůstaly odhodlány hledat diplomatické řešení, než se boje zhorší“.⁴⁹³ To ale nebylo úplně něco, co si Reagan nebo Weinberger představovali, aby řekl.⁴⁹⁴ I když se Haig snažil jít po vzoru Kissingera, na rozdíl od něj nebyl úspěšný. Nezdařená mise byla jeho osobním ponížením. Nejen, že se mu nepodařilo zabránit válce, ale zároveň se mu povedlo zneprátnit si obě strany. Argentina považovala americký příklon k Británii jako zradu a Británie brala jako zklamání to, že se USA k ní nepřipojily dříve.⁴⁹⁵

Ve svém projevu 27. května 1982 Haig poznamenal, že z konfliktu si lze vzít ponaučení, že jej bylo možné odvrátit, „kdyby mezi americkými státy existovala lepší komunikace a důvěra“.⁴⁹⁶ I přesto, že Haigova iniciativa selhala, sám Haig byl nadále po celou dobu konfliktu připraven obnovit svou misi. O možnostech diskutoval s velvyslanci obou nepřátelských zemí.⁴⁹⁷ Lze říci, že Haigova dubnová kyvadlová diplomacie byla unikátním obdobím ve vztazích mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou. Zřídka se v Latinské Americe objevil problém, který by stál Spojené státy tolik času, energie a pozornosti.⁴⁹⁸

2. května 1982 byl Velkou Británií potopen argentinský křižník Belgrano. Spojené státy dostaly obavy, že tím skončily jakékoli šance na úspěšná jednání. Poté se začaly šířit domněnky, že zkáza křižníku zničila cestu vyjednávání. Také se mluvilo o tom, že to nebylo vojensky nutné a bylo to provedeno bez předchozího varování. Dokonce se spekulovalo, že Británie útok provedla záměrně, aby došlo k rychlému vojenskému vyřešení situace. Haig se ale nevzdával a začal spolupracovat na řešení situace s Peru. Pomáhal mu i Enders. USA tak

---

⁴⁹² HRBEK, s. 104.

⁴⁹³ WEINBERGER, s. 209.

⁴⁹⁴ Tamtéž.

⁴⁹⁵ RICHARDSON, s. 151.

⁴⁹⁶ MARTZ, s. 226.

⁴⁹⁷ THORNTON, s. 231.

⁴⁹⁸ MARTZ, s. 208.

potopení neodradilo od dalších pokusů o diplomatické řešení.⁴⁹⁹ Návrhy ve spolupráci s Peru se však nesetkaly s úspěchem.⁵⁰⁰

V červnu 1982, po dobytí Port Stanley Brity, Haig prohlásil, že očekává, že Galtieri už nevydrží déle než týden.⁵⁰¹ Tak se i stalo a argentinské jednotky se 14. června 1982 vzdaly. Haig uznal, že bojovníci na obou stranách prokázali velkou statečnost a humanitární cit pro zraněné nepřátele a zajatce.⁵⁰² Ve svých vzpomínkách na válku o Falklandy napsal, že Spojené státy by se s podporou Velké Británie zachovaly stejně, bez ohledu na to, kdo by byl býval jejím premiérem. Přiznal, že konkrétně jeho osoby stála válka o Falklandy post ministra zahraničí. Celkově však americkou diplomacii během krize pokládal za úspěšnou.⁵⁰³ Válku o Falklandy označil za hrdinskou. I později ve svých vzpomínkách napsal následující: „Na Falklandách se Západu podařilo velké vítězství díky Velké Británii.“⁵⁰⁴ Rovněž zpochybnil, že zachování neutrální přístupu a následné podpoření Velké Británie podkopalo naděje na mírové urovnání ze strany Argentiny.⁵⁰⁵

Když se po veškerých jednáních vrátil Haig domů, stále neměl klid a rostla intenzita anonymních „drbů“⁵⁰⁶ o jeho osobě. Jeho věrný přítel, bývalý ministr zahraničí USA James Baker, mu posléze řekl, že se v Bílém domě konala schůze, kde se o Haigovi hovořilo. Prý se zde došlo k závěru, že Haig bude určitě „muset jít, a to rychle“.⁵⁰⁷ Potvrdila se tak jeho domněnka, že ho kolegové budou chtít vyloučit z vlády.⁵⁰⁸ Když Haig 25. června 1982 rezignoval na svou funkci, Rentschler vyjádřil lítost nad jeho odchodem a ocenil jeho úsilí.⁵⁰⁹

5.2 POHLEDY NA HAIGOVU ROLI

Mnoho britských kritiků se domnívalo, že Haigovi šlo ve válce o Falklandy spíše o jeho karierní zájmy.⁵¹⁰ Britský kabinet a ministerstvo zahraničí byly během konfliktu názoru, že Haig úplně nerozuměl jejich pozici. Snažil se totiž za každou cenu vyhnout válce a Británii se tak zdálo, že je ve svých požadavcích omezená.⁵¹¹ Jeho problémem bylo to, že nerozuměl své

---

⁴⁹⁹ HENDERSON, s. 455.

⁵⁰⁰ HAIG, s. 293-294.

⁵⁰¹ WIELAND, s. 707.

⁵⁰² HAIG, s. 295.

⁵⁰³ Tamtéž, s. 298.

⁵⁰⁴ KIRKPATRICK, s. 19.

⁵⁰⁵ CHARLTON, s. 163.

⁵⁰⁶ Neověřené informace.

⁵⁰⁷ HAIG, s. 302.

⁵⁰⁸ Tamtéž.

⁵⁰⁹ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 38.

⁵¹⁰ RICHARDSON, s. 133.

⁵¹¹ HAIG, s. 92.

roli. Kolísal mezi odborníkem na moderování diskuze a vyjednávačem, až nakonec spočinul v druhé roli. Navzdory tomu, že byl zástupcem vedoucí mise USA varován před Thatcherovou nekompromisností, rozhodl se jednat s britskou premiérkou spíše jako zprostředkovatel než jako prostředník s vlivem. Thatcherová ho zastrašila, což podkopalo jeho vliv na Brity, protože byl považován za slabého. Spíše, než aby použil svou sílu, ustoupil a ujistil Thatcherovou, že Spojené státy nejsou neutrální.⁵¹² Britové byli také zmateni z Haigovy zvláštní osobnosti a jeho nutkavého mluvení. Údajně příliš mnoho svých problémů sděloval Hendersonovi.⁵¹³ Neuměl ani vystupovat v televizi. Používal dlouhá slova, kterým lidé nerozuměli a občas říkal hlouposti. Měl komický přízvuk a v lidech budil nedůvěru.⁵¹⁴

Britský velvyslanec v USA Nicholas Henderson byl ale s Haigovým zprostředkovatelským úsilím spokojen a cítil upřímný vděk. Během války popsal Haiga jako „vzor bojujícího muže“⁵¹⁵ a někoho, kdo velmi rychle během krize reagoval.⁵¹⁶ Podle něj Haig sehrál v konfliktu o Falklandy významnou a hrdinskou roli. Zmínil i to, že na rozdíl od Thatcherové je Haig ve svých memoárech na Falklandy velkorysý a lichotivý.⁵¹⁷

Podle amerického vojenského historika Franka Leitha Jonese Haigova schopnost ovlivňovat dynamiku vyjednávání a uvalit vyšší náklady na obě strany, které odmítaly udělat ústupky, byla téměř bezvýznamná. Dále se domníval, že kyvadlová diplomacie byla obzvláště náročná jak fyzicky, emocionálně, tak i mentálně. V tomto případě vzdálenost mezi Argentinou a Velkou Británií ubrala Haigovi a jeho týmu energii po třech týdnech. Také mu to bránilo být efektivním zprostředkovatelem, protože se rozhodl komunikovat se stranami osobně v jejich zemi. Nesnažil se najít neutrální místo, které by mu umožnilo oba antagonisty shromáždit. Takové prostředí by totiž mohl ovládat a vyvíjet na zúčastněné strany tlak tím, že by je na tomto místě zdržel a přesvědčoval je, že Spojené státy nabízejí nejlepší šanci pro úspěšné řešení.⁵¹⁸ Z jeho činů lze však vyvodit důležitá ponaučení, která se týkají politiků, mediátorů a odborníků v současném mezinárodním bezpečnostním prostředí. Podle Jonese Haigova mise poskytuje pohled na nejistou povahu Spojených států jednajících jako prostředník třetí strany v územních sporech, zejména pokud se to týká spojení a národa, se kterým si přeje posílit vztahy, kde jsou jejich národní zájmy významné a v regionu, kde se

---

⁵¹² LEITH, JONES, Frank. Haig's "WATERLOO": Lessons from a Failure In International Mediation. *International Journal on World Peace*. 2013, č. 3, s. 15.

⁵¹³ RICHARDSON, s. 133.

⁵¹⁴ Tamtéž, s. 139.

⁵¹⁵ HENDERSON, s. 445.

⁵¹⁶ Tamtéž.

⁵¹⁷ Tamtéž, s. 475.

⁵¹⁸ Tamtéž, s. 16-18.

snaží uplatnit svoji moc a vliv. Mise také podtrhuje nesmírnou zodpovědnost prostředníka. U Spojených států je tato zodpovědnost o to vyšší, neboť se jedná o mocnost.⁵¹⁹ Haig také jasně nepromyslel svou strategii. S Argentinci sepsal soubor návrhů a neviděl potřebu usilovat o stažení jako první fázi procesu ke splnění hlavního cíle politiky USA. Ten spočíval v záměru, neodměňovat Argentince za jejich agresivní akce. Haigovým hlavním úsilím bylo oddělit agresivní čin Argentiny od otázky suverenity. Za tímto účelem potřeboval oslabit dominantní postavení Argentinců.⁵²⁰ Při převzetí role prostředníka však Haig setrval v procesu, který ve skutečnosti nakonec neposloužil zájmům USA. Zatímco Spojené státy byly ochotny být vtaženy do zprostředkovatelského úsilí, nakonec hrály podpůrnou roli ve vojenském řešení kvůli svému vztahu se spojencem, kterého potřebovaly, aby čelily hrozbě Varšavské smlouvy v západní Evropě.⁵²¹ Podle bezpečnostního profesora Gabriela Marcelly Haigova mise mezi Velkou Británií a Argentinou během krize na Falklandských ostrovech v roce 1982 není žádnou historickou kuriozitou. Jeho neúspěšná diplomacie poskytuje cenné poznatky o nejisté povaze Spojených států jako prostředníka třetí strany v územních sporech, což je výzva v současném bezpečnostním prostředí.⁵²²

Eagleburger zkritizoval to, že Haig se snažil vést kyvadlovou diplomacii podle Henry Kissingera na Blízkém východě. Tento krok sice byl odvážný, avšak na rozdíl od Kissingera nebyl dostatečně promyšlený. Kissinger nikdy nejednal, pokud si nebyl naprosto jistý výsledkem. Eagleburger se domníval, že Haigovo jednání mělo především za cíl zlepšit jeho postavení v administrativě, jelikož v té době čelil určitým problémům. Předpokládal, že by spor mohl být lépe vyřešen například Kirkpatrickovou nebo někým jiným. Po skončení konfliktu Eagleburger prohlásil, že bylo zřejmé, že Haigova diplomacie nemohla uspět.⁵²³

Weinberger si byl rovněž vědom toho, že Haigova diplomacie vycházela z přístupu, který dříve uplatňoval bývalý ministr zahraničí USA Henry Kissinger, zejména při řešení konfliktů mezi Izraelem, Sýrií a dalšími státy Blízkého východu.⁵²⁴ Jedním z hlavních problémů, které Weinberger v kyvadlové diplomacii spatřoval, byla značná geografická vzdálenost mezi zúčastněnými stranami a Falklandami, což výrazně prodlužovalo Haigovy

---

⁵¹⁹ JONES, LEITH, s. 7-8.

⁵²⁰ Tamtéž, s. 19.

⁵²¹ Tamtéž, s. 20.

⁵²² MARCELLA, s. 1.

⁵²³ SACCIO, Leonard J. Interview with Lawrence S. Eagleburger. Online. In: *The Association for Diplomatic Studies and Training Foreign Affairs Oral History Project*. 1988. Dostupné z: <https://tile.loc.gov/storage-services/service/mss/mfdip/2004/2004eag01/2004eag01.pdf>. [cit. 2025-02-16].

⁵²⁴ WEINBERGER, s. 206.

diplomatické cesty a zdržovalo vyjednávání. Přesto však uznával, že ministr zahraničí „odvedl dobrou práci ve snaze vyhnout se konfliktu“.⁵²⁵

Pendleton vzpomínal na jedno setkání na začátku konfliktu, kterého se účastnil on i ministr zahraničí, během kterého Haig prohlásil: „Na této (západní) polokouli nebudu mít válku,“⁵²⁶ přičemž odkazoval na Monroeovu doktrínu. Podle Pendletona se Haig velmi snažil válku odvrátit. Stejně jako jeho kolegové se Pendleton domníval, že Haigova diplomacie byla inspirována Kissingerem. Obdivoval Haigovu ochotu cestovat mezi Londýnem a Buenos Aires, aby se pokusil situaci uklidnit.⁵²⁷ I on tak ve finále ocenil Haigovu diplomacii.⁵²⁸

6 ROLE CIA VE VÁLCE O FALKLANDY

CIA sehrála během války o Falklandy poměrně důležitou roli. Jakožto rozvědka má a tehdy taktéž měla za úkol vedení špionážních operací po celém světě, přičemž vedle kupříkladu satelitní, vojenské nebo obchodní špionáže má některé další aspekty služby, které zůstávají stále utajeny.⁵²⁹ Nebyla však jedinou zahraniční rozvědkou zapojenou do konfliktu.⁵³⁰ Velká Británie získávala zpravodajské informace rovněž od Norska nebo Francie.⁵³¹

Na začátku roku 1982 CIA nevěnovala hrozícímu se nebezpečí velkou pozornost. Nezaznamenala žádný potenciální problém. S ohledem na Argentinu se domnívala, že se věnuje domácím sporům, případně nákupu sovětského obilí. Byla využita až těsně před argentinskou invazí. Poté, co 31. března 1982 volal Henderson Haigovi s obavami, že Argentina chystá okupaci Falkland, nechal Haig prověřit situaci CIA. Tentýž den večer CIA informaci potvrdila s tím, že útok nastane v nejbližších dnech či dokonce hodinách, což se opravdu stalo.⁵³² O invazi se však dozvěděla překvapivě později než Velká Británie.⁵³³ Když po argentinském obsazení ostrovů vydaly Spojené státy sankce mířené na Argentinu, CIA se

---

⁵²⁵ Tamtéž.

⁵²⁶ “There Will be Blood:” The British Recapture the Falklands. Online. In: *Association for Diplomatic Studies and Training*. Dostupné z: <https://adst.org/2014/06/i-was-not-expecting-an-invasion-of-the-falklands-nobody-was/>. [cit. 2025-02-08].

⁵²⁷ Tamtéž.

⁵²⁸ CLARK, WILLIAM P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

⁵²⁹ BORGER, Julian. US feared Falklands war would be 'close-run thing', documents reveal. *The Guardian*.

2012. Dostupné také z: <https://www.theguardian.com/world/2012/apr/01/us-feared-falklands-war-documents>.

⁵³⁰ CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY. *About CIA*. Online. Dostupné z: <https://www.cia.gov/about/>. [cit. 2025-01-21].

⁵³¹ JONES, George. How France helped us win Falklands war, by John Nott. *The Telegraph*. 2002. Dostupné také z: <https://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1387576/How-France-helped-us-win-Falklands-war-by-John-Nott.html>.

⁵³² HAIG, s. 263.

⁵³³ RICHARDSON, s. 117.

domnívala, že budou mít dopad až za nějaký čas.⁵³⁴ CIA monitorovala argentinské úřední telefonáty a „chlubila se, že ví vše“.⁵³⁵ Argentinská vojenská komunikace byla CIA údajně nepřetržitě sledována ve prospěch Velké Británie.⁵³⁶

Na začátku války byly vztahy mezi britskou a americkou zpravodajskou skupinou poněkud napjaté. CIA vadilo, že nebyla plně informována ze strany Británie o vývoji v jižním Atlantiku. Naopak CIA „unikala jako šílená“.⁵³⁷ Poskytovala Británii vysoký počet zpráv.⁵³⁸ Zpravodajská spolupráce byla během války o Falklandy poměrně rozsáhlá a probíhala od jejího samého počátku. Nicméně její rozsah nebyl ani zdaleka tak velký, jak by si Británie přála. Na začátku konfliktu se britský ministr obrany John Nott a tehdejší ředitel CIA William Casey pohádali ohledně množství zpravodajských informací dodávaných Británii. Předmětem jejich neshody se staly satelitní snímky. John Nott diskuzi komentoval takto: „Byl jsem našťvaný, že nemáme žádné informace ze satelitů ani vizuální data. Byl jsem přesvědčený, že před námi Spojené státy záměrně tají snímky ze svých špionážních satelitů.“⁵³⁹ Britové byli nespokojeni s tím, že americká média informovala o rozsáhlém satelitním zpravodajství, i když podle britské strany tomu ve skutečnosti tak nebylo.⁵⁴⁰ Spojené státy Británii poskytovaly obrázky z amerického Landsatu.⁵⁴¹ Ty nicméně byly v tak špatné kvalitě, že je Washington údajně ukázal Argentině na podporu jejího tvrzení, že Británii nepomáhá.⁵⁴² Podle Haiga to byly jediné satelitní snímky, které Spojené státy poskytly oběma znepráteleným stranám. Ukazovaly argentinské pobřeží a Falklandy. Jsou dostupné k prodeji jakékoli vládě či osobě.⁵⁴³

Klíčovou roli v britském vítězství hrála zpravodajská organizace Five Eyes, která spadá pod CIA.⁵⁴⁴ Jde o alianci zpravodajských služeb, která zahrnuje Spojené státy americké, Kanadu, Spojené království, Austrálii a Nový Zéland. USA prostřednictvím Five Eyes s Velkou Británií sdílely kritické informace. Five Eyes mohla být údajně jedním z dalších důvodů, proč se Spojené státy rozhodly pro podporu Velké Británie, neboť oba státy

---

⁵³⁴ WIELAND, s. 269

⁵³⁵ GAVSHON, Arthur a RICE, Desmond. *The Sinking of the Belgrano*. Londýn, 1984.

⁵³⁶ Tamtéž.

⁵³⁷ RICHARDSON, s. 127.

⁵³⁸ Tamtéž.

⁵³⁹ RICHARDSON, s. 126.

⁵⁴⁰ News Summary; Tuesday, May 4, 1982. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁵⁴¹ Série družicových misí pro pozorování Země, které společně řídí NASA a US Geological Survey.

⁵⁴² HASTINGS a JENKINS, s. 55.

⁵⁴³ HAIG, s. 301.

⁵⁴⁴ Office of the Director of National Intelligence. *Five Eyes Intelligence Oversight and Review Council (FIORC)*. Online. Dostupné z: <https://www.dni.gov/index.php/who-we-are/organizations/enterprise-capacity/chco/chco-related-menus/chco-related-links/recruitment-and-outreach/217-about/organization/icig-pages/2660-icig-fiorc>. [cit. 2025-01-21].

byly její členové.⁵⁴⁵ S využitím zpravodajského partnerství Five Eyes sdílely USA se svým spojencem informace, které se zdály jako klíčové pro případné britské vítězství.⁵⁴⁶

I přesto, že Spojenému království připadal objem pomoci malý, během války o Falklandy obdrželo informace nad rámec stanovený dohodou Five Eyes. Britové získali klíčové informace o argentinských vojenských plánech.⁵⁴⁷ Kromě toho Britům pomáhal NRO, americká zpravodajská agentura, která navrhuje, vypouští a provozuje špionážní družice. Přesměroval satelit, který původně sledoval sovětské aktivity na severní polokouli, aby ho použili v tomto konfliktu. Pomocí těchto nezpracovaných dat poskytla DMA, která v tomto případě sehrála roli prostředníka, Spojenému království satelitní snímky Atlantského oceánu západně od Falkland a malých ostrovů Jižní Georgie. Navíc na základě americko-argentinského memoranda o porozumění poskytla NASA detailní satelitní rekonstrukci těchto regionů Argentiny.⁵⁴⁸

Ještě předtím, než Spojené státy oficiálně podpořily Velkou Británii, poskytly jí zpravodajskou pomoc, včetně leteckého sledování, elektronických odposlechů a informací od tajných agentů.⁵⁴⁹ Sdílení zahrnovalo „citlivé zdrojové programy“ (signály a komunikační zpravodajství). NSA poskytovala téměř v reálném čase klíčové zpravodajství GCHQ, britské zpravodajské agentuře, která pomohla britskému námořnictvu chránit jeho letadlové lodě. Šlo možná o nejcennější aktivitu britské armády. Přestože GCHQ spolupracovalo s královským námořnictvem a umístilo hlídkovou loď HMS Endurance do oblasti Falkland, nebylo schopno prolomit šifrování argentinského radiového provozu. Toho posléze v kooperaci s GCHQ dosáhla NSA a poskytla GCHQ přístup ke své technologii satelitního odposlechu. Zajímavé je, že GCHQ váhalo se sdílením zpravodajské informace o pohybu britských jednotek s NSA ze strachu, že z ministerstva zahraničí unikne informace v případě, kdyby se americký ministr zahraničí Alexander Haig přiklonil k Argentiny.⁵⁵⁰

---

⁵⁴⁵ ATLAMAZOGLU, Stavros. How American spies helped the UK retake the Falklands. Online. *Sandboxx*. 2024. Dostupné z: <https://www.sandboxx.us/news/how-american-spies-helped-the-uk-retake-the-falklands/>. [cit. 2025-01-21].

⁵⁴⁶ ATLAMAZOGLU, Stavros. With Help from the Five Eyes, Argentina Doomed to Lose the Falklands War. Online. *The National Interest*. 2024. Dostupné z: <https://nationalinterest.org/blog/buzz/help-five-eyes-argentina-doomed-lose-falklands-war-209188>. [cit. 2025-01-21].

⁵⁴⁷ Tamtéž.

⁵⁴⁸ Tamtéž.

⁵⁴⁹ RICHARDSON, s. 127.

⁵⁵⁰ ATLAMAZOGLU, Stavros. With Help from the Five Eyes, Argentina Doomed to Lose the Falklands War. Online. *The National Interest*. 2024. Dostupné z: <https://nationalinterest.org/blog/buzz/help-five-eyes-argentina-doomed-lose-falklands-war-209188>. [cit. 2025-01-21].

Když se Reaganova administrativa rozhodla oficiálně podpořit Spojené království, nastalo dilema. Otevřená podpora Velké Británie by Spojené státy v očích Argentiny odcizila. CIA navíc disponovala zpravodajskými informacemi, které naznačovaly, že Argentinci mobilizují zpravodajské a polovojenské jednotky, aby „zmizeli američtí občané v Argentině, pokud americká vláda zaujme probritský postoj ohledně sporu na Falklandských ostrovech“.⁵⁵¹ Spojené státy se začaly obávat, že by Argentina mohla chtít deportovat americké občany ze svého území.⁵⁵² Kvůli bezpečnosti amerických obyvatel bylo tak americké velvyslanectví v Buenos Aires pečlivě sledováno.⁵⁵³

Začátkem května 1982 podezírala argentinská administrativa CIA ze spiknutí proti prezidentu Galtierimu.⁵⁵⁴ Argentina americké velvyslanectví pozorně sledovala a zjistila, že 15. května se Shlaudeman sešel s Galtieriho odpůrci z řad generality. Počet podobných schůzek narůstal, a proto argentinská junta pojala podezření, že se jedná o spiknutí s cílem zbavit juntu moci.⁵⁵⁵ Tuto domněnku následně potvrdil Inman.⁵⁵⁶

6.1 POMOC VELKÉ BRITÁNII

Nejen skrze Five Eyes byla americká podpora nad rámec dohody. Americká pomoc Velké Británii se neomezovala jen na sdílení zpravodajských informací. Reaganova administrativa umožnila britským letadlům a lodím používat americké základny a poskytla jim logistickou podporu. Americká armáda byla dokonce připravena půjčit Britům své letadlové lodě pro případ, že by se ty jejich poškodily nebo potopily. Britové také získali podporu na úrovni vojenského materiálu. Delta Force, přední protiteroristická a záchranná jednotka americké armády, poskytla svému britskému protějšku, Special Air Service (SAS), vybavení do chladného počasí, protiletadlové střely FIM-92 Stinger a satelitní telefony.⁵⁵⁷

Spojené státy poskytovaly Velké Británii pomoc již od začátku napadení. Jak řekl Eagleburger: „Dělali jsme to sakra potichu. Od začátku jsme zasílali vybavení a náhradní věci.“⁵⁵⁸ Weinberger byl dokonce ochoten poskytnout ještě rozsáhlejší pomoc, než jaká byla nakonec realizována. Například navrhoval předání letadlové lodi USS Eisenhower, která by mohla sloužit jako mobilní ranvej. Tento návrh však premiérka Thatcherová nepovažovala za

---

⁵⁵¹ Tamtéž.

⁵⁵² Tamtéž.

⁵⁵³ WIELAND, s. 133

⁵⁵⁴ Tamtéž, s. 522.

⁵⁵⁵ HRBEK, s. 197.

⁵⁵⁶ WIELAND, s. 706-707.

⁵⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁵⁸ RICHARDSON, s. 123.

praktický.⁵⁵⁹ Pozdější dokumenty odhalily, že počáteční skrytá podpora Británie ze strany USA byla mezi oběma národy zcela otevřeně diskutována.⁵⁶⁰ USA poskytovaly například vzduchové střely, protiraketové dělo Vulcan phalanx, 4700 tun rohoží pro přistávací dráhu na letišti v Port Stanley, loď Stena Inspector, protiradiolokační řízené střely vzduch-země Shrike, modernizované řízené střely vzduch-vzduch Sidewinder, motory pro vrtulníky, dočasné ubytování pro britské síly na ostrově Ascension (poskytnutí tohoto ostrova bylo klíčové, byly sem posílány veškeré zbraně).⁵⁶¹ Ohledně poskytování Ascensionu ostrova vyjádřila Argentina znepokojení. Spojené státy se jí snažily vysvětlit, že ostrov patří Británii a USA mají pouze nárok na to jej využívat.⁵⁶² Jeho užití tedy v žádném případě nepředstavovalo přímou účast USA ve válce.⁵⁶³ Argentina se také obávala, že Spojené státy sdělují Británii polohu jejích lodí. To však USA popřely a vydaly o tom prohlášení v Buenos Aires. Argentinu to ale nepřesvědčilo.⁵⁶⁴ Další oblastí, ve které USA Británii pomohly, bylo poskytnutí družicových snímků. USA s Argentinou totiž prováděly námořní cvičení UNITAS a Británii poskytly své rozborů argentinské námořní efektivity. Američané Britům dodávali proviant, letecký benzín a náhradní díly. Pomoc byla uskutečněna prostřednictvím existujících dohod. Generál Walters se k distribuci později vyjádřil s tím, že byla menší, než si Argentina myslela. K otázce se vyjádřil i ministr námořnictva John Lehman, a to tak, že Spojené státy pomoc neskrývaly, ale ani o ní neinformovaly. Podle USA bylo snadné utajit její rozsah.⁵⁶⁵ Národní bezpečnostní archiv následně ukázal, že zpravodajská a logistická podpora byla opravdu značná.⁵⁶⁶ Bez americké podpůrné distribuce by válka trvala mnohem déle a nepochybně by ji zkomplikovala následná zima.⁵⁶⁷

Samy Spojené státy si od začátku konfliktu nebyly jisty, zda má Velká Británie šanci válku vyhrát. Američtí vládní analytici totiž věřili, že britské vítězství není zdaleka zaručeno. Zpravodajský úřad státního oddělení vypracoval 7. dubna 1982 analýzu, která poukázala na zranitelnost britské pracovní skupiny, protože se nahází daleko od domova. Stálo v něm: „Efektivita flotily, daleko od jejích údržbářských základen, se po příjezdu na stanici rychle zhorší. Poškozené vedení (Thatcherové) nemůže přežít marnou „plavbu nikam“. Vojenská

---

⁵⁵⁹ THORNTON, s. 226.

⁵⁶⁰ The National Security Archive, Washington, D.C., kart. č. 374, CIA reports Describe Logistical Support and Detailed Intelligence on Argentine Forces.

⁵⁶¹ RICHARDSON, s. 125.

⁵⁶² CHARLTON, s. 169.

⁵⁶³ DUNCAN, s. 26.

⁵⁶⁴ RICHARDSON, s. 149.

⁵⁶⁵ HRBEK, s. 95.

⁵⁶⁶ The National Security Archive, Washington, D.C., Kart. č. 374, CIA reports Describe Logistical Support and Detailed Intelligence on Argentine Forces.

⁵⁶⁷ DUNCAN, s. 24.

akce je plná rizik a britské znovudobytí, pokud je vůbec možné, bude pravděpodobně drahé.“⁵⁶⁸ Pentagon, který rychle zásoboval Británii vojenským materiálem se domníval, že bez jeho pomoci by Velká Británie nevyhrála. Až na výjimky, Británie s tímto tvrzením souhlasila.⁵⁶⁹ I koncem května, když byl ještě konec války v nedohlednu, se USA obávaly, že naděje britské výhry je stejná jako možnost britské porážky.⁵⁷⁰ Pochyby ohledně britského vítězství mělo mnoho Američanů i z důvodu, že Británie disponovala slabými vojenskými schopnostmi.⁵⁷¹ Dokonce i bývalý šéf CIA Stansfield Turner naznačil, že by Británie mohla čelit neúspěchu.⁵⁷² Naopak Weinberger se domníval, že americká podpora nebyla něco, co by zásadně přispělo k britskému vítězství. Británie by to zvládla i bez ní.⁵⁷³ Řekl, že rozhodujícím faktorem bylo pevné a okamžité rozhodnutí Thatcherové znovu dobýt ostrovy navzdory radám, že taková akce nemůže uspět. USA podle něj pomohly hlavně v tom, že dodaly materiál velmi rychle. Británie by si bez případných amerických zásob musela sehnat dodávky jinde, což by pouze trvalo mnohem déle.⁵⁷⁴ Americký člen bezpečnostní politiky Dov Zakheim se zase domníval, že britskému vítězství dopomohla hlavně jejich taktická flexibilita a improvizace.⁵⁷⁵

Podle britského ministra „Pentagon byl zásadně ochoten dát nám cokoli, o co jsme požádali, kromě amerických vojáků. Nebylo nic, oč jsme žádali, co by nám Weinberger nebyl ochoten dát.“⁵⁷⁶ Dva roky po skončení války napsal britský týdeník *The Economist* článek o tom, že Británie by bez americké podpory nemohla válčit, natož vyhrát. Mimořádný vděk podle týdeníku patřil Weinbergerovi.⁵⁷⁷

7 REAKCE AMERICKÉ VEŘEJNOSTI NA VÁLKU O FALKLANDY

V době války o Falklandy byla americká společnost, stejně jako vláda, rozdělená. Obecně byla podle právníka Thomase M. Francka reakce Spojených států na válku o Falklandy na

---

⁵⁶⁸ BORGER, Julian. US feared Falklands war would be 'close-run thing', documents reveal. *The Guardian*. 2012. Dostupné také z: <https://www.theguardian.com/world/2012/apr/01/us-feared-falklands-war-documents>.

⁵⁶⁹ RICHARDSON, s. 149.

⁵⁷⁰ RICHARDSON, s. 154.

⁵⁷¹ CHARLTON, s. 177.

⁵⁷² HASTINGS a JENKINS, s. 150.

⁵⁷³ CHARLTON, s. 180.

⁵⁷⁴ WEINBERGER, s. 215.

⁵⁷⁵ COLL a AREND, s. 234.

⁵⁷⁶ Tamtéž.

⁵⁷⁷ MARTZ, s. 214.

rozdíl od jiných států smíšená.⁵⁷⁸ Na straně Velké Británie stáli většinou představitelé „Eastern Establishment“.⁵⁷⁹ Jednalo se o osoby a instituce ze severovýchodní části USA, které měly velkou ekonomickou a politickou moc. Patřily mezi ně bohaté rodiny z Bostonu, Philadelphie, New Yorku a instituce jako *Ivy League* a *New York Stock Exchange*.⁵⁸⁰

Zpočátku americká veřejnost nechápala, proč se Spojené státy angažují ve sporu ohledně tak malého ostrova.⁵⁸¹ Stejně tak bylo pro mnohé Američany velmi těžké pochopit, proč USA vysílají pomoc až do jižního Atlantiku.⁵⁸² Válka o Falklandy však byla bedlivě sledována veřejností a Britové byli hrdí na to, že bez ohledu na oficiální postoj americké vlády stáli podle nich obyčejní američtí občané jednoznačně na jejich straně.⁵⁸³

Lze říci, že většina americké společnosti a médií chovala velké sympatie k Velké Británii. Gompert se domníval, že americká veřejnost byla bezpochybně probritská.⁵⁸⁴ Důvodem byla desetiletí „těsného politického spolenectví a kulturních vazeb“.⁵⁸⁵ Tato skutečnost hrála negativně pro Argentinu, neboť ta byla naopak v povědomí americké veřejnosti zobrazována jako porušovatel lidských práv s režimem tvrdé vojenské diktatury. Ve Spojených státech panoval obecný odpor k argentinskému porušování lidských práv, a to i přesto, že dříve tolerovaly vlády s horším chováním vůči vlastnímu obyvatelstvu. Někteří obviňovali Argentinu, že využila zahraniční „dobrodružství“ k odvrácení pozornosti od katastrofální domácí hospodářské politiky.⁵⁸⁶ Obecně ve společnosti panoval dojem, že junta vytváří zahraniční problémy, aby si ulevila od svých ekonomických, včetně inflace. Jiní zdůrazňovali, že Argentinu řídí vojenská junta.⁵⁸⁷ I tuto skutečnost musela americká vláda brát v potaz při rozhodování, kterou ze zúčastněných stran podpoří.⁵⁸⁸ Dalším důvodem podpory Velké Británie ze strany americké veřejnosti mohl být fakt, že Henderson často vystupoval v médiích a zdůrazňoval právo na sebeurčení, což mohlo takticky naklonit veřejné mínění na stranu Británie.⁵⁸⁹ Podle Británie to byl právě on, kdo pomohl získat podporu

---

⁵⁷⁸ FRANCK, s. 111.

⁵⁷⁹ Tamtéž, s. 111.

⁵⁸⁰ OXFORD LEARNER'S DICTIONARIES. *The Eastern Establishment*. Online. Dostupné z: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/the-eastern-establishment>. [cit. 2025-01-22].

⁵⁸¹ FREEDMAN, War and Diplomacy, s. 115-116.

⁵⁸² “There Will be Blood:” The British Recapture the Falklands. Online. In: *Association for Diplomatic Studies and Training*. Dostupné z: <https://adst.org/2014/06/i-was-not-expecting-an-invasion-of-the-falklands-nobody-was/>. [cit. 2025-02-08].

⁵⁸³ RICHARDSON, s. 138.

⁵⁸⁴ COLL a AREND, s. 107.

⁵⁸⁵ HRBEK, s. 83.

⁵⁸⁶ REISMAN, s. 287.

⁵⁸⁷ HAIG, s. 263.

⁵⁸⁸ Tamtéž.

⁵⁸⁹ DUNNETT, Denzil. Self-Determination and the Falklands. *International Affairs*. 1983, č. 3, s. 416.

americké veřejnosti na její stranu.⁵⁹⁰ Když pak 30. dubna vydala americká vláda sankce proti Argentině, veřejnost chtěla přijmout tvrdší opatření. Toho se ale americká vláda obávala, neboť již nynější kroky vůči Argentině vyvolávaly nelibost.⁵⁹¹

Mnoho občanů USA však sdílelo postoj i Kirkpatrickové, která zastupovala „Latiny“.⁵⁹² Ti argumentovali tím, že když se Argentina zmocnila země, o níž se domnívala, že jí právem patří, nemůže být řeč o agresii.⁵⁹³ Haig se však domníval, že americká veřejnost by nesouhlasila s argumentem Latinů, kteří tvrdili, že Argentina podporovala tajné operace USA ve Střední Americe.⁵⁹⁴ Ti, kteří podporovali argentinský postoj, tvrdili, že argentinské převzetí Falklandských ostrovů vyvolalo podobné reakce jako zajištění amerických rukojmí v Íránu. Toto srovnání poukazovalo na podobnost mezi útokem na americkou ambasádu v Íránu v roce 1979 a argentinskou invazí na Falklandy. Argumentovalo se tím, že ostrovy a jejich obyvatelé patří Argentině a že americká reakce na rukojmí v Íránu byla přiměřená. Obě země se podle tohoto názoru staly oběťmi bizarní situace, kdy čelily útoku ze strany cizí moci.⁵⁹⁵

Na čem se většina amerických občanů shodla, bylo to, že by válku chtěli ukončit. Je však důležité mít na paměti, že veřejné mínění může mít negativní dopad na mezinárodní politiku, i když vychází z dobrých úmyslů. Je přirozené, že běžní lidé chtějí konflikt zastavit dříve, než se rozostří. Tak tomu bylo i v problematice Falkland. V tomto případě hrálo významnou roli v nutkání zastavit eskalaci konfliktu to, že se odehrával v éře takzvaného „jaderného věku“.⁵⁹⁶ Občané, ovlivnění nejistotou doby, byli o to více proti jakémukoliv válečnému řinčení zbraněmi. Mnoho lidí si však neuvědomovalo, že války často, a to i v případě té o Falklandy, začínají aktem agrese. Agresoři bývají obvykle lépe připraveni než jejich oběti, což jim umožňuje získat převahu. Když pak narůstají mezinárodní politické tlaky na zastavení války, veřejnost s dobrými úmysly často věří, že ukončení bojů povede k mírovému řešení sporu a spravedlivému vyrovnání. Občané proto požadovali, aby vláda USA

---

⁵⁹⁰ DORMAN a KANDIAH a STAERCK, s. 36.

⁵⁹¹ WIELAND, s. 424.

⁵⁹² Lidé zastávající latinskoamerický postoj.

⁵⁹³ FRANCK, s. 111.

⁵⁹⁴ HRBEK, s. 83.

⁵⁹⁵ ACOSTA, ALZURU, Carolina a P. LESTER-ROUSHANZAMIR, Elli. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 318.

⁵⁹⁶ Vývoj jaderných zbraní.

přispěla k vyřešení situace, ale mnohdy si neuvědomovali, jak složité a mnohvrstevnaté takové řešení může být.⁵⁹⁷

7.1 PRŮZKUMY MEZI AMERICKOU VEŘEJNOSTÍ

Během konfliktu o Falklandy bylo provedeno několik průzkumů veřejného mínění. Některé z nich jsou analyzovány níže. K jedné z prvních anket došlo mezi 8. a 10. dubnem 1982. Průzkum provedla společnost ABC. Téměř čtyři pětiny respondentů věděli o tom, že probíhá spor o Falklandy. Z průzkumu vyplynulo, že většina respondentů nesouhlasí s převzetím správy do rukou Argentiny. Tázaným byly položeny následující otázky:

1) „Měla Argentina morální důvod k obsazení Falklandských ostrovů?“

Ano: 15%

Ne: 61%

Nevím: 24%

2) „Pokud by jednání selhala, měla by Velká Británie oprávnění k použití vojenské síly k získání ostrovů zpět?“

Ano: 46%

Ne: 36%

Nevím: 18%

3) „Pokud se vyostří válka mezi Velkou Británií a Argentinou, měly by Spojené státy podpořit Velkou Británii, nebo Argentinu, nebo zachovat neutrální přístup?“

Podpořit Velkou Británii: 50%

Podpořit Argentinu: 5%

Zachovat neutrální přístup: 30%

Nevím: 15%⁵⁹⁸

Dne 29. dubna 1982 byla uskutečněna další anketa mezi americkou veřejností. Byla provedena společností *The Harris Poll*. Průzkum ukázal, že občané sympatizují s Velkou Británií, ale většinou upřednostňují neutrální přístup. Dále vyšlo najevo, že na rozdíl od argentinského argumentu proti britskému kolonialismu Američané souhlasí s britským

---

⁵⁹⁷ COLL a AREND, s. 113-114.

⁵⁹⁸ WIELAND, s. 400.

argumentem ohledně nároku na sebeurčení ostrovanů. Respondenti také souhlasili více s britským tvrzením, že šlo o argentinskou invazi na Falklandy než s argentinským tvrzením, že Britové váhali při vyjednávání. Průzkum zjišťoval následující:

1) „Sympatizujete s Velkou Británií, nebo s Argentinou?“

S Velkou Británií: 60%

S Argentinou: 19%

Nevím: 21%

2) Tento dotaz byl položen Američanům hispánského původu. „Sympatizujete s Velkou Británií, nebo s Argentinou?“

S Velkou Británií: 56%

S Argentinou: 27%

Nevím: 17%

3) Myslíte si, že Spojené státy měly v konfliktu o Falklandy zůstat neutrální, nebo pomoci Velké Británii, nebo pomoci Argentině?

Zůstat neutrální: 83%

Pomoci Velké Británii: 12%

Pomoci Argentině: 1%

Nevím: 4%⁵⁹⁹

Podrobnější srovnávací průzkum byl proveden v červnu roku 1982 a ukázal, že americká veřejnost souhlasila s příklonem na britskou stranu, ale odmítala vojenskou účast ve válce. Velká většina obyvatel však byla pro to, aby USA udělaly vše pro zabránění eskalace konfliktu. Po argentinské invazi o něco méně obyvatel schvalovalo, aby se USA postavily na stranu Velké Británie.⁶⁰⁰

V květnu, po dobytí ostrovů Jižní Georgie Velkou Británií, společnost *NBC News* položila následující čtyři otázky:

1) „Myslíte si, že Spojené státy udělaly vše, co mohly, aby zabránily válce o Falklandské ostrovy mezi Velkou Británií a Argentinou?“

Ano: 64%

Ne: 22%

Nevím: 14%

---

⁵⁹⁹ Tamtéž, s. 478.

⁶⁰⁰ Tamtéž, s. 682.

2) „Schvalujete nebo neschvalujete, že se Spojené státy staví na stranu Velké Británie proti Argentině ve sporu o Falklandy?“

Schvaluji: 53%

Neschvaluji: 35%

Nevím: 12%

3) Na tento dotaz odpovídali pouze ti, kteří odpověděli „neschvaluji“ v otázce č. 2. „Myslíte si, že Spojené státy měly zůstat neutrální, nebo se měly postavit na stranu Argentiny a proti Velké Británii?“

Zůstat neutrální: 33%

Postavit se na stranu Argentiny: 1%

Nevím: 1%

4) Na tento dotaz odpovídali pouze ti, kteří odpověděli „schvaluji“ v otázce č. 2. „Myslíte si, že by Spojené státy měly vyslat americké vojáky na pomoc Velké Británii proti Argentině?“

Neposílat: 45%

Posílat: 6%

Nevím: 2%⁶⁰¹

Další průzkum provedla agentura *YouGov*, která Američanům položila otázku: „Které zemi by podle Vás měly patřit Falklandské ostrovy?“⁶⁰² Stejně jako americká vláda si v tomto případě ani americká společnost nebyla jista, komu mají Falklandy právem náležet. Průzkumu se účastnilo 998 tazatelů.⁶⁰³

Velké Británii: 35%

Argentině: 24%

Nevím: 41%

Téměř žádné průzkumy neukázaly, že by Američané chtěli, aby se USA ve sporu o Falklandy postavily na stranu Argentiny. Když však byla výslovně poskytnuta možnost neutrality, velká většina ji upřednostňovala místo toho, aby se USA přidaly na stranu Británie.⁶⁰⁴ Většina průzkumů, týkajících se postojů k dalším bezpečnostním závazkům USA

---

⁶⁰¹ Tamtéž, s. 682-683.

⁶⁰² *YouGov/Eurotrack Survey Results*. Online. In: YOUNGOV. 2020. Dostupné z: https://ygo-assets-websites-editorial-emea.yougov.net/documents/YouGov_Eurotrack_US_-_Falkland_Islands_sovereignty.pdf. [cit. 2025-01-22].

⁶⁰³ Tamtéž.

⁶⁰⁴ WIELAND, s. 683.

dále dokládá, že veřejnost podporovala pomoc ve formě diplomatických a ekonomických opatření, ale téměř jasně byla proti přímé vojenské účasti USA.⁶⁰⁵

7.2 SOCIÁLNÍ SÍTĚ A AMERICKÁ VEŘEJNOST

Síť *Reddit* publikovala anketu s názvem „Co si Američané myslí o sporu o Falklandské ostrovy?“⁶⁰⁶ K ní se vztahovala dodatková otázka „Vzhledem k tomu, že Spojené království i Argentina jsou spojenci USA, stavíte se na některou ze stran tohoto konfliktu?“⁶⁰⁷ Několik lidí zde vyjádřilo, že obyvatelům USA na tomto sporu nezáleželo a nezáleží. Většina komentátorů se však shodla na tom, že ostrovy jsou britské a mělo by to tak i zůstat.⁶⁰⁸ Účastníci diskuze se vyjadřovali následovně:

„Jde pravděpodobně o nejjednoznačnější územní spor vůbec. Britové byli první, kdo trvale osídlil ostrovy, jsou domorodým obyvatelstvem a jediný nárok Argentiny na ostrovy je, že papež nakreslil čáru na mapu v roce 1493.“⁶⁰⁹

„Ostrovy jsou v podstatě Británie a každý, kdo tam chce zůstat je Brit. Argentina na ně nemá doslova žádný nárok.“⁶¹⁰

„Myslím, že většina z nás o tom moc nepřemýšlí nebo se o to moc nezajímá.“⁶¹¹

„Nemyslím si, že Američané o Falklandách příliš uvažují.“⁶¹²

„V tomhle jsem s Británií na 110%. Nejprve osídlili ostrovy a obyvatelé Falklandských ostrovů dali VELMI jasně najevo, že by raději byli pod britským právem.“⁶¹³

Podle amerického webu *Quora*, který je zaměřený na průzkum společnosti, se američtí občané jednoznačně stavěli na stranu Velké Británie. Uživatelům byla položena otázka „Co si Amerika myslela o válce o Falklandy?“⁶¹⁴ Odpovědi zněly následovně:

---

⁶⁰⁵ Tamtéž, s. 400.

⁶⁰⁶ What Americans think about dispute over Falkland Islands? Online. In: *Reddit*. 2023. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/AskAnAmerican/comments/14qkxr2/what_americans_think_about_dispute_over_falkland/?rdt=61898. [cit. 2025-01-22].

⁶⁰⁷ Tamtéž.

⁶⁰⁸ Tamtéž.

⁶⁰⁹ Tamtéž.

⁶¹⁰ Tamtéž.

⁶¹¹ Tamtéž.

⁶¹² Tamtéž.

⁶¹³ Tamtéž.

⁶¹⁴ What did America think of the Falklands War? Online. In: *Quora*. 2019. Dostupné z: <https://www.quora.com/What-did-America-think-of-the-Falklands-War>. [cit. 2025-01-22].

„Můj názor na to je, že Británie věnovala nejvíce času a úsilí tomu, aby si Falklandské ostrovy přivlastnila.“⁶¹⁵

„Já to vidím tak, že argentinské vedení si myslelo, že by mohlo odvrátit pozornost od svého vlastního idiotského vedení prostřednictvím krátké vítězné války. Myslím, že hlavní věcí je, že lidé, kteří tam skutečně žili, chtěli zůstat Brity.“⁶¹⁶

„Je pro mě těžké pochopit, jak by se mohl jakýkoli rozumný nebo skutečně nestranný jedinec postavit proti britské akci nebo podporovat argentinskou vojenskou diktaturu. Nejenže bylo obsazení Falkland náhlým, nevyprovokovaným aktem agrese, ale bylo spácháno fašistickým režimem, vinným z nemalého seznamu válečných zločinů.“⁶¹⁷

„Každý s ohledem na demokracii a sebeurčení se MUSÍ postavit na jejich (britskou) stranu a jednání argentinské vlády je trestuhodné.“⁶¹⁸

8 AMERICKÁ MÉDIA A VÁLKA O FALKLANDY

Válce o Falklandy se věnovalo několik amerických zpravodajských organizací. Mezi ty, které o sporu informovaly nejčastěji, patřily deníky *The New York Times* a *The Washington Post*. Britský vojenský historik Stephen Badsey řekl, že úloha médií Spojených států během války o Falklandy zůstala z velké části nedostatečně prošetřena.⁶¹⁹ Přesto, že válka o Falklandy byla americkými médii bedlivě sledována a vyšlo o ní mnoho článků, během konfliktu nebyl na ostrovech jediný americký reportér.⁶²⁰ Je pouze známo, že minimálně v jednom případě poskytl pro *The New York Times* své dojmy Američan, který na Falklandách žil tři měsíce během války.⁶²¹

Většina amerických článků zaujímalá probritský postoj. Mediální podpora pro Británii byla důležitá hlavně pro Thatcherovou.⁶²² Velká Británie se domnívala, že americký tisk hrál

---

⁶¹⁵ Tamtéž.

⁶¹⁶ Tamtéž.

⁶¹⁷ Tamtéž.

⁶¹⁸ Tamtéž.

⁶¹⁹ BADSEY, HAVERS, Stephen. *The Falklands conflict twenty years on: lessons for the future*. Londýn, 2005, s. 48.

⁶²⁰ GREENBERG, Jon. I never said I was on the Falkland Islands. Online. *Politifact*. 2015. Dostupné z: <https://www.politifact.com/factchecks/2015/mar/03/bill-oreilly/oreilly-i-never-said-i-was-falkland-islands/>. [cit. 2025-01-18].

⁶²¹ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 331.

⁶²² CLARE, Louise A. *Government, Media, and Culture: International Comparisons in the Falklands/Malvinas War*. Online. Manchester, 2020. Dostupné z: https://pure.manchester.ac.uk/ws/portalfiles/portal/270983457/FULL_TEXT.PDF. [cit. 2025-01-18], s. 117.

velmi důležitou roli při ovlivňování veřejného mínění v USA.⁶²³ Důležitá pro Thatcherovou byla i skutečnost, že téma americké podpory pro Velkou Británii bylo v amerických médiích velmi populární. Po 30. dubnu 1982 o ní informovalo mnoho článků.⁶²⁴ Někteří američtí představitelé se pomocí médií snažili zapůsobit na americkou společnost. Například Haig se pokoušel přesvědčit veřejné mínění skrze tisk o tom, že chce mírový, nikoli vojenský výsledek.⁶²⁵ Haig nevyužíval média pouze ve svůj prospěch jako prostředek vlivu. Používal je i k signalizaci postoje USA, že pokud Argentina nedodrží rezoluci Rady bezpečnosti OSN a mírovou iniciativu nabízenou do určité doby, důsledky budou velmi negativní. Také se snažil využívat média k nátlaku na Thatcherovou, aby nezpůsobila argentinskou drtivou porážku. Pravdou ale je, že Haig nepoužíval média jako nástroj k budování nebo obnově důvěryhodnosti a moci v myslích Argentiny a Velké Británie.⁶²⁶

8.1 ROZDÍL MEZI AMERICKÝMI A BRITSKÝMI MÉDII

Protože válka o Falklandy se týkala i Velké Británie, pro představu je uveden rozdíl mezi americkými a britskými médii. Spojeným státům šlo během konfliktu o otevřené informování veřejnosti. Britská média se sice v běžných situacích snaží o totéž, ale v době tohoto konfliktu jim šlo především o propagandu. Chtěla přimět širokou veřejnost, aby Británii podporovala, a to pomocí zpravodajských médií, filmů, výstav či literatury. Americký velitel Arthur Humphries britská média kritizoval. Řekl, že armáda by měla udržovat přátelské vztahy s médii a vzájemně si důvěřovat. To se dle jeho názoru nedělo. Věřil, že přátelství a důvěra zajistí tok správných informací a zamezí chybným spekulacím.⁶²⁷ Ve Velké Británii byly dvě zpravodajské organizace, které zaujaly protiválečný postoj. Jednou z nich byl *The Guardian*.⁶²⁸

Tisk ve Spojených státech schytl kritiku od Rentschlera. Rentschler obecně neocení roli amerických médií během konfliktu, protože údajně zkreslovaly to, jak se situace má. Mířil hlavně na *The New York Times*, který 10. dubna 1982 vydal článek o tom, že Haig

---

⁶²³ RICHARDSON, s. 140.

⁶²⁴ CLARE, s. 104.

⁶²⁵ HENDERSON, s. 446.

⁶²⁶ JONES, LEITH, s. 23.

⁶²⁷ MCLAUGHLIN, Greg, *The War Correspondent*. Londýn, 2016, s. 122-123.

⁶²⁸ NELSSON, Richard. The Falklands War in the GNM Archive. Online. *The Guardian*. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/uk-news/article/2024/may/16/the-falklands-war-in-the-gnm-archive>. [cit. 2025-01-18].

odložil svůj let do Londýna o půl dne z důvodu, že chtěl luxusnější letadlo s okny.⁶²⁹ Byl i na lepší typy letadel během krize zvyklý.⁶³⁰ Pravdou je, že přidělené letadlo nemělo okna a Haig požádal o to, zda by mohlo být vyměněno, ale okna nebyly hlavní problém odložení letu. Problém byl pracovní prostor a komunikace. Letoun, o který Haig žádal, VC-137, je totiž vybaven stoly, psacími stroji, kopírovacími zařízeními a nejmodernějšími komunikačními technologiemi. Haig by tak v letadle mohl rovnou pokračovat v řešení krize, komunikovat se stranami a tak dále. Původně přidělený KC-135 není vybavený pro lety s diplomatickým účelem. Haig se domníval, že když absolvuje tak dlouhé cesty, lepší letadlo si zaslouží.⁶³¹ Důvod, který však uvedla média pro odložení letu, přidal na nedůvěře k Haigovi u americké veřejnosti. Rentschler kritizoval ale i *The Washington Post* a *ABC News*.⁶³²

Kritický byl k novinářům i sám Haig, když zveřejňovali nepravdivé či nevhodné informace. Mnoho novinových článků, týkajících se Falkland, bylo podle něj založeno na uniklých informacích. Co se týče odloženého letu, Haig se domníval, že problém vznikl z důvodu, že na palubě nebyl žádný novinář, který by tak měl veškeré reálné informace. Do letadla by se totiž už nevešel. Z tohoto důvodu vzniklo „vakuum“⁶³³ informací, smíšených z toho, co médiím řekl Haig a z toho, co jim tvrdili další zaměstnanci Bílého domu.⁶³⁴ Podle Haiga nebyl přesný ani britský tisk, mířil hlavně na *The Guardian*. Haig však očekával, že se o něm budou v médiích psát všelijaké informace, nejen ty pravdivé.⁶³⁵ Návaznost na vymyšlené články během války o Falklandy bude dále rozvinuta v podkapitole Charakteristika amerických článků během války o Falklandy. Když Haig začínal se svou misí, během prvních cest vždy trval na tom, aby ho nedoprovázela žádný tisk, protože si ještě potřeboval osvojit, jak s ním pracovat. Pomoc v této otázce mu byla poskytnuta od Henry Kissingera.⁶³⁶

Během války o Falklandy ve Spojených státech i Velké Británii do médií zasahovalo ministerstvo obrany. Cílem vlády Spojených států bylo získat podporu amerických občanů proti Argentině. Jak napsala americká spisovatelka Martha Gellhorn: „Války, jako ta o Falklandy, v Grenadě, Panamě a válka v Zálivu ukázaly, jak naše vlády prokázaly skvělé

---

⁶²⁹ HAIG, s. 299.

⁶³⁰ HASTINGS a JENKINS, s. 127.

⁶³¹ HAIG, s. 300.

⁶³² RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 15.

⁶³³ HAIG, s. 300-301.

⁶³⁴ Tamtéž.

⁶³⁵ HAIG, s. 302.

⁶³⁶ HASTINGS a JENKINS, s. 127.

dovednosti v ovládnání a manipulaci s tiskem. Tisku se ukazuje to, co vláda považuje za vhodné“.⁶³⁷ Díky tomu se podpora amerických občanů proti Argentině podařila.⁶³⁸ Americká média totiž pohlížela na argentinské motivy a schopnosti s posměchem. O válce o Falklandy tvrdila, že se jedná o „komickou operu“.⁶³⁹ Podle Alexandra Haiga je to žánr příběhu, který demokracie vítá. Zasloužené výsměšné články jsou něco, čemu se každý zasměje a nikomu to neublíží. I když tedy některé texty o Falklandách nebyly přesné, neměnily hodnotu zábavy.⁶⁴⁰ Pobavení tisku a veřejnosti nad situací sdílelo zpočátku americké ministerstvo zahraničí s několika dalšími zaměstnanci Bílého domu. Na rozdíl od Velké Británie, která brala situaci vážně od samého začátku.⁶⁴¹

8.2 AMERICKÉ ZPRAVODAJSKÉ ORGANIZACE A JEJICH REAKCE NA VÁLKU O FALKLANDY

The New York Times byl v roce 1980 hodnocen jako nejlepší noviny Spojených států. Jedná se o zpravodajství, ze kterého čerpá celý svět.⁶⁴² Je považováno za bezkonkurenční, a to i v problematice Falkland. Některé jeho články byly autentické, ale jiné byly považovány za vymyšlené.⁶⁴³ *The New York Times* často odkazoval na postavu Thatcherové, jakožto hlavní hybatelku války. Zdůrazňoval, že je to silná a neústupná dáma. Měla přezdívku „železná lady“.⁶⁴⁴ Články o ní byly psány s respektem. Analogicky o Thatcherové informovaly i noviny *El Mercurio*, vydávané v Chile.⁶⁴⁵ Chilské *El Mercurio* se obecně svými články podobalo *The New York Times*. Obě dvě organizace vykreslovaly Argentinu jako „nevyspělou“.⁶⁴⁶ O Spojených státech a Velké Británii *The New York Times* hovořil jako „my“ a Argentinu nazýval „ti ostatní“.⁶⁴⁷ O Argentině hovořil, že je „šílená“.⁶⁴⁸

---

⁶³⁷ GELLHORN, Martha. *The Novellas of Martha Gellhorn*. New York, 1994, s. 340.

⁶³⁸ MCLAUGHLIN, Greg. *The war correspondent*. Londýn, 2002, s. 122-123.

⁶³⁹ REISMAN, Michael. The Struggle for The Falklands. *The Yale Law Journal*. Č. 2, s. 287.

⁶⁴⁰ HAIG, s. 301.

⁶⁴¹ HAIG, s. 266.

⁶⁴² CALHOUN, MERRILL, John a FISHER, Harold A. *The World's Great Dailies: Profiles of Fifty Newspapers*. New York, 1980, s. 220.

⁶⁴³ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 313.

⁶⁴⁴ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 319.

⁶⁴⁵ Tamtéž, s. 319-320.

⁶⁴⁶ Tamtéž, s. 324.

⁶⁴⁷ 1,800 Hostages. *The New York Times*. 1982, s. 18.

⁶⁴⁸ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER-ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 327.

The New York Times se domníval, že Spojené státy byly skvělou volbou do role mediátora v tomto konfliktu. Důvodem bylo, že latinskoamerické národy jsou emoční, temperamentní a vehementní. Naproti tomu Spojené státy jsou klidné, nezaujaté a iracionální, tudíž mohou Argentinu hodně naučit.⁶⁴⁹ Opět stejný pohled měl i *El Mercurio*.⁶⁵⁰ Ve spojitosti s Falklandskými ostrovy *The New York Times* často používal pojem „pustý“.⁶⁵¹ Důvodem byla skutečnost, že se jednalo o odlehlé ostrovy. Obyvatele Falkland *The New York Times* popisoval jako příjemné lidi, pastýře, kteří se cítí býti Brity.⁶⁵²

I přesto, že články *The New York Times* měly tendenci být probritské, byly objektivnější než příspěvky jiných organizací. Jeden z takových textů vydal *The New York Times* 17. dubna 1982. Informoval podrobně o momentální situaci. Text obsahoval odkazy na britské i latinskoamerické zdroje, kterých bylo hned několik. Odkazoval i na komentáře, které informovaly o konfliktu na Falklandách ve Velké Británii a Latinské Americe. Článek se tedy zdál být objektivní. Mimo jiné nastiňoval i to, jak postupuje Haigovo zprostředkovávání.⁶⁵³ 1. května 1982 deník *The New York Times* vyšel najevo s oficiální informací, že Reagan Británii sice nabídl materiální pomoc, ale vyloučil jakoukoli přímou vojenskou účast USA ve válce. Zároveň psal, že Spojené státy se snažily učinit, co nejvíce mohly, a že stále doufají v diplomatické urovnání. Argentinu označil za agresora. Američtí představitelé pro *The New York Times* uvedli, že jelikož jsou argentinské a britské síly stále blízko sebe, očekává se pokračování jejich střetů, ale že je příliš brzy na to předpovědět, co přesně se stane. USA také oznámily, že během jednání byly postoje britské vlády vcelku rozumné, což se o Argentině říci nedá. Ministerstvo zahraničí USA sdělilo, že argentinská odpověď na Haigův návrh ohledně řešení situace byla jasným odmítnutím. Haig zároveň oznámil, že kvůli tomu, že Argentina nechce přijmout kompromis, je třeba podniknout konkrétní kroky, aby bylo jasné, že Spojené státy nebudou tolerovat použití nezákonné síly k řešení sporů. Spojené státy byly také odhodlány v nejhorším případě podniknout závažnější kroky, než zatím učinily. V článku byly citovány výroky amerických vládních představitelů. Ty podpořily jeho důvěryhodnost a probritský postoj.⁶⁵⁴

---

⁶⁴⁹ A Merciful Falkland Finish. *The New York Times*. 1982, s. 28.

⁶⁵⁰ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 329.

⁶⁵¹ Tamtéž, s. 331.

⁶⁵² Tamtéž.

⁶⁵³ APPLE JR., R. W. Britain Announces Argentine Surrender to End the 10-week War in the Falklands. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁶⁵⁴ GWERTZMAN, Bernard. U.S. Sides With Britain In Falklands Crisis, Ordering Sanctions Against Argentines. *The New York Times*. 1982, s. 1.

Probritský postoj *The New York Times* potvrzovaly i texty kritické k Argentině. Šlo například o tvrzení, kdy argentinskou juntou deník označil za agresivní a přirovnal ji k nacistickému Německu.⁶⁵⁵ 22. dubna 1982 vydal článek o tom, že Argentina použila nesprávnou smlouvu (Rijský pakt) ve špatnou dobu, aby podpořila iluze, že všechny latinskoamerické národy podporují její obsazení Falkland. Dále článek informoval o tom, že Američané sice nevědí a ani se příliš nestarají o to, kdo má na Falklandské ostrovy větší nárok. Jsou si ale dobře vědomi toho, že 1800 Falklandců by nemělo být pohlceno vojenskou diktaturou prostřednictvím „státního převratu“.⁶⁵⁶ Text hovořil o tom, že Argentina má u latinskoamerických národů jen nízkou podporu, konkrétně pouze u Venezuely a Guatemaly.⁶⁵⁷ V tom ale neměl tak úplně pravdu. Ve skutečnosti pomoc Argentině nabídly i Peru a Panama, které zároveň zkritizovaly postoj Spojených států. Pravdou je, že tyto státy provázely vlastní zájmy, a proto se rozhodly pro podporu Argentiny. To však nemění nic na tom, že *The New York Times* nenapsal celou pravdu. Text zaujímal proti argentinský postoj, ale opět se nebál i kritiky USA.⁶⁵⁸ Jedním z dalších textů, který jejich probritský postoj potvrzoval, byl paragraf o zničení raketového torpédoborce Sheffield 4. května 1982. Ztráta Sheffieldu totiž znamenala velkou ránu pro Thatcherovou, o čemž právě *The New York Times* informoval. Thatcherová byla ze situace velmi nešťastná a znepokojená, následující dny byla tichá a chodila v černém. Článek se snažil vzbudit lítost nad Velkou Británií a poukázat na to, že to ona je poškozená strana.⁶⁵⁹

Dále podle *The New York Times* „mnoho Britů bylo spokojeno s tím, že jejich muži nebojovali ani tak o území, jako kvůli zásadě, že agrese se nesmí vyplácet“.⁶⁶⁰ *The New York Times* tak ospravedlňoval zapojení Velké Británie do konfliktu kvůli boji za princip, nikoli území.⁶⁶¹ Mezi ty, kteří tento princip podporovali, patřila americká novinářka Flora Lewis z *The New York Times*. Do deníku napsala, že „Británie šla do války na obranu obecného principu proti vojenskému zabírání půdy“.⁶⁶² Nemyslela si, že Británii jde vyloženě o ostrovy, ale hlavně o princip a o to, jít světu příkladem. Sdílela tedy názor některých amerických

---

⁶⁵⁵ CLARE, s. 106.

⁶⁵⁶ The Rio Pact Indeed. *The New York Times*. 1982, s. 30.

⁶⁵⁷ The Rio Pact Indeed. *The New York Times*. 1982, s. 30.

⁶⁵⁸ NELSON, GOODSELL, James. US-Latin bond survives Falklands war. Online, 1982. *The Christian Science Monitor*. Dostupné z: <https://www.csmonitor.com/1982/0713/071352.html>. [cit. 2025-01-18].

⁶⁵⁹ ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18], s. 319.

⁶⁶⁰ Tamtéž.

⁶⁶¹ Tamtéž.

⁶⁶² FRANCK, s. 111.

představitelů, že konflikty nemají být řešeny vojenskou cestou.⁶⁶³ Mezi další novináře, kterým na podpoře Velké Británie záleželo, patřil Ernst Cuneo. Ten napsal dopis řediteli CIA Williamu Caseyemu, ve kterém naléhal, ať Státy podpoří Velkou Británii.⁶⁶⁴

The New York Times vydal také článek o tom, že Carrington kvůli problematice Falkland rezignoval na svoji funkci.⁶⁶⁵ Argentinská invaze totiž vedla k silné mediální kritice britského parlamentu ze strany Argentiny a Carrington cítil zodpovědnost za tuto politiku, proto považoval za správné vzdát se své funkce. Pro *The New York Times* byl tento krok obdivuhodný, což opět naznačovalo jeho proti-argentinský pohled.⁶⁶⁶ Podle Argentiny byl *The New York Times* až příliš probritský.⁶⁶⁷

The New York Times také opakovaně zdůrazňoval, že vztahy Washingtonu s oběma stranami nejsou stejně významné. Příkladem je článek z 6. dubna 1982, kdy se *The New York Times* k oběma národům vyjádřil. O Argentině napsal, že porušuje lidská práva a je ochotná jednat se Sovětským svazem. Naopak s Reaganem má Thatcherová zvláštní vztah. Text také poukázal na to, že Argentina předešlý týden odmítla prezidenta Reagana, ale Spojené státy i přesto mají zájem podílet se na roli mediátora v otázce Falkland.⁶⁶⁸ Zajímavé bylo, že den před tímto článkem, tedy 5. dubna 1982, řekl prezident Reagan skupině novinářů, že USA jsou rovní přátelé s Argentinou i Velkou Británií. Jsou připraveny udělat cokoli, aby oběma národům pomohly a jde jim hlavně o mírový výsledek. Když se Reagana reportér zeptal, zda je připraven nabídnout v případě potřeby pomoc Velké Británii, odpovědi se vyhnul. Navíc dodal, že kdyby Velká Británie v konfliktu uspěla, zanechalo by to hořkost v celé Latinské Americe. Článek vyvolal spekulace, na čí stranu se USA přiklánějí.⁶⁶⁹

Pro *The New York Times* bylo také typické, že uměl být kritický k americké vládě. Když tedy Reagan označil Argentinu i Velkou Británii za přátelské země ke Spojeným státům, *The New York Times* jej obvinil z toho, že demokratická Velká Británie a argentinská vojenská junta nemají nárok na stejnou náklonnost od USA. Tímto prohlášením se deník definitivně postavil na stranu Velké Británie. Na druhou stranu *The New York Times* zdůrazňoval, v jak nelehké pozici se Spojené státy nacházejí. Tomu, že se deník stavěl na

---

⁶⁶³ Tamtéž.

⁶⁶⁴ SANDBOXX. *How American spies helped the UK retake the Falklands*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.sandboxx.us/news/how-american-spies-helped-the-uk-retake-the-falklands/>. [cit. 2025-01-18].

⁶⁶⁵ Carrington Resignation Text. *The New York Times*. 1982, s. 6.

⁶⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁶⁷ HAIG, s. 301.

⁶⁶⁸ 1,800 Hostages. *The New York Times*. 1982, s. 18.

⁶⁶⁹ HENDERSON, s. 446.

britskou stranu, nasvědčoval i fakt, že Argentinu vinil ze selhání jednání.⁶⁷⁰ Kritika ze strany *The New York Times* zazněla i k Haigově osobě. V polovině dubna 1982 noviny vydaly článek, kde psaly: „Haig by měl zůstat doma. Falklandy nejsou důležité, pomoc spojenci ano.“⁶⁷¹ Jako by tak narážely na to, že Haig není vhodným mediátorem pro řešení sporu.⁶⁷² Také se opakovaně vyjadřovaly k tomu, jak strašlivé důsledky by mohlo mít selhání Haigova zprostředkování pro Spojené státy.⁶⁷³ Zpochybnění osoby Haiga se u *The New York Times* objevilo znovu 30. dubna. Článek vyšel najevo s tím, že představitelé Reaganovy administrativy uvedli, že diplomatické úsilí ministra zahraničí Alexandra Haiga zjevně selhalo. Tisku to uvedl sám Haig.⁶⁷⁴ Řekl, že vidí jen minimální šanci na diplomatické urovnání konfliktu. On sám byl ale této možnosti nadále otevřen. Média tak opět nepodpořily úplně americkou vládu, neboť informace ještě nebyla oficiální.⁶⁷⁵ Pochybnosti směřovaly i na osobu Kirkpatrickové. Jak již bylo zmíněno, velvyslankyně se v den invaze účastnila večeře ze strany Argentiny, která byla pořádána na její počest ve Washingtonu. Za to jí zkritizoval *The New York Times* se slovy, že šla na večeři s „chladnokrevnými oportunisty, kteří mezi sebou ukrývají vraždící a obyčejné fašisty – lidi, kteří vystavují hákové kříže v celách, kde mučí Židy“.⁶⁷⁶ Deník považoval Argentinu za nepřátelskou stranu.⁶⁷⁷ Když se Velké Británii zdálo, že Spojené státy jí neposkytují dostatečnou pomoc a nedokáží se oficiálně postavit na její stranu, *The New York Times* se opět nebál napsat kritiku k vládě USA. To podpořily i citace britských tisků, které na americkou vládu tvrdě útočily. Noviny například psaly, že Reagan v očích britské veřejnosti klesl.⁶⁷⁸ Jediný, kdo byl reportéry vnímán jako osoba na správném místě, byl Weinberger.⁶⁷⁹

The Washington Post je považován za druhou nejúspěšnější zpravodajskou organizaci Spojených států. Jedná se o jednu z mála amerických novin, které provozují zahraniční kanceláře.⁶⁸⁰ U této organizace byl problém hlavně se zdroji. Články sice obsahovaly citace, ale často u nich chybělo, kdo výrok prohlásil.⁶⁸¹ I *The Washington Post* byl kritický

---

⁶⁷⁰ Shock Therapy for Argentina. *The New York Times*. 1982, s. 26.

⁶⁷¹ RICHARDSON, s. 138.

⁶⁷² Tamtéž.

⁶⁷³ THORNTON, s. 231.

⁶⁷⁴ HAIG, s. 293.

⁶⁷⁵ U.S. Says Haig Effort Seems to Fail and Falklands Fighting Is Likely. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁶⁷⁶ CLARE, s. 106.

⁶⁷⁷ CLARE, s. 106.

⁶⁷⁸ RATTNER, Steven. U.S. Handling of Falkland Crisis Stips Deep Resentment in Britain. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁶⁷⁹ THORNTON, s. 122.

⁶⁸⁰ KAPHLE, Anup. The foreign desk in transition. Online. *Columbia Journalism Review*. 2015. Dostupné z: https://www.cjr.org/analysis/the_foreign_desk_in_transition.php. [cit. 2025-01-18].

⁶⁸¹ Viz příklady článků *The Washington Post*.

k americké vládě. O Georgi Bushovi napsal, že je to „člověk s většími ambicemi než talentem“.⁶⁸² Podle amerických médií to tedy nebyl někdo, kdo by se mohl ke krizi vyjadřovat.⁶⁸³ *The Washington Post* se hodně zaměřoval na téma bitvy o Port Stanley. Když v polovině června 1982 na tuto krvavou bitvu došlo, USA byly ohledně ní velmi znepokojeny, což se v deníku velmi odráželo.⁶⁸⁴

Mezi zpravodajské organizace, které informovaly o válce o Falklandy, patřil i deník *Los Angeles Times*. Šlo o otevřeně kritické a upřímné noviny. Zpochybňovaly Argentinu mimo jiné za to, že drží 1850 rukojmích.⁶⁸⁵ Ještě když byl Reaganův oficiální postoj ke konfliktu neutrální a Státy se nevyjadřovaly k tomu, komu mají ostrovy spadat, *Los Angeles Times* už uznával, že jsou britské. Argentinu deník označil za agresora.⁶⁸⁶

Zvláštní postoj zaujímal deník *Wall Street Journal*. Po argentinské invazi vydal článek s názvem „Ve sporu o Falklandy už visí argentinská euforie“.⁶⁸⁷ V textu se psalo, že „argentinská modrobílá pruhovaná vlajka slavnostně visí na budovách, stejně jako v dobách, kdy Argentina vyhrála mistrovství světa ve fotbale v roce 1978“.⁶⁸⁸ Článek působil, jako kdyby Argentina měla důvod k oslavám.⁶⁸⁹

Mezi další zpravodajské organizace, které kritizovaly americkou vládu patřil *Newsweek*. 7. června 1982 popsal americký týdeník neshody, které panovaly mezi Haigem a Kirkpatrickovou. Článek hovořil o hořké konverzaci mezi dvěma státníky. Jasně zde bylo popsáno, jak Haig obvinil Kirkpatrickovou z toho, že není schopna uvažovat o otázce Falkland kvůli jejím citovým vazbám k Latinoameričanům.⁶⁹⁰ Označil Kirkpatrickovou za člověka, který je „emocionálně neschopný jasného myšlení“.⁶⁹¹ Kirkpatricková mu vrátila úder tak, že ho nazvala „Britek v americkém oblečení“.⁶⁹² Text tak naznačoval nejednotu v americké vnitřní politice.⁶⁹³

---

⁶⁸² EDDY, s. 126.

⁶⁸³ Tamtéž.

⁶⁸⁴ HENDERSON, s. 465.

⁶⁸⁵ Danger Ahead. *Los Angeles Times*. 1982, s. C4.

⁶⁸⁶ South Georgia Island Recaptured by British. *Los Angeles Times*. 1982, s. B1.

⁶⁸⁷ CLARE, s. 119.

⁶⁸⁸ Tamtéž.

⁶⁸⁹ Tamtéž.

⁶⁹⁰ MARTZ, s. 218.

⁶⁹¹ EDDY, s. 137.

⁶⁹² Tamtéž.

⁶⁹³ MARTZ, s. 218.

NBC News byla další zpravodajská agentura. Ve druhé polovině května vydala zprávu o tom, že ministr Haig apeloval na britskou vládu s tím, že nemá „drtit“⁶⁹⁴ Argentince, ale má pečlivě přemýšlet. Zpráva naznačovala, že se říká, že je Haig rozrušený. Agentura taktéž nepodpořila americkou vládu.⁶⁹⁵

8.3 AMERICKÁ MÉDIA A LATINSKÁ AMERIKA

Média se zaměřila i na vztah mezi Spojenými státy americkými a Latinskou Amerikou. Na toto téma vydala článek zpravodajská organizace *The Christian Science Monitor*. Hovořil o tom, že samotná Argentina se údajně považovala za více evropskou než latinskou. A právě tento sociální odstup byl jedním z důvodů, proč latinskoamerické národy nebyly na USA rozzlobené tak, jak by mohly být, kdyby se do takového konfliktu zapojila jiná latinskoamerická země. Žádný latinskoamerický národ, kromě Argentiny, během konfliktu nepřerušil vztahy s USA, nebo dokonce s Londýnem. To však neznámá, že by Latinská Amerika bývala nepreferovala neutrálnější přístup USA k válce o Falklandy. Ale jak poznamenává jeden z nejmenovaných nejvlivnějších diplomatů západní polokoule ve Washingtonu: „Spojené státy dělají spoustu věcí, které nám nejdou ku prospěchu, a přesto se naše vztahy (mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou) v důsledku toho mění jen málo“.⁶⁹⁶ Válka o Falklandy tedy neměla zásadní dopad na vztahy mezi USA a Latinskou Amerikou. Pro většinu ostatních latinskoamerických národů byly vztahy se Spojenými státy důležité. Na druhou stranu, jak tvrdil *The Christian Science Monitor*, vztah mezi Argentinou a jejími sousedy nebyl nikdy zvlášť silný.⁶⁹⁷

Na vztahy mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou se zaměřil také *The Washington Post*. Dne 29. května 1982 se v něm psalo, že se zatím nedá říci, jaké dopady bude mít válka o Falklandy na vztahy mezi Spojenými státy americkými a Latinskou Amerikou. Článek sice zveřejňoval výroky několika představitelů, ale opět nebyla zmíněna jejich jména. U *The Washington Post* to nebylo poprvé, co se takový problém objevil. Odkazování na anonymní zdroje do jisté míry snižovalo jeho důvěryhodnost. Reportér článku John Goshko také napsal, že momentálně to vypadá, že Reaganovy vize nové éry ve vztazích mezi Spojenými státy a Latinskou Amerikou nebudou uskutečněny. To znamená, že nedojde k prohlubování vztahů

---

⁶⁹⁴ LORTON, s. 198.

⁶⁹⁵ Tamtéž.

⁶⁹⁶ NELSON, GOODSSELL, James. US-Latin bond survives Falklands war. Online, 1982. *The Christian Science Monitor*. Dostupné z: <https://www.csmonitor.com/1982/0713/071352.html>. [cit. 2025-01-18].

⁶⁹⁷ Tamtéž.

mezi USA a Latinskou Amerikou.⁶⁹⁸ *The Washington Post* opakovaně vyjadřoval obavy z následků války pro vztahy mezi USA a Latinskou Amerikou.⁶⁹⁹ Novinář Gwertzman upozorňoval na skutečnost, že konflikt „nevyhnutelně poškodí zájmy Spojených států“⁷⁰⁰ ze strany Latinské Ameriky.⁷⁰¹ Americkému vedení na polokouli zasadilo rozhodnutí postavit se na stranu Velké Británie vážnou ránu a „ta rána může být nenapravitelná“.⁷⁰²

8.4 CHARAKTERISTIKA AMERICKÝCH ČLÁNKŮ BĚHEM VÁLKY O FALKLANDY

Běžným rysem amerických médií bývalo, že se často vysmívaly byrokracii Pentagonu a kritizovaly ji. V případě Falkland ale americký tisk reagoval jinak. Média byla překvapena tím, že v této otázce Pentagon reagoval rychle a neprobíhaly žádné zdlouhavé úřední procesy.⁷⁰³ Dalším společným znakem bylo vymyšlení si tvrzení, která nebyla potvrzená, pravdivá, či psaní informací, která nesměla být zveřejněna. I přesto, že americká média byla kontrolována, ne vždy se podařilo zajistit, aby se na veřejnost nedostala fakta, nepohodlná pro americkou vládu. Rentschler upozorňoval na to, že *The New York Times* víckrát vydal článek, který se vládě USA nehodil.⁷⁰⁴ Ze skutečnosti, že unikaly informace z tajných jednání ohledně Falkland, a to jak skrze média, tak i skrze jiné cesty, byl značně znepokojen Haig. Jen zřídkakdy se podle něj v médiích ukazovaly přesné informace.⁷⁰⁵ Níže jsou uvedeny příklady takových článků.

12. dubna 1982 hovořila Argentina s americkým novinářem Edwardem Schumacherem a předala mu podklady, které podle ní měl Haig přijmout a přetlumočit Velké Británii. Článek hovořil o tom, že argentinský návrh, který Haig převezl do Londýna zahrnuje současné stažení britských a argentinských sil z ostrova, ale až poté, co Británie uzná argentinskou suverenitu. Balíček návrhů vylučuje obnovení britské správy na ostrovech, psal Schumacher. Nanejvýš lze zajistit ostrovanům podílet se na místní správě.⁷⁰⁶ Haig byl

---

⁶⁹⁸ GOSHKO, John M., OAS Expresses Anger at U.S. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁶⁹⁹ FREEDMAN, Lawrence. *The Official History of the Falklands Campaign. War and Diplomacy*. New York, 2005.

⁷⁰⁰ GWERTZMAN, Bernard. U.S. Sees Setback to Its Latin Ties. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁷⁰¹ Tamtéž.

⁷⁰² THORNTON, s. 232.

⁷⁰³ WEINBERGER, Caspar. *Fighting for Peace: Seven Critical Years in the Pentagon*. New York, 1990, s. 214.

⁷⁰⁴ RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20], s. 9.

⁷⁰⁵ HAIG, s. 285.

⁷⁰⁶ SCHUMACHER, Edward, Argentines Taking a Pessimistic View on Falklands Crisis. *The New York Times*. 1982, s. 1.

článkem pochopitelně znepokojen a Thatcherova ihned viděla, že text je v rozporu s návrhy, které jí byly předloženy.⁷⁰⁷

Novináři, kteří se zásobovací skupinou létali na ostrov Ascension, byli varováni před tím, že rozsah zapojení USA nesmí být odhalen, zejména kvůli Argentině.⁷⁰⁸ Upozornění však nepomohlo. Dne 13. dubna 1982 daly *ABC News* vědět o tom, že Spojené státy americké chtějí oficiálně podpořit Velkou Británii a jsou na její straně.⁷⁰⁹ Zároveň agentura informovala o tom, že USA poskytují Velké Británii zpravodajskou pomoc.⁷¹⁰ Haig okamžitě volal do společnosti *ABC News*, že to není pravda.⁷¹¹ Tisk se se záležitostí obrátil i na Reagana, který odpověděl: „Neměli jsme od Spojeného království žádnou žádost o jakoukoli pomoc.“⁷¹² O den později o americké podpoře pro Británii informoval *The Washington Post* s širšími detaily. Autorem článku byl Carl Bernstein, který byl již znám díky aféře Watergate.⁷¹³ Pentagon ale zpočátku toto tvrzení popíral a později se k tomu odmítal vyjadřovat. Pravděpodobně šlo tedy o únik informace, která byla zatím tajná. Naštvaný byl Haig, který zprávě nevěřil a snažil se o její nepravdě přesvědčit Argentinu s tím, že pokračují další jednání. I americký generál Walters, když telefonoval s argentinským generálem Galtierim, zprávu popřel a řekl, že Haig o žádné oficiální podpoře a náklonosti na britskou stranu neví. Tvrdil, že momentálně se celá věc ve Washingtonu vyšetřuje a posléze se k ní Haig vyjádří argentinskému ministrovi zahraničí Méndezovi. Dne 14. dubna Haig ujistil argentinského ministra zahraničí, že USA Británii poskytují pouze běžnou úroveň spolupráce.⁷¹⁴ Junta sice Haigovi uvěřila, jinak by jeho následující návštěvu zrušila, a však napětí v argentinsko-amerických vztazích stoupalo.⁷¹⁵ Následně však Haig zjistil, že informace o podpoře jsou pravdivé a on o tom nebyl informován.⁷¹⁶

Argentinská junta však pojala podezření, že je špatně informována a tento pocit se prohloubil po projevu Thatcherové ze 14. dubna 1982. Britská premiérka tehdy prohlásila: „Jasně jsme řekli panu Haigovi, že nejprve musí dojít ke stažení vojsk útočnicka, že suverenita nad ostrovy není dotčena aktem invaze, a že pokud jde o budoucí jednání, záleží nejvíce na

---

⁷⁰⁷ THATCHER, *The Downing Street*, s. 197; Viz návrhy z téhož dne v kapitole Haigova mise.

⁷⁰⁸ MIDDLEBROOK, s. 91.

⁷⁰⁹ GETLER, Michael. U. S. Aiding British Fleet in Atlantic. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷¹⁰ THORNTON, s. 156.

⁷¹¹ HAIG, s. 285.

⁷¹² Ronald Reagan Presidential Library & Museum, Kalifornie, *Public Papers of Ronald Reagan (1981-1989)*, Remarks and a Question and Answer Session With Editors and Broadcasters From Midwestern States.

⁷¹³ GETLER, Michael. U. S. Aiding British Fleet in Atlantic. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷¹⁴ HRBEK, s. 96.

⁷¹⁵ HAIG s. 285.

⁷¹⁶ THORNTON, s. 156.

tom, co si Falklandčané sami přejí.⁷¹⁷ Proslov, odvysílaný v médiích, vyloučil Haigovo tvrzení, že jednání pokračují. Zároveň vyvolal spekulace, kde je pravda. Thatcherová také v projevu zmínila, že Britové nemohou kývnout na podmínky, které Haig předložil ze strany Argentiny (šlo o Haigovy zmíněné ústupky). Momentálně vše závisí na Haigově dalším jednání v Argentině. Vojenský výbor rozhodl o tom, že ihned, jak Haig dorazí do Buenos Aires, musí podat vyčerpávající informace britského stanoviska a požadavky vlády Velké Británie. Projev Margaret Thatcherové otiskl hned následující den deník *The New York Times*.⁷¹⁸ 15. dubna argentinská junta najednou odmítla přistoupit na kompromis, který Méndez původně navrhl. Změna stanoviska mohla být zřejmě způsobena právě tím, co vydala média.⁷¹⁹

U Carla Bernsteina to nebylo poprvé, kdy napsal něco, co nemělo být zveřejněno. Prostřednictvím médií své publikum informoval o tom, že Spojené státy poskytly satelitní zpravodajské informace britské flotile. Ve spojitosti s tím novinář položil otázku: „Bude Alexander Haig schopen nadále vést politiku férového zprostředkování?“⁷²⁰ Enders na základě této zprávy zavolal Takacsovi, aby zprávu popřel a vysvětlil, že od počátku krize USA neposkytují žádná takováto data. Dodal však, že pokud by se tak stalo, situace už se nebude opakovat.⁷²¹ S podobnou zprávou přišla i organizace *CBS News*. Ta naopak napsala, že Spojené státy poskytují Argentině satelitní zpravodajské informace o pohybu britské flotily.⁷²²

Dalším článkem, který nebyl vydán ve správný čas, byl od organizace *The Washington Post*. Hovořil o poskytnutí americké flotily Velké Británii.⁷²³ Na to reagoval Alexander Haig následujícím prohlášením: „Od vypuknutí krize USA nepřekročily požadavky, které by šly nad rámec našich obvyklých vzorců spolupráce. Britské použití amerických zařízení na ostrově Ascension bylo odpovídajícím způsobem omezeno.“⁷²⁴ Haig tedy situaci dobře obhájil.⁷²⁵ Další text, který nebyl založen na pravdě, byl vydán i 27. dubna 1982. S informací přišel opět *The Washington Post*. Informoval o tom, že Británie zveřejnila zprávu o

---

⁷¹⁷ Excerpts From Mrs. Thatcher's Talk. *The New York Times*. 1982, s. 14.

⁷¹⁸ Tamtéž.

⁷¹⁹ HAIG, s. 286.

⁷²⁰ LORTON, s. 59.

⁷²¹ BAUTISTA, TATA, YOFRE, Juan. „Fuck!\": la furia de Haig por las duras negociaciones con Galtieri por Malvinas y el fracaso que llevó a la guerra. Online. *Infobae*. 2022. Dostupné z: <https://www.infobae.com/sociedad/2022/04/17/fuck-la-furia-de-haig-por-las-duras-negociaciones-con-galtieri-por-malvinas-y-el-fracaso-que-llevo-a-la-guerra/>. [cit. 2025-01-19].

⁷²² HAIG, s. 301.

⁷²³ Tamtéž.

⁷²⁴ CLARE, s. 96.

⁷²⁵ Tamtéž.

argentinské kapitulaci, což se záhy potvrdilo jako nepravdivé. Argentina totiž oznámila, že „argentinské síly udržují své pozice na ostrově.“⁷²⁶ Argentina ještě ani neplánovala konec války.⁷²⁷

Nepříjemná situace pro americkou vládu nastala i chvíli před Reaganovým oficiálním vyhlášením americké podpory Velké Británii na konci dubna 1982. Americká média již od 28. dubna začala vydávat články o tom, že Washington podpoří Británii. Tisk tak soudil na základě informací od Hendersona.⁷²⁸ I přesto, že zpravodajská spolupráce mezi USA a Británií během války o Falklandy byla okamžitá a rozsáhlá, nebyla až tak veliká, jak psal tisk.⁷²⁹ Až dva roky po válce *The Washington Post* vyšel najevo s konkrétními daty, co vše Spojené státy poskytly Velké Británii. Informace měl deník přímo z Pentagonu.⁷³⁰

Článek, který kvůli Argentině vyvolal spekulace, pocházel z druhé poloviny května 1982. Vydal jej opět *The Washington Post* a psal o tom, jak Spojené státy zásobují Velkou Británii.⁷³¹ To byla pravda, ale nejasnosti vyvolala Argentina, která ve stejnou dobu vydala text, který naopak uváděl, že Britové pokračují bez doplnění zásob.⁷³²

Dalším společným rysem amerických zpravodajských organizací byla skutečnost, že nejvíce článků napsaly na téma argentinské invaze. Ihned, jak se informace z 2. dubna 1982 dostala do USA, americká média o této události informovala veřejnost. Články tedy vyšly v *The New York Times*,⁷³³ *The Washington Post*,⁷³⁴ ale i televizní zpravodajství *ABC News* informovalo o situaci.⁷³⁵

Když došlo 21. května 1982 k vylodění britských jednotek na Falklandách, většina amerických článků se shodla na tom, že konflikt vstoupil do své závěrečné fáze a v Reaganově administrativě probíhají napjaté diskuze, co by měla vláda učinit a jak celá situace dopadne. V tisku zaznívalo například to, že britské vítězství může přijít „poměrně rychle“,⁷³⁶ nebo se může změnit v katastrofu.⁷³⁷

---

⁷²⁶ GOSHKO, John M. Argentina Counters British Blockade. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷²⁷ Tamtéž.

⁷²⁸ BADSEY, HAVERS, s. 49.

⁷²⁹ RICHARDSON, s. 126.

⁷³⁰ GETLER, Michael. U. S. Aiding British Fleet in Atlantic. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷³¹ War Aims. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷³² LORTON, 192; Není uveden název zpravodajské organizace.

⁷³³ Argentina Seizes Falkland Islands; British Ships Move. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁷³⁴ DIEHL, Jackson. Argentina Seeks to Show Firm Control of Islands. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷³⁵ *ABC News Flash Announcing the Argentine Invasion of the Falkland Islands April 1982*. Online. In: Facebook. 2023. Dostupné z: <https://www.facebook.com/watch/?v=1402077687321067>. [cit. 2025-01-20].

⁷³⁶ THORNTON, s. 231.

⁷³⁷ Tamtéž.

Rozhodně se většina mediálních článků přiklání na stranu Velké Británie. Tato skutečnost se projevovala již z titulků. Šlo například o následující nadpisy: „Británie, která tvrdí, že válka skončila, vrátí poslední zajatce“,⁷³⁸ „Británie je ta, která jde udělat správný krok, „Argentina obsadila Falklandské ostrovy, britské lodě se daly do pohybu“,⁷³⁹ „Argentina je viník války, „Britonové se radují ze svého vítězství na Falklandách“,⁷⁴⁰ „Británie oznamuje argentinskou kapitulaci, aby ukončila desetitýdenní válku na Falklandách“,⁷⁴¹ „Británie hlásí, že ztratila 255 obětí ve válce o Falklandy“,⁷⁴² „Británie je ta, která má oběti, „USA poskytly Británii flotilu v Atlantiku“,⁷⁴³ „USA pomáhají Británii, „Britský falklandský hrdina je testován v Bosně“,⁷⁴⁴ „Británie má hrdinu, „Prezident vyzývá Brity, aby bojovali za demokracii“,⁷⁴⁵ „Británie bojuje za správnou věc. Novináři Michael Getler z *The New York Times* a Charles Corddy z *Baltimore Sun* měli v oblibě psát články o podpoře Velké Británie, čímž chtěli dát najevo, jak je důležitá.“⁷⁴⁶

8.5 OSTATNÍ ČLÁNKY

I přesto, že většina amerických článků během války o Falklandy byla probritská, našly se i texty pro-argentinského či neutrálního rázu, nebo autoři, kteří se zaměřovali na dílčí informace o válce. Reportér deníku *The Washington Post* si stál za tím, že konflikt podtrhl napětí mezi pragmatiky typu Alexandra Haiga a zastánci jasně neutrálního přístupu jako Kirkpatrickovou.⁷⁴⁷ Haig totiž důkladně promýšlel, jak situaci řešit, kdežto Kirkpatricková šlo především o zachování přátelských vztahů s Argentinou. Historik Ronald Steel, který psal pro *The New York Times* tvrdil, že agrese byla dříve tolerována, ale to se musí změnit.⁷⁴⁸ Hugh Trevor-Roper zase do *The New York Times* napsal: „Kdyby si Argentina ponechala svou kořist, dnes by ostrovy byly nahrazeny vládou síly a nebyly by v bezpečí.“⁷⁴⁹ Na ostrovech by tedy vládl tvrdý režim bez demokracie. Roper svůj názor napsal v průběhu války a domníval se, že zatím nelze předpovídat, jaký bude výsledek. Kdyby ale podle něj zvítězila

---

⁷³⁸ RATTNER, Steven. Britain, Asserting Falkland War Is Over, Will Return Last Captives. *The New York Times*. 1982, s. 10.

⁷³⁹ Argentina Seizes Falkland Islands; British Ships Move. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁷⁴⁰ Britons Are Taking Delight in Their Victory in the Falklands. *The New York Times*. 1982, s. 22.

⁷⁴¹ APPLE JR., R. W. Britain Announces Argentine Surrender to End the 10-week War in the Falklands. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁷⁴² Britain Reports It Lost 255 in Falkland War. *The New York Times*. 1982, s. 2.

⁷⁴³ GETLER, Michael. U. S. Aiding British Fleet in Atlantic. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷⁴⁴ ROSE, Michael. Britain's Falklands Hero Tested in Bosnia. *The Washington Post*. 1982, s. p.

⁷⁴⁵ THORNTON, s. 240.

⁷⁴⁶ Tamtéž, s. 231.

⁷⁴⁷ KIRKPATRICK, Jeane J. My Falklands War and Theirs. *The National Interest*. Roč. 1989-90, č. 18, s. 19.

⁷⁴⁸ FRANCK, s. 119-120.

⁷⁴⁹ TREVOR, ROPER, Hugh. It's 1770. There's a Falkland Crisis. *The New York Times*. 1982, s. 23.

Británie, mohlo by dojít k „všeobecné válce“.⁷⁵⁰ Stejně tak jako většině státních představitelů USA i Roperovi šlo především o to, aby incident byl uzavřen mírem. Jeho postoj tedy nebyl ani probritský a ani pro-argentinský, neboť obojí mělo svá pro a proti.⁷⁵¹

Válce o Falklandy se také intenzivně věnoval americký reportér Bill O'Reilly, který pracoval pro organizaci *CBS News*. Jeho ale kolegové posléze obvinili z toho, že si informace o válce přikresloval. O'Reilly psal také o protestech v Argentině.⁷⁵² Jak již bylo zmíněno výše, během války na ostrovech nebyl jediný americký reportér a někteří novináři obvinili O'Reillyho ze lži, když tvrdil, že na ostrovech byl.⁷⁵³ Jeho kolega David Corn zase řekl, že problém není v tom, že O'Reilly informoval o násilných protestech v Argentině, ale v tom, že se choval, jako že se hlásí přímo z válečné zóny. Další komentátoři, jako Eric Enberg uvedli, že popis O'Reillyho o argentinských demonstracích obsahoval nesrovnalosti. Vedoucí zaměstnavatelé *CBS News* ale stáli za O'Reillym.⁷⁵⁴

K podpoře Argentiny se *The New York Times* vyjádřil 1. května 1982. Uvedl, že „národy Rijského paktu poskytly Argentině pouze rituální podporu“.⁷⁵⁵ Argentina tedy obdržela pomoc. Z citace lze však těžko rozeznat, zda tím autor myslel i Spojené státy, či nikoli.⁷⁵⁶ Další článek, který byl z části ve prospěch Argentiny, byl vydán 9. května 1982. Autor v něm vyzdvihoval argentinskou armádu. Narážel zejména na to, jak se jí povedlo zničit britský HMS Sheffield, který patřil k nejmodernějším britským torpédoborcům.⁷⁵⁷

Někteří komentátoři tvrdili, že volba strategických odpovědí Thatcherové byla ovlivněna domácími faktory. Tedy to, jak premiérka reagovala a jednala, se odvíjelo na základě domácí politiky a hospodářství Velké Británie. Šlo jí více o obraz Velké Británie a zvýšení podpory své osoby ze strany veřejnosti, než o samotné Falklandy a jejich obyvatele.⁷⁵⁸ Pravdou je, že podpora Thatcherové se po válce o Falklandy zvýšila.⁷⁵⁹ Stejně tak si někteří komentátoři mysleli, že jako Argentinu řídí vojenská junta, tak i Velká Británie

---

⁷⁵⁰ Tamtéž; Autor článku nedefinuje pojem všeobecná válka.

⁷⁵¹ TREVOR, ROPER, Hugh. It's 1770. There's a Falkland Crisis. *The New York Times*. 1982, s. 23.

⁷⁵² STEEL, Emily a SOMAIYA, Ravi. Bill O'Reilly and Fox News Redouble Defense of His Falklands Reporting. *The New York Times*. 1982, s. 1.

⁷⁵³ GREENBERG, Jon. I never said I was on the Falkland Islands. Online. *Politifact*. 2015. Dostupné z: <https://www.politifact.com/factchecks/2015/mar/03/bill-oreilly/oreilly-i-never-said-i-was-falkland-islands/>. [cit. 2025-01-18].

⁷⁵⁴ STEEL, Emily a SOMAIYA, Ravi. Bill O'Reilly and Fox News Redouble Defense of His Falklands Reporting. *The New York Times*, 1982, s. 1.

⁷⁵⁵ Shock Therapy for Argentina. *The New York Times*. 1982, s. 26.

⁷⁵⁶ Tamtéž.

⁷⁵⁷ RESTON, James. Washington; Beyond the Falklands. *The New York Times*, s. 21.

⁷⁵⁸ Tamtéž.

⁷⁵⁹ COLL a AREND, s. 114.

je řízena, ale na rozdíl od Argentiny demokraticky zvolenou vládou. Jako by to dokazovalo, že Britové jsou v morálnější pozici. Je však třeba mít na paměti, že „u většiny právních případů věc náleží řádnému majiteli, nikoli nejmilejší osobě“.⁷⁶⁰ Tedy vlastnictví ostrovů nezáleží na tom, jaká je kde vláda, ale závisí to na právu. I když se zmínka o morálce zdála být probritská, novináři zdůrazňovali prioritu právního hlediska.⁷⁶¹

9 DOSAVADNÍ HODNOCENÍ AMERICKÉHO POSTOJE

K tomu, jak se USA během války o Falklandy chovaly, se vyjádřilo několik odborníků. Podle amerického experta na mezinárodní právo, Thomase M. Francka, si Spojené státy vždy chtěly zachovat pozici globálního mediátora a spor o Falklandy nebyl výjimkou. Tentokrát se ale zdrženlivost Spojených států příliš nevyplatila a vyjednávání ztížila. Kdyby Argentina od počátku věděla, že USA se postaví na stranu Velké Británie, nemusela by se připravovat zbytečná kompromisní řešení.⁷⁶² I Velká Británie se k americkému postoji vyjádřila tak, že kdyby se USA ihned jednoznačně postavily na její stranu, Argentina by se stáhla.⁷⁶³ USA také uznaly, že neutralita je nakonec dostala do větších problémů s Argentinou, než bylo nutné, protože Argentina pak brala za zradu fakt, že se USA postavily na stranu Velké Británie a od počátku to nepřiznaly.⁷⁶⁴ Haig však uvedené tvrzení zpochybnil. Podle něj právě neutrální přístup dodal oběma stranám na důvěryhodnosti pro USA. Kdyby Argentina od počátku věděla, že Spojené státy nejsou nestranné, domníval se, že by šance na diplomatické urovnání byly nulové.⁷⁶⁵

Americký autor Michael Reisman se domníval, že pro Británii a do jisté míry i pro Spojené státy by bývalo lepší problém Falkland přejít než jej řešit. Výsledkem totiž byla situace, kdy se záležitost táhla příliš dlouho.⁷⁶⁶ Podle amerického profesora Gabriela Marcellly i přesto, že se USA mohly dopustit taktických chyb, zareagovaly rychle a čestně a snažily se konflikt odvrátit. Spojené státy by neměly být obviňovány z argentinské vojenské porážky, ani z kolapsu diplomacie. Pouze je možné jim vytknout, že 30. dubna svoji zprostředkovatelskou misi ukončily a nepokračovaly v ní do úspěšného konce.⁷⁶⁷ Dále se domníval, že argentinský útok z 2. dubna 1982 byl předvídatelný, nikoli překvapivý, neboť ze strany Argentiny již

---

⁷⁶⁰ REISMAN, s. 287.

⁷⁶¹ Tamtéž.

⁷⁶² FRANCK, s. 112.

⁷⁶³ RICHARDSON, s. 133.

⁷⁶⁴ FRANCK, s. 112

⁷⁶⁵ CHARLTON, s. 163.

⁷⁶⁶ REISMAN, s. 315.

⁷⁶⁷ MARCELLA, s. 25.

předtím vycházely určité signály.⁷⁶⁸ Podle Marcelly byla role Spojených států amerických v konfliktu žádoucí.⁷⁶⁹ Carlos Osorio, který vedl dokumentační projekt Falkland v Národním bezpečnostním archivu, prohlásil: „Reaganova administrativa věděla, že pokud Britové zpočátku neuspějí, nenechají to být, a pokud budou Argentinci vytlačeni, ale budou chtít pokračovat v boji, jejich jedinou možností bude sovětská podpora.“⁷⁷⁰ Podle britského autora Maxe Hastingse Spojené státy nikdy nepochopily, jak silná byla touha obou stran po kontrole ostrovů.⁷⁷¹ Lze říci, že nerozhodnost a nesoudržnost americké politiky ve válce o Falklandy podkopala výhody, které by jinak mohly Spojeným státům plynout z podpory Velké Británie.⁷⁷²

Britský historik Lawrence Freedman se domníval, že kdyby USA zahájily taktiku ve smyslu přesvědčování Argentiny o tom, že Velká Británie má kapacitu na dobytí ostrovů zpět, byly by tak schopny ji přimět k tomu, aby útok odvolala.⁷⁷³ Španělský vlivný novinář Jesus Iglesias Rouca zase vyjádřil názor, že Spojené státy by podporovaly jakékoli řešení, vedoucí k restituci ostrovů, klidně i vojenské.⁷⁷⁴ Toto tvrzení však USA zásadně odmítly.⁷⁷⁵

---

⁷⁶⁸ Tamtéž, s. 18.

⁷⁶⁹ Tamtéž, s. 16.

⁷⁷⁰ BORGER, Julian. US feared Falklands war would be 'close-run thing', documents reveal. *The Guardian*. 2012. Dostupné také z: <https://www.theguardian.com/world/2012/apr/01/us-feared-falklands-war-documents>.

⁷⁷¹ HASTINGS a JENKINS, s. 131.

⁷⁷² RICHARDSON, s. 157.

⁷⁷³ FREEDMAN, *The Origins*, s. 195.

⁷⁷⁴ MARCELLA, s. 5.

⁷⁷⁵ Ronald Reagan Presidential Library & Museum, Kalifornie, Public Papers of Ronald Reagan (1981-1989), Statement by Deputy Press Secretary Speakes on the Situation in the Falkland Islands.

10 ZÁVĚR

Ačkoli Velká Británie i Argentina trvaly na zapojení Spojených států do války o Falklandy v roli mediátora, USA se této pozici v tomto konfliktu zpočátku vyhýbaly. Důvodem byla skutečnost, že na začátku 80. let měly relativně přátelské vztahy s oběma národy. Ty však provázely zejména zájmy Spojených států. Velká Británie byla pro Spojené státy důležitým evropským spojencem. Její politika byla jako jediná v Evropě v plném souznění s tou americkou. Pokud by vláda tehdejší premiérky Thatcherové padla, což by se v případě britské prohry mohlo stát ve válce o Falklandy, pro americkou politiku by to byla obrovská rána. Z Argentiny zase pramenily dvě hrozby. Jedna v podobě vývoje jaderných zbraní, čemuž Státy chtěly zamezit. Druhá v tom, že by Argentina mohla rozvíjet vztah se Sovětským svazem. S tím souvisela i skutečnost, že USA chtěly ustanovit v Argentině, ale i celé Latinské Americe demokratický režim. Proto zpočátku trvaly na tom, že si strany mají konflikt vyřešit samy, případně jej předložit před OSN.

Když USA přijaly roli mediátora, snažily se ji vést v zásadě ve svůj prospěch. První měsíc války důsledně projevovaly neutrální postoj jako jejich oficiální stanovisko. Každé straně však v soukromých rozhovorech tvrdily něco jiného. Velkou Británii ujišťovaly o jejich maximální podpoře, protože se jednalo o jejich nejbližšího spojence. To jí dokazovaly i materiální podporou, která probíhala po celou dobu konfliktu. Argentině naopak tvrdily, že ona bude vítězem sporu a že k pomoci Británii z jejich strany nedochází. Mezi Argentinou a USA došlo několikrát ke komunikačnímu šumu, kdy se oba národy špatně pochopily. Nakonec se Spojené státy rozhodly oficiálně podpořit Velkou Británii. Po tomto veřejném vyslovení v jejich zájmu bylo, aby Británie vyhrála.

Spojeným státům šlo především o jejich pověst ve světě. Chtěly zabránit ozbrojenému konfliktu, aby si veřejnost nemyslela, že použití síly se může vyplácet. Když už ale k válce došlo, zásadně odmítaly svoji aktivní vojenskou účast. Mimo to jim na prvním místě záleželo na vlastních občanech. Snažily se tak hlavně ochránit své obyvatele na Falklandách a v Argentině. Jejich bezpečnost pro ně byla přednější než bezpečnost argentinských a britských občanů, či dokonce samotných Falklandských ostrovů. Argentina naznačovala, že v případě nepřijatelných kroků ze strany USA by totiž mohlo dojít k deportaci amerických obyvatel z jejího území.

Výroky amerických představitelů ukázaly, že USA je pro ně na prvním místě. Prezident Reagan dokonce prohlásil, že pokud by došlo v problému ke spojení Argentiny se Sovětským svazem, bylo by pro USA lepší ostrovy zničit.

Výsledek konfliktu skončil ve prospěch USA, a sice vítězstvím Velké Británie. Ta však během války žádala o ještě větší pomoc, než ji byla poskytnuta. To ale jistým způsobem měnilo roli USA, kdy se z mediační pozice dostaly do role vyjednavací. Na základě britského vítězství však byla Británie Spojeným státům ve finále vděčná. Co se týče dopadů na relace mezi Spojenými státy a zneprátelenými strany, válka o Falklandy ovlivnila negativně pouze vztah s Argentinou a několika dalšími latinskoamerickými národy. Argentina označila americký příklon na britskou stranu za velké zklamání. K přerušení vztahů však došlo jen krátkodobě. V roce 1983, když se vyměnila argentinská vláda, se jejich vazby opět normalizovaly. Vztahy s Velkou Británií zůstaly přátelské.

Navzdory tomu, že navenek Spojené státy zpočátku projevovaly neutrální přístup, ve skutečnosti byli představitelé rozděleni na dva tábory. Jednalo se o osobnosti, které stály na britské straně a státníky, kteří odmítali Británii podpořit. Silným zastáncem britské strany byl tehdejší ministr obrany Caspar Weinberger. Od začátku konfliktu deklaroval, jak moc je důležité Velkou Británii jakožto dlouhodobého spojence podpořit. Nehledě na názory ostatních také prosazoval materiální podporu pro Británii. Jednoznačnými zastánci latinskoamerického tábora byli Kirkpatricková a Enders. Kirkpatricková svůj názor v americké vládě prosazovala během celého konfliktu a snažila se Argentinu přesvědčovat o tom, že Spojené státy nejsou až tolik nakloněny na britskou stranu. Ačkoli na konci dubna USA veřejně prohlásily, že jejich oficiální stanovisko je podpoření Velké Británie, členové druhé skupiny si nadále stáli za svým názorem. Jejich vliv zeslábl až po svržení argentinské junty. Ačkoli státníkův proti-britského postoje bylo výrazně méně, ve vládě se nacházelo mnoho představitelů, kteří měli nejednoznačný postoj. Do této skupiny patřili například americký velvyslanec v Argentině Harry Shlaudeman či generál Vernon Walters. Tato skutečnost naznačuje, že se USA snažily opravdu hrát na obě strany tak, aby jejich mediace měla minimální negativní dopad na vzájemné vztahy. Nejméně se o situaci staral sám prezident Reagan. Velká Británie i Argentina tak ani nebraly velký ohled na to, co si myslí. Po válce však někteří američtí vládní představitelé přiznali, že původní trvání na neutrálním přístupu byl klíčový faktor selhání diplomacie. Bylo zjištěno, že nejednota americké vnitřní politiky a výroky zastánců přístupu ve prospěch Argentiny stěžovaly Haigovy diplomatické snahy.

Role tehdejšího amerického ministra zahraničí Alexandera Haiga nebyla vůbec jednoduchá. Musel cestovat mezi Washingtonem, Londýnem a Buenos Aires a vytvářet návrhy, které by vyhovovaly všem třem stranám. Bohužel žádný z jeho podkladů se nesetkal s úspěchem. Míse se ale zhostil dobrovolně na základě rozhovorů s Británií a Argentinou. Ačkoli zpočátku patřil mezi osobnosti, které se konfliktem nechtěly zabývat, sám tvrdil opak. Během krize si byl vědom, že pokud neuspěje, bude to znamenat konec jeho funkce ve vládě, protože mnoho tehdejších amerických státníků s ním nesouznělo. Haig jakožto zástupce USA vedl svoji misi ve prospěch svého národa. Akce však byla neúspěšná, neboť došlo k eskalaci konfliktu. Haig se i přesto snažil být dále nápomocen během války, ačkoli jeho mise skončila, a to v druhé polovině dubna 1982. V červenci z postu ministra zahraničí odstoupil. Mnoho amerických vládních představitelů Haigovo zprostředkovatelské úsilí zkritizovalo. Někteří američtí představitelé, kteří měli k Haigově misi výtky, i tak po válce jeho snahu ocenili a uznali, že jeho úkol nebyl jednoduchý.

Velký vliv na britské vítězství měla CIA a americká materiální pomoc. Stav britského vojenského vybavení v místě konfliktu byl slabý a bez americké pomoci by Británie utrpěla velké ztráty.

Nejmenší rozkoly byly zaznamenány u americké veřejnosti. Jednoznačně se shodla na tom, že chce válku ukončit a ideálně bez jakékoli angažovanosti USA. Většina lidí stála na straně Velké Británie. Zároveň bylo zjištěno, že lidé nechápali, proč se USA zabývají zrovna Falklandskými ostrovy. Stejně jako americká vláda, i občané USA se stavěli proti americké přímé vojenské účasti v konfliktu.

Americkou mediaci rozhodně nejvíce stěžovala média. Stejně jako v jiných situacích, i během konfliktu vycházelo o problematice nespočet článků napříč mnoha organizacemi. Vyšlo však mnoho textů, které byly přehnané nebo nebyly založeny na pravdě. Takové články podkopávaly Haigovu misi. Většina mediálních článků obsahovala probritský postoj a stejně tak jej deklarovalo mnoho reportérů. Mediální probritský postoj byl natolik silný, že zpravodajské organizace kritizovaly americké vládní kroky, které nebyly ve prospěch Velké Británie. Za organizaci, která se nejvíce blížila objektivnímu sdělování zpráv, lze považovat *The New York Times*.

I přesto, že falklandská krize vyústila ve válku a americká mise je považována za neúspěšnou, pro USA konflikt dopadl úspěšně, přesně tak, jak chtěly. Protože Velká Británie vyhrála, USA mohly nadále rozvíjet vztahy se svým silným evropským spojencem. Zároveň

došlo ke svržení junty a nahrazení demokratickou vládou, která upustila od jaderného programu, což byl také americký cíl. Na základě uvedené analýzy nelze Haiga obviňovat ze selhání mise, neboť velký podíl viny za toto selhání nesli ostatní členové vlády, ale i americká média. On sám pak musel veškeré nejasnosti řešit. Válka o Falklandy tak jasně ukázala, jak se USA chovají v roli mediátora, když jde o jejich spojence. I přesto, že s Velkou Británií měly v roce 1982 silné vazby, nebyly schopny ji navenek s jasným přesvědčením podpořit. A to v momentě, kdy vinu nesla prokazatelně Argentina, která byla agresor. Neutrální postoj jim pak přinesl více škody než užitku, neboť k přerušení vztahů s Argentinou došlo a Velká Británie měla k tomuto přístupu také mnoho výhrad.

11 SEZNAM PRAMENŮ A ODBORNÉ LITERATURY

11.1 Archivy

1) Margaret Thatcher Foundation, Maryland

CIA Records Search Tool, The US & the Falklands War (1).

2) National Archives, Washington, D.C.

Kart. č. 58A-K2, House Records, Theodore Roosevelt's Annual Message to Congress for 1904.

3) Ronald Reagan Presidential Library & Museum, Kalifornie

Public Papers of Ronald Reagan (1981-1989), Statement by Deputy Press Secretary Speakes on the Situation in the Falkland Islands.

Public Papers of Ronald Reagan (1981-1989), Remarks and a Question and Answer Session With Editors and Broadcasters From Midwestern States.

4) The National Security Archive, Washington, D.C.

Kart. č. 374, CIA reports Describe Logistical Support and Detailed Intelligence on Argentine Forces.

Kart. č. 07892, Falklands Dispute, Secretary's Meeting with Prime Minister Thatcher.

11.2 Dobový tisk

ABC News

Columbia Journalism Review

Los Angeles Times

The Guardian

The Christian Science Monitor

The New York Times

The Telegraph

The Washington Post

11.3 Odborná literatura

ACEVEDO, Domingo E. The U.S. Measures against Argentina Resulting from the Malvinas Conflict. *The American Journal of International Law*. 1984, č. 2, s. 323-324.

BADSEY, HAVERS, Stephen. An Overview of the Falklands War: Politics, Strategy and Operations. *NIDS Military History Studies Annual*. 2013., s. 139-166.

BADSEY, HAVERS, Stephen. *The Falklands conflict twenty years on: lessons for the future*. Londýn, 2005.

CALHOUN, MERRILL, John a FISHER, Harold A. *The World's Great Dailies: Profiles of Fifty Newspapers*. New York, 1980.

CARDOSO, Oscar R. a KIRSCHBAUM, Ricardo a KOOY, SNIPPET, Eduardo. *Falklands, the secret plot*. Londýn, 1987.

COLL, Alberto R. a AREND, Anthony C. *The Falklands War. Lessons for Strategy, Diplomacy, and International Law*. Londýn, 1985.

CONNELL, SMITH, Gordon. *The United States and Latin America: An Historical Analysis of Inter-American Relations*. 1974, New Jersey, č. 1.

CURRAN, Daniel K. a SEBENIUS, James a WATKINS, Michael. Two Paths to Peace: Contrasting George Mitchell in Northern Ireland with Richard Holbrooke in Bosnia–Herzegovina. *Negotiation Journal*. 2004, č. 4, s. 513-537.

DUNCAN, Anderson. *The Falklands War 1982*. Oxford, 2002.

DUNNETT, Denzil. Self-Determination and the Falklands. *International Affairs*. 1983, č. 3, s. 415-428.

DORMAN, Andrew D. a KANDIAH, Michael a STAERCK, Gillian. *The Falklands War*. Londýn: CCBH Oral History Programme, 2005.

EDDY, Paul. *The Falklands War*. Londýn, 1983.

FRANCK, Thomas M. Dulce et Decorum Est: The Strategic Role of Legal Principles in the Falklands War. *The American Journal of International Law*. 1983, č. 1, s. 109-124.

FREEDMAN, Lawrence a GAMBA, STONEHOUSE, Virginia. *Signals of War: The Falklands Conflict of 1982*. New Jersey, 2014.

- FREEDMAN, Lawrence. *The Official History of the Falklands Campaign. The Origins of the Falklands War*. New York, 2005.
- FREEDMAN, Lawrence. The Special Relationship, Then and Now. *Foreign Affairs*. 2006, č. 3, s. 61-73.
- FREEDMAN, Lawrence. *The Official History of the Falklands Campaign. War and Diplomacy*. New York, 2007.
- GAVSHON, Arthur a RICE, Desmond. *The Sinking of the Belgrano*. Londýn, 1984.
- GELLHORN, Martha. *The Novellas of Martha Gellhorn*. New York, 1994.
- HAIG Alexander, M., Jr. *Caveat: Realism, Reagan and Foreign Policy*. New York, 1984.
- HASTINGS, Max a JENKINS, Simon. *The Battle for the Falklands*. New York, 1984.
- HAYWARD, Thomas B. At That Very Moment, They Were Landing in the Falklands. *Naval History*. 2019, č. 4, s. p.
- HENDERSON, Nicholas. *Mandarin: The Diaries of Nicholas Henderson*. Phoenix, 1994.
- HERRING, George C. *From Colony to Superpower: U.S. Foreign Relations Since 1776*. New York, 2009.
- HRBEK, Jaroslav. *Válka o Falklandy 1982*. Praha, 1999.
- CHARLTON, Michael. *The Little Platoon: Diplomacy and the Falklands Dispute*. Cambridge, 1989.
- JONES, LEITH, Frank. Haig's "WATERLOO": Lessons from a Failure In International Mediation. *International Journal on World Peace*. 2013, č. 3, s. 7-29.
- KIRKPATRICK, Jeane J. My Falklands War and Theirs. *The National Interest*. 1989-90, č. 18, s. 11-20.
- KISSINGER, Henry. *Bouřlivé roky*. Praha, 2004.
- KISSINGER, Henry. *Roky obnovy*. Praha, 2002.
- KREJČÍ, Oskar. *Zahraniční politika USA: ideje, doktríny, strategie*. Praha, 2009.
- KUNZ, Josef L. The Inter-American Treaty of Reciprocal Assistance. *The American Journal of International Law*. 1948, č. 1, s. 111-120.

- LEARY, Kimberlyn a PILLEMER, Julianna a WHEELER, Michael. Negotiating with Emotion. *Harvard Business Review*. 2013, č. 1-2, s. 86-103.
- LEHMAN, John. *Command of the Seas*. Maryland, 2001.
- LEVINSON, Jerome a DE ONÍS, Juan. Review by: Stefan H. Robock. *Political Science Quarterly*. 1973, č. 1, s. 159-161.
- LUND, Michael S. *Preventing Violent Conflicts: A Strategy for Preventive Diplomacy*. Washington, D. C., 1996.
- MARCELLA, Gabriel. *The Malvinas/Falklands War of 1982: Lessons for the United States and Latin America*. Strategic Studies Institute/ US Army War College Carlisle Barracks. Pensylvánie, 1983.
- MARTZ, John D. *United States Policy in Latin America: A Quarter Century of Crisis and Challenge, 1961-1986*. Nebraska, 1990.
- MAXWELL, FINGER, Seymour. The Reagan-Kirkpatrick Policies and the United Nations. *Foreign Affairs*. 1983, č. 2.
- MCLAUGHLIN, Greg, *The War Correspondent*. Londýn, 2016.
- MERILL, Dennis a PATERSON, Thomas. *Major Problems in American Foreign Relations, To 1920*. New York, 2009.
- MIDDLEBROOK, Martin. *The Falklands War*. South Yorkshire, 2012.
- MORLEY, Morris H. *Somoza and the Sandinistas: Stage and Regime in US Policy toward Nicaragua 1969—1981*. Washington, 2002.
- RACHMAN, Gideon. Is the Anglo-American relationship still special? *Washington Quarterly*. 2001, č. 2, s. 5-20.
- REISMAN, Michael. The Struggle for The Falklands. *The Yale Law Journal*. 1983, č. 2, s. 287-317.
- RENTSCHLER, James. *A Reason to Get up in the Morning*. New York, 2008.
- RICHARDSON, Louise. *When Allies Differ: Anglo-American Relations during the Suez and Falklands Crises*. New York, 1996.
- SCHÄFER, Peter. *Prezidenti USA: od George Washingtona po Billa Clintona*. Praha, 1995.

SCHULZINGER, Robert D. *U.S. Diplomacy Since 1900*. New York, 2002.

STRANSKY, Steven G. Re-Examining the Falkland Islands War: The Necessity for Multi-Level Deterrence in Preventing Wars of Aggression. *Georgia Journal of International & Comparative Law*. 2012, č. 2, s. 473-525.

THATCHER, Margaret. *The Downing Street Years*. Londýn, 2012.

THORNTON, Richard C. *The Falklands Sting: Reagan, Thatcher, and Argentina's Bomb*. Washington 1998.

TRAIN, Harry D. An Analysis of the Falkland/Malvinas Islands Campaign. *Naval War College Review*. 1988, č. 1, s. 33-50.

WIELAND, Alexander R. a HOWARD, Adam M. *Foreign Relations of the United States 1981–1988; Volume XIII; Conflict in the South Atlantic, 1981–1984*. Washington, 2015.

WEINBERG, Alvin M. a BARKENBUS, Jack N. a ALONSO, Marcelo. *The Nuclear Connection: A Reassessment of Nuclear Power and Nuclear Proliferation*. Minnesota, 1985.

WEINBERGER, Caspar. *Fighting for Peace: Seven Critical Years at the Pentagon*. New York, 1990.

Latin America, The Falklands War. *Strategic Survey*. 1982, č. 1, s. 116-121.

11.4 Internetové zdroje:

ACOSTA, ALZURU, Carolina a LESTER-ROUSHANZAMIR, Elli P. All You Will See is the One You Once Knew: Portrayals from the Falklands/Malvinas War in U.S. and Latin American Newspapers. Online. *Research Gate*. [cit. 2025-01-18].

ATLAMAZOGLU, Stavros. With Help from the Five Eyes, Argentina Doomed to Lose the Falklands War. Online. *The National Interest*. 2024. Dostupné z: <https://nationalinterest.org/blog/buzz/help-five-eyes-argentina-doomed-lose-falklands-war-209188>. [cit. 2025-01-21].

BAUTISTA, TATA, YOFRE, Juan. “Fuck!”: la furia de Haig por las duras negociaciones con Galtieri por Malvinas y el fracaso que llevó a la guerra. Online. *Infobae*. 2022. Dostupné z: <https://www.infobae.com/sociedad/2022/04/17/fuck-la-furia-de-haig-por-las-duras-negociaciones-con-galtieri-por-malvinas-y-el-fracaso-que-llevo-a-la-guerra/>. [cit. 2025-01-19].

[@CBC]. *Joe Biden on the Falklands conflict, 1982*. Online. 2021. Dostupné z: Youtube, <https://www.youtube.com/watch?v=3C9hxsRO7pI>. [cit. 2025-02-08].

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY. *About CIA*. Online. Dostupné z: <https://www.cia.gov/about/>. [cit. 2025-01-21].

CLARE, Louise A. *Government, Media, and Culture: International Comparisons in the Falklands/Malvinas War*. Online. Manchester, 2020. Dostupné z: https://pure.manchester.ac.uk/ws/portalfiles/portal/270983457/FULL_TEXT.PDF. [cit. 2025-01-18].

CLARK, WILLIAM P. Oral History. Online. In: *University of Virginia*. 2003. Dostupné z: <https://millercenter.org/the-presidency/presidential-oral-histories/william-p-clark-oral-history>. [cit. 2025-02-08].

COHA. Argentina and the Falklands/Malvinas: Could the Conflict with Great Britain Have Been Averted? Online. In: *Council on Hemispheric Affairs*. 2007. Dostupné z: <https://coha.org/argentina-and-the-falklandsmalvinas-could-the-conflict-with-great-britain-have-been-averted/>. [cit. 2025-02-08].

GREENBERG, Jon. I never said I was on the Falkland Islands. Online. *Politifact*. 2015. Dostupné z: <https://www.politifact.com/factchecks/2015/mar/03/bill-oreilly/oreilly-i-never-said-i-was-falkland-islands/>. [cit. 2025-01-18].

HOLUB, Martin. Kam kráčí (zvláštní) anglo-americké vztahy? Online. *E-Polis.cz*. 2014. Dostupné z: <https://www.e-polis.cz/clanek/kam-kraci-zvlastni-anglo-americke-vztahy.html>. [cit. 2025-01-30].

LAGRONE, Sam. Reagan Readied U.S. Warship for '82 Falklands War. Online. 2013. Dostupné z: <https://news.usni.org/2012/06/27/reagan-readied-us-warship-82-falklands-war-0>. [cit. 2025-02-08].

Lehman says U.S. aid enabled Britain to win Falklands. Online. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1988/05/29/Lehman-says-US-aid-enabled-Britain-to-win-Falklands/7835580881600/>. *UPI*. 1988. [cit. 2025-02-08].

LORTON, Roger. Falklands Wars: Timeline History of the Falkland Islands. Online. *Wordpress*. 2011, č. 12. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/03/1982-74-days.pdf>. [cit. 2025-01-20].

NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION. *The North Atlantic Treaty*; Washington D.C. - 4 April 1949. Online. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_17120.htm?selectedLocale=en. [cit. 2025-01-20].

Office of the Director of National Intelligence. *Five Eyes Intelligence Oversight and Review Council (FIORC)*. Online. Dostupné z: <https://www.dni.gov/index.php/who-we-are/organizations/enterprise-capacity/chco/chco-related-menus/chco-related-links/recruitment-and-outreach/217-about/organization/icig-pages/2660-icig-fiorc>. [cit. 2025-01-21].

Oxford Learner's Dictionaries. *The Eastern Establishment*. Online. Dostupné z: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/the-eastern-establishment>. [cit. 2025-01-22].

RENTSCHLER, James. *James Rentschler's Falklands diary: 1 April – 25 June 1982*. Online. Dostupné z: <https://falklandstimeline.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/01/rentschler.pdf>. [cit. 2025-01-20].

Resolution 502: Falkland Islands (Malvinas). Online. In: *UNSCR*. 1982. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/502>. [cit. 2025-02-16].

SACCIO, Leonard J. Interview with Lawrence S. Eagleburger. Online. In: *The Association for Diplomatic Studies and Training Foreign Affairs Oral History Project*. 1988. Dostupné z: <https://tile.loc.gov/storage-services/service/mss/mfdip/2004/2004eag01/2004eag01.pdf>. [cit. 2025-02-16].

SANCTON, Thomas A. Falkland Islands: Caught in the Fallout. Online. *Time*. Dostupné z: <https://content.time.com/time/subscriber/article/0,33009,950685-4,00.html>. [cit. 2025-01-31].

SANDBOXX. *How American spies helped the UK retake the Falklands*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.sandboxx.us/news/how-american-spies-helped-the-uk-retake-the-falklands/>. [cit. 2025-01-18].

ŠLACHTA, Ondřej. *Intervencionismus, realismus, izolacionismus*. Online. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/intervencionismus-realismus-izolacionismus>. [cit. 2025-01-26].

The United States Has Never Recovered From the Falklands War. Online. *Foreign Policy*. 2023. Dostupné z: <https://foreignpolicy.com/2023/02/26/the-united-states-has-never-recovered-from-the-falklands-war/>. [cit. 2025-01-26].

“There Will be Blood:” The British Recapture the Falklands. Online. In: *Association for Diplomatic Studies and Training*. Dostupné z: <https://adst.org/2014/06/i-was-not-expecting-an-invasion-of-the-falklands-nobody-was/>. [cit. 2025-02-08].

U.S. DEPARTMENT OF STATE. *U.S. Relations With United Kingdom*. Online. 2022. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-united-kingdom/>. [cit. 2025-01-30].

What Americans think about dispute over Falkland Islands? Online. In: *Reddit*. 2023. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/AskAnAmerican/comments/14qkxr2/what_americans_think_about_dispute_over_falkland/?rdt=61898. [cit. 2025-01-22].

What did America think of the Falklands War? Online. In: *Quora*. 2019. Dostupné z: <https://www.quora.com/What-did-America-think-of-the-Falklands-War>. [cit. 2025-01-22].

YouGov/Eurotrack Survey Results. Online. In: YOUGOV. 2020. Dostupné z: https://ygo-assets-websites-editorial-emea.yougov.net/documents/YouGov_Eurotrack_US_-_Falkland_Islands_sovereignty.pdf. [cit. 2025-01-22].